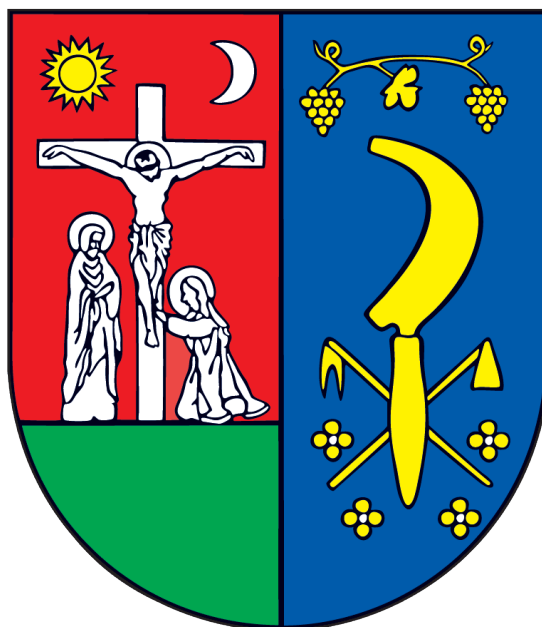

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
ŠENKVICE

na obdobie rokov

2024 – 2030

verzia 1.0

Dielo: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šenkvice na obdobie rokov 2024-2030

Objednávateľ: Obec Šenkvice
Obecný úrad Šenkvice
Námestie Gabriela Kolinoviča 5
900 81 Šenkvice

Zhotoviteľ: Ing. Iveta Kostková
Vígľašská 1282/34
951 93 Topoľčianky

Spracovateľský kolektív: Ing. Barbora Babjaková, PhD.
Ing. Iveta Kostková
doc. Ing. Viera Papcunová, PhD.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Šenkvice na obdobie rokov 2024-2030 je nezávislý strategický dokument schválený Obecným zastupiteľstvom obce Šenkvice

dňa

Uznesením č.

OBSAH

ÚVOD.....	5
1 ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ.....	6
1.1 Administratívne začlenenie a geografická poloha obce a väzby obce na dôležité póly rozvoja.....	6
1.2 História obce a jej rozvoj.....	7
1.3 Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií.....	19
1.4 Analýza rozvojových faktorov.....	21
1.4.1 Prírodné zdroje.....	22
1.4.2 Demografický potenciál.....	26
1.4.3 Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj.....	40
1.5 Ekonomika miestnej samosprávy.....	44
1.6 Sociálna infraštruktúra.....	50
1.6.1 Technická infraštruktúra.....	58
1.7 Zhodnotenie dotazníkového prieskumu.....	61
1.8 Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala.....	73
1.9 Identifikácia potenciálov, výziev, limitov a problémov.....	74
1.10 Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie.....	74
1.11 Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia.....	78
1.12 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja.....	80
1.13 Strom výziev a problémov.....	80
2 Rozvojová stratégia.....	82
2.1 Vízia rozvoja a hlavný cieľ.....	82
2.2 Štruktúra priorít a ich väzby.....	82
2.2.1 PRIORITA 1 Spravovanie prírodnej a kultúrnej krajiny.....	83
2.2.2 PRIORITA 2 Napĺňanie potrieb, ekonomický rozvoj.....	83
2.2.3 PRIORITA 3 Rozvoj komunity.....	83
2.4 Strategický rámec.....	84
2.4.1 Detailný popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov a zapojenia partnerov pre implementáciu PHRSR.....	85
2.4.2 Väzby na nadradené a sektorálne stratégie.....	90
3 Implementačný plán a plán monitorovania.....	92
3.1 Nástroje na implementáciu stratégie.....	92
3.2 Inštitucionálny rámec, riadenie implementácie.....	98
3.3 Systém monitorovania hodnotenia stratégie.....	98

3.4	Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu.....	100
3.5	Riziká implementácie a ich prevencia.....	101
	Záverečná správa.....	104
	Zoznam príloh.....	106

ÚVOD

Potreba tvorby Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce vyplýva zo Zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ktorý ukladá obciam povinnosť vypracovávať a aktualizovať PHRSR obce podľa potreby. PHRSR predstavuje strednodobý programový dokument, ktorý vychádza z podrobnej socio-ekonomickej analýzy a stanovuje smer ďalšieho rozvoja obce, ciele a prvoradé potreby a úlohy v zabezpečení všestranného rozvoja. Výsledkom je stratégia rozvoja obce a akčný plán, ktorý transformuje definované strategické ciele do konkrétnych realizačných krokov. Vypracovanie tohto programového dokumentu je takisto podmienkou pre využitie finančných zdrojov EÚ.

Stratégia rozvoja vyjadruje predstavu obce o svojom budúcom rozvoji, ktorý sa bude snažiť dosahovať. Definovanie takejto stratégie, teda stanovenie *„kam sa chce obec dostať v období nasledujúcich 7 rokov“*, dáva obci, jej obyvateľom, podnikateľom a ďalším aktérom možnosť rozhodovať o svojom budúcom rozvoji. Obec je živý organizmus. Jednotlivé články žijú vlastným životom, avšak ovplyvňujú aj životy druhých, a takisto ovplyvňujú aj život obce ako celku. Obyvatelia obce menia priestor, v ktorom žijú rôznymi aktivitami, čo môže viesť k pozitívnemu rozvoju. Často však občania vytvárajú svojimi nekoordinovanými aktivitami bariéry, ktoré brzdia rozvoj celej obce. Práve Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šenkvice pre roky 2024-2030 vytvára dôležitý priestor pre koordinovanie aktivít realizovaných v obci, ktoré prinesú synergický úžitok celej obci.

Ak však má takýto dokument spĺňať svoju úlohu, je nevyhnutné, aby sa jeho prípravy ako aj realizácie zúčastnili všetky záujmové skupiny (obyvatelia, podnikatelia, samospráva, spolky, združenia, ďalší dôležití aktéri). Diskusia všetkých záujmových skupín ponúka príležitosť dozvedieť sa o rozdielnych pohľadoch na problémy v obci, o možnostiach ich riešenia ako aj dozvedieť sa o plánoch jednotlivcov. Preto aj pri príprave tejto stratégie boli realizované workshopy so zástupcami rôznych aktérov a dotazníkový prieskum. Spoločné plánovanie sa zároveň môže stať priestorom pre začatie spolupráce, pre vytváranie inovatívnych riešení medzi rôznymi aktérmi.

Obec v podobe programu rozvoja získava nielen nástroj na proaktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiadúcich zmien, ale predstavuje aj určitý kontrolný nástroj naplňovania stanovených aktivít. Z tohto hľadiska ho možno vnímať ako dôležitý nástroj marketingovej komunikácie. Obec vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj.

1 ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ

Analytické východiská predstavujú zhodnotenie toho, čo v obci je. Je to základný pilier, na ktorom je možné stavať stratégie rozvoja. Pre rozhodovanie o tom, ako ďalej rozvíjať obec, je nutné najskôr vyhodnotiť viacero aspektov, ako:

- jej zasadenie do priestoru, historické míľniky
- ako sa napĺňali predošlé plány rozvoja
- rozvojové faktory, ktorými sú prírodné zdroje, krajnotvorba, environmentálne podmienky, demografický potenciál, ekonomika regiónu
- rozvojové faktory špecifické pre rozvoj cestovného ruchu.

1.1 ADMINISTRATÍVNE ZAČLENENIE A GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE A VÄZBY OBCE NA DÔLEŽITÉ PÓLY ROZVOJA

Obec leží v doline Stoličného potoka, v Trnavskej pahorkatine, v západnej časti Podunajskej nížiny, 29 km severovýchodne od Bratislavy a 7 km východne od mesta Pezinok. Susedí s mestami Pezinok a Modra a obcami Viničné, Vinosady, Vištuk a Blatné. Obec Šenkvice sa rozkladá na dvoch katastrálnych územiach – Veľké Šenkvice a Malé Šenkvice. V roku 1964 dovtedy samostatne sídelné celky Veľké a Malé Šenkvice, vytvorili jednu obec Šenkvice.

Oblasť, v ktorej sa obec nachádza má výhodné podmienky na poľnohospodársku, najmä vinársku činnosť, ktorá má v obci dlhoročnú tradíciu.

Z hľadiska územno–správneho členenia patrí obec do okresu Pezinok a do Bratislavského samosprávneho kraja.

Obrázok 1 Geografická poloha obce Šenkvice

Zdroj: <https://www.google.sk/maps>

Dopravná poloha obce je vo väzbe na región pomerne priaznivá. Obec leží 7 km od okresného mesta Pezinok a 29 km od hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

Od pólův ekonomického rozvoja nadnárodného významu akými sú Győr či Viedeň je obec vzdialená 85 km (Győr, Maďarská republika), 115 km (Viedeň, Rakúsko).

Od pólův ekonomického rozvoja širšieho regionálneho významu a regionálneho významu je vzdialená nasledovne:

- Pezinok 7 km
- Modra 5 km
- Senec 18 km

1.2 HISTÓRIA OBCE A JEJ ROZVOJ

Prvá písomná zmienka o obci Šenkvice pochádza z roku 1256, kedy sa v listine uhorského kráľa Belu IV. uvádza, že ponechal pezinským grófom Kozmovi a Achillovi „Terram Bozin“ – Pezinok, za hrdinské činy, najmä v boji proti Tatárom. Niektoré pramene uvádzajú, že okolie Šenkvič bolo osídlené už v neolite a v lokalite sa nachádzajú nálezy zo staršej doby bronzovej ako i z rímskych čias.

Po tatárskom vpáde a vyplienení Uhorska prichádzajú na územie pezinského panstva nemeckí kolonisti. Prvý ponemčený názov známy z listiny vikára ostrihomského arcibiskupa Leonarda de Pansauro je z roku 1390, kde sú vymenované farnosti bratislavského prepošstva. Pôvodné Čaníkovce (Chanuk) sa po osídlení nemeckými kolonistami zmenili na Šenkvice (Sankawich).

Významný historik Uhorska Gabriel Kolinovič Šenkvičský zapísal, že Šenkvice znovu založili Chorváti medzi rokmi 1544 – 1550 na mieste, kde bola dedina Čanok. Chorvátskych kolonistov z Kostajnice a okolia priviedol do Šenkvič Mikuláš Benič v čase, keď Turci zničili Kostajnicu. Po obnove Šenkvič Chorvátmi v roku 1557 bol ich predstaviteľom Mikuláš Benič, ktorému dal gróf Gašpar Seredy II. zemiansky titul. Šenkvičský roľnícky ľud – poddaní – si vymohol dvadsaťročné oslobodenie od daní, aby sa zabýval. Preto viac o Šenkvičiaci vieme až od roku 1578. Šenkvičský chotár siahla až po vištucký, báhonský, šarfický (blatniansky) a senecký chotár. Na myšlienku založiť v tomto priestore ďalšiu novú dedinu (Malé Šenkvice) prišiel až zemepán gróf Štefan Ilešházi v roku 1594, keď obnovené Šenkvice mali už 37 rokov. Malé Šenkvice sa po prvýkrát spomínajú v roku 1601 pod názvom Sisek. Ilešházi vymeral malošenkvičský chotár z chotára šenkvičského. Turkom sa podarilo dobyť Sisek v roku 1593, čím sa zopakovala situácia akú zažili Chorváti v Kostajnici. Postupne sa ustálil úradný názov obce - Malé Šenkvice, medzi ľudom a na okolí však dedinku nazývali na Cerové, ktorého názov je odvodený od cerového kopca, na ktorom bola obec založená.

Počas obdobia 1578-1615 zaznamenávajú Šenkvice nárast počtu rodín, avšak v roku 1683 sa uskutočnili nápor y Turkov na Viedeň. Šenkvičania preto urýchlene dobudovali opevnenie okolo kostola a v roku 1682 konečne dohotovili bránu v hradbách.

Výraznou udalosťou začiatku 18. storočia sa stalo postavenie železnice z Bratislavy do Trnavy. Trať smerovala z Pezinka priamo do Šenkvič. Pohonnou silou na železnici Bratislava - Trnava boli kone: ťažné pre nákladnú dopravu, ľahké pre osobnú dopravu. Už pri projektovaní konskej železnice počítali s tým, že ju neskôr zmenia na parný pohon, čo sa zrealizovalo v roku 1872.

V roku 1918 vznikla vo Veľkých Šenkvičiaci na popud popredného člena Slovenskej národnej rady v Martine, evanjelického farára Samuela Zocha - Národná rada. V roku 1919 mala rada 24 členov. Bola podriadená Okresnej národnej rade v Modre. Hlavnou povinnosťou

národnej rady v Šenkviciach bolo prevzatie miestnej politickej moci po maďarskom notárovi, ktorý ušiel.

Obce Veľké i Malé Šenkvice tvorili Obvodný notariát na čele s Obvodným notárskym úradom vo Veľkých Šenkviciach. Nadriadeným politickým orgánom bol Slúžnovský úrad v Senci a potom, po roku 1922 Okresný úrad v Modre.

Až do posledných rokov 19. storočia mali Šenkvičania výlučne poľnohospodársky ráz s výnimkou mlyna zo 17. storočia a pradiarne vlny v Malých Šenkviciach z roku 1798. Podmienky pre vznik priemyselných podnikov vytvorila najmä železnica z Bratislavy do Trnavy. V roku 1941 rozšírili pôvodnú jednokoľajovú trať na dvojkolejovú. Na spracovanie domácich poľnohospodárskych surovín (zemiaky, repa, jačmeň, kukurica) bol založený liehovar a škrobáreň, ktorý pracoval až do roku 1929, kedy vyhorel. Po obnovení spracovával do roku 1939. V roku 1942 postavila firma NUPOD novú pálenicu v chotárnej časti Priko. Liehovar bol v činnosti až do roku 1958. V roku 1940 sa v obci začalo s výrobou mydla. V roku 1957 bol závod pričlenený k Palme n. p. Bratislava, ako závod Šenkvice. Po mnohých zmenách výrobného programu závod pracuje dodnes. Je súčasťou akciovej spoločnosti Palma-TUMYS. Keď v roku 1951 vzniklo v Pezinku okresné spotrebné družstvo JEDNOTA, včlenilo sa Šenkvičské potravné družstvo do nej.

V roku 1964, dovtedy 370 rokov samostatne sídelné celky Veľké a Malé Šenkvice, vytvorili jednu obec Šenkvice.

Ľudová architektúra v obci²

V 19. storočí sa v Šenkviciach stavali hlinené domy pokryté reznou slamou. Hlina sa zmiešaná s plevami alebo slamou utláčala do dreveného debnenia, alebo si ľudia vyrábali hlinené „valky“. Domy chudobných boli trojpristorové: izba, pitvor – kuchyňa a komora. Sedliacke domy mali štyri izby s hospodárskymi budovami.

Do ulice bola tzv. predná izba, ktorá slúžila len na rodinné a výročné slávnosti a obrady (krst, svadba, Vianoce, Veľká noc a pod.). V rohu pod oblokom a dvorovou stenou bola rohová lavica so stolom a stoličkami. Na stene visela polica „fogaš“ so sviatočným riadom. Pri zadnej stene izby boli postele s vyššími čelami vysoko vystlaté perinami a zastreté vyšívanou plachtou. V izbe bola aj maľované truhlica na kroje, ručníky, obrusy a pod. V kúte medzi zadnou stenou izby a priečkou od pitvora stáli keramické kachle. Na stenách viseli obrazy s náboženskou tematikou a kríž. Na „rošte“ (drevený podporný trám, ktorý sa tiahol pozdĺž celého domu cez stred izieb) boli uložené písomnosti, modlitebné knižky a iné drobné predmety. Býval tu aj nápis stavebníka s letopočtom postavenia domu. Dlážka bývala len hlinená.

Za prednou izbou bola kuchyňa, ktorá tiež nazývala „pitvor“. Vchádzalo sa do nej z dvora. Pitvor bol neúplnou stenou rozdelený na dve časti – vstupnú a ohniskovú. Zo vstupnej časti viedli dvere do prednej izby a zadnej izby. V ohniskovej časti bol otvorený komín s vymurovaným ohniskom na varenie. Varilo sa na železnej trojnožke v hlinených, neskôr liatych hrncoch. Napravo od ohniska bol otvor do pece na pečenie chleba.

Za kuchyňou bola tzv. zadná izba, ktorá vznikla z komory. Keď zrušili otvorené ohnisko v pitvore, postavili sem pec, neskôr sporák alebo kachle a pôvodne chladnú miestnosť premenili na trvalý obývací priestor. Tu sa varilo, stolovalo i spalo.

Za zadnou izbou bola komora, do ktorej sa vchádzalo z dvora. Slúžila na uskladňovanie potravín a vinohradníci tu mali aj prešovňu s kladovým prešom. Z komory viedol vchod do

Koncepcia územného rozvoja cyklotrás BSK vo vzťahu k integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu – Aktualizácia č. 2

² Lukáč, M. 2024

pivnice. Za komorou boli stajne pre kone a hovädzí dobytok. Za stajňou býval „úkol“ – priestor bez dvorovej steny, kde sa uskladňovali vozy a stroje. V niektorých domoch bol pristavený k prednej izbe. Také domy mali do ulice vysokú bránu, ktorá vyplňala celý uličný vchod. Pod strechou na „húre“ sa uskladňovala dŕatelina, kŕmna slama a obilie.

Obrázok 2 Opevnenie okolo kostola

Zdroj: PHSR obce Šenkvice 2014-2020

Ľudový odev v obci

Šenkvickej ľudový odev patrí k variantu západoslovenského typu, do oblasti trnavského kroja. Svojimi bohatými ornamentmi, farebne dokonalými kompozíciami, ktoré sú zhotovené náročnými technikami sa radí medzi najdekoratívnejšie slovenské kroje.

Odev si naši predkovia zväčša zhotovovali sami z domácich surovín. Od 18. storočia začali využívať aj materiály z blízkych manufaktúr a niektoré odevné súčiastky sa začali nahrádzať mestskými. Pod vplyvom ďalšieho rozvoja textilného, ale aj odevného priemyslu od polovice 19. storočia postupne zaniká každodenné nosenie tradičného ľudového odevu. Svoju úlohu tu zohrali aj nové pracovné príležitosti (v priemysle) a praktické a ekonomické dôvody. Dnes sa šenkvickej kroje využívajú len pri najvýznamnejších sviatkoch a slávnostiach, alebo ako javiskové oblečenie pre folklórnu skupinu Mladosť.

Obrázok 3 Šenkvickej ľudový kroj

Zdroj: Martin Lukáč

Mužský odev

Základom mužského denného odevu boli „gace“ a košeľa. Gace boli široké nohavice z nebieleného konopného plátna, na spodnom okraji ozdobené mešterkou a vystrapkané. Košeľa sa šila tiež z konopného plátna. Na koncoch rukávov a okolo obojku bola vyšívaná červenou bavlnou. V zime si obliekali spodné nohavice z barchanu (obyčajné plátno) a na ne teplé súkenné nohavice. Hornú časť tela pokrývala košeľa, vesta „pruclek“ a súkenná „kacabajka“. Na nohy si obúvali čižmy a na hlave nosili baranicu. Vo sviatočné dni nosili bielu košeľu, na rukávoch a obojku bohato vyšívanú a súkenný čierny pruclek so šnúrovou ozdobou. Na spodnú časť tela si obliekali čierne súkenné nohavice, ktoré mali vpredu veko a na stehnách prepletaný šnúrový vzor. Mládenci si pod veko zasúvali biely vyšívaný ručníček. Na hlave nosili čierny „širák“ s čiernou stuhou. Mládenci si na širák upevňovali zboku ozdobné „pérko“

Ženský odev

Základnou časťou letného denného odevu bol „rubáč“ z nebieleného konopného plátna. Skladal sa z dvoch častí: oplecko (vrchná časť) a sukne (spodná časť). Sukňová časť bola od bokov dozadu drobno nariadená. Na telo bol zavesený oplieckami. V zime dievky namiesto rubáčov nosili teplú barchanovú sukňu a na hrudnej časti teplú kacabajku. Na hlave nosili ručník. V lete si dievky na rubáč obliekali „rukávce“ z konopného nebieleného plátna s manžetami „taclami“. Sviatočné rukávce mali tacle samostatné a široké naberané rukávy boli bohato vyšívané bielou alebo žltou bavlnou, niekedy aj zlatou niťou. Výstrih rukávov okolo krku zakrýval široký golier „krézel“. Na sviatočných rukávcoch bol tiež samostatnou časťou. Tvoril ho zlatom vyšívaný obojok, ku ktorému bola prišitá nazberaná široká čipka. Ku krézlu sa vpredu pripínala mašľa z bielej stuhy vyšívanej zlatom alebo vykladanej sklenenými granátkami, či flitrami. Konce mašle boli ozdobené zlatými alebo striebornými strapcami. Na rukávce si obliekali vestu „pruclek“ alebo „lajblík“ z obyčajného plátna. Sviatočný bol brokátový, vzorovaný alebo jednofarebný, zapínal sa na sponky alebo gombíky so slučkami. Dievky nosili pruclek s pestrým kvetinovým vzorom s jednoduchou vrkôčikovou výšivkou na chrbtovej časti. Na spodnú časť tela si na rubáč obliekali sukňu „kasanicu“ z barchanu. Vpredu nebola zošitá a od bokov dozadu bola hrubšie nariadená. Vo sviatok si dievky namiesto rubáča obliekali dve-tri biele naškrobené spodné sukne „škrobenice“ a na ne len ľahšiu sukňu. Prednú časť sukne a boky zakrývala čierna zásterka z glotu „fertucha“. Sviatočná bývala po bokoch a na spodnom okraji vyšívaná tmavšími farbami. Na bokoch bola mierne nariasená. Mašľu na zástere nosili len dievky a mladšie ženy.

Staršie ženy si obliekali len rubáč, pruclek a zásteru. Keď prestali nosiť rubáč, na vrchnú časť tela si obliekali plátennú blúzu a vestu. Na dolnú časť tela si dávali spodnú sukňu z plátna a na ňu vrchnú sukňu barchanovú kasanicu. Vo sviatok si namiesto rubáča obliekali spodné biele sukne s čipkou na okraji a na hrud' si dávali biely živôtik „lajblík“ na gombičky. Na vrch si obliekali biele rukávce s bielou výšivkou, pruclek a riasenú kasanicu tmavšej farby. V zime vo sviatok nenosili rukávce, len čiernu súkennú kacabajku a ťažkú sukňu so zásterou. Cez plecia si prehodili súkenný vlniak. Na hlave nosili vo všedné dni obyčajný čepček „šlochavnu“ (mala tvar kojeneckej čiapčky), ktorá mala na prednom okraji čipku. V zime si na šlochavnu dávali kašmírový ručník so strapcami. Vo sviatok nosili čepiec s bielym čipkovaným okrajom a na ňom biely vyšívaný ručník. Ak bol čepiec vyšívaný zlatom, ručník sa naň nedával. Na nohách nosili v lete i v zime čižmy.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

konopné gace

konopná košeľa

konopný rubáč

kasanica

sviatočná fertucha

ženská kacabajka

sviatočná kacabajka

tacle

tylový krézel

mužský pruclek

denný čepiec

nohavice

sviatočná šatka

tylová šatka

šatka staršej ženy

plátenné rukávce

mužská plátenná
košeľa

sviatočný čepiec

sviatočný čepiec

mužský sviatočný
pruclek

Obrázok 4 Jednotlivé súčasti šenkvicekého ľudového kroja

Prameň: Martin Lukáč

Kultúrne pamiatky obce

Dominantou a nepochybne najvýznamnejšou pamiatkou obce je barokový Kostol sv. Anny. Postavili ho chorvátski predkovia na začiatku 17 storočia. Postupne ho rozširovali a v roku 1666 ho prestavali prakticky do dnešnej podoby. Súčasne s kostolom stavali aj renesančno-barokové opevnenie s nárožnými baštami, ktoré malo chrániť obyvateľov pred nájazdmi Turkov. Opevnenie uzavreli bránou s barokovým portálom, na ktorom je letopočet 1683. V roku 1991 – 1995 bol kostol úplne zrekonštruovaný.³

Významným rodákom bol Alojz Behúnek, náboženský spisovateľ a regionálny historik, ktorý sa narodil v roku 1846 v Šenkviaciach. Bol funkcionárom Spolku sv. Vojtecha; spolupracoval s Andrejom Kmeťom pri zbieraní starožitností pre Slovenské národné múzeum. Veľmi zaujímavými sú jeho štúdie o vlastnom rodisku, a to tak o Veľkých Šenkviaciach Dejiny osady-kolónie horvatskej Veľké Senkvice a Nagysenkőcz (Veľké Šenkvice), ako aj o Malých Šenkviaciach - Cerové Brdo.⁴

Obrázok 5 Rímskokatolícky kostol sv. Anny

Zdroj: <https://www.senkvice.eu/kulturne-pamiatky.html>

Ďalšou pamiatkou v obci je kamenný kríž, ktorý stojí na schodisku pred kostolom. V skratke predstavuje kalváriu: na vrchole podstavca je kríž s korpusom Krista a v dolnej časti piliera je osadená socha Panny Márie. V roku 1810 ho dal postaviť Adam Kročka, o čom svedčí nápis na čelnej strane podstavca: „Tento kríž z nakladkuw Adama Krocski a giních dobrodincuw polozeni ge roku 1810“.⁵

³ <https://www.senkvice.eu/kulturne-pamiatky.html>

⁴ https://www.knihydominikani.sk/hlavna_schemladat_3?kpcmeno=behunekaloz

⁵ <https://www.senkvice.eu/kulturne-pamiatky.html>

Obrázok 6 Kamenný kríž

Zdroj: <https://www.senkvice.eu/kulturne-pamiatky.html>

Ďalšími pamätihodnosťami sú socha svätého Urbana vo vinohradoch z roku 1723 (zreštaurovaná a slávnostne znovuodhalená v roku 2006), socha Najsvätejšej Trojice zo začiatku 20. storočia a socha svätého Jána Nepomuckého. Kaplnka z roku 1888 je zasvätená Sedembolestnej Panne Márii.

Kaplnka na Cerovom stojí pri hlavnej ceste uprostred miestnej časti Cerové. V roku 1888 ju dala postaviť Anna Planková na mieste, kde bola zvonica. Je to menšia jednopriestorová stavba s obdĺžnikovým pôdorysom, ukončená sedlovou strechou s malou vežičkou. Jednoduchý interiér zdobí socha Sedembolestnej Panny Márie, ktorá je postavená na malom oltári. Bola sem prenesená z Kostola sv. Anny. Vo vežičke je malý zvon od majstra Jána Chrystelly z roku 1784. Kaplnka bola v roku 2003 – 2004 kompletne zrekonštruovaná a slávnostne vysvätená. Raz do roka, na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, sa tu koná slávnostná sv. omša.⁶

⁶ <https://www.senkvice.eu/kulturne-pamiatky.html>

Obrázok 7 Kaplnka na Cerovom

Zdroj: <https://www.senkvice.eu/kulturne-pamiatky.html>

Aj kaplnka na hornom cintoríne malebne dotvára atmosféru areálu cintorína pri Pezinskej ceste. Pôvodná kaplnka bola postavená na mieste, kde bola božia muka. V roku 1926 dal schátralú kaplnku zbúrať Rudolf Machota – majiteľ tehelne. Následne postavil novú – terajšiu kaplnku a pod ňou rodinnú kryptu. Je to jednopriestorový objekt so sedlovou strechou. Na vstupnom portáli je nápis MACHOTA. V súčasnosti slúži ako dom smútku.

Obrázok 8 Kaplnka na Hornom cintoríne

Zdroj: Martin Lukáč

Pri potoku Sisek na rohu ulice Jagned púta pozornosť okoloidúcich socha sv. Jána Nepomuckého. Stojí tam ako patrón vôd, cestovania, pútnikov a šťastného návratu. Mal

ochraňovať ľudí pred povodňami a utopením. Sochu dal postaviť v roku 1760 farár Adam Klas. Pôvodne stála na moste cez potok. Po jeho regulácii ju premiestnili na roh ulice Jagned. Pieskovcová socha je umiestnená na štvorbokom podstavci. A jednej ruke drží kríž a v druhej palmovú vetvičku.

Obrázok 9 Socha sv. Jána Nepomuckého

Zdroj: Martin Lukáč

Obraz šenkvických viníc zdobí stĺp s pieskovcovou sochou sv. Urbana. Je umiestnená povedľa cesty v časti Grefty. Tento ochranca vinárov, vína, ale aj proti mrazu a opilstvu, je odetý v biskupskom rúchu s tiarou na hlave. V ľavej ruke drží knihu s položeným strapcom hrozna. Na volútovom pilieri je latinský nápis: Divo urbano papae vinearum protectori erecta 1723, t.j. postavené ochrancovi vinohradov sv. Urbanovi, pápežovi 1723.

Obrázok 10 Socha sv. Urbana

Zdroj: Martin Lukáč

Ďalšie miesto na zastavenie a modlitbu poskytujú dve sochy Najsvätejšej Trojice zo začiatku 20. storočia. Stoja tu ako viditeľné vyjadrenia vďaky za preukázané dobrodenia a vyprosenú ochranu od Boha. Trojičku na rázcestí do Modry a Pezinka dali postaviť manželia Krivosuckí v roku 1904. Súsošie – Otec, Syn a Duch Svätý v podobe holubice – je situované na vrchole trojdielneho podstavca. V dolnej časti je text s datovaním: Tuto sw. Trojičku zakladajú dva manžele Michal Krivosuckí a Mária rodena Szlezák 1904.

Obrázok 11 Trojička na rázcestí

Zdroj: Martin Lukáč

Trojička na Cerovskej ulici stojí pre domom neďaleko cintorína. Pieskovcové súsošie je umiestnené na štvorbokom nižšom podstavci. Dali ho postaviť manželia Vojtech Červenka a Apolónia v roku 1932.

Obrázok 12 Trojička na Cerovskej ulici

Zdroj: Martin Lukáč

K pamiatkam zdobiacim šenkvický chotár patria aj pamätné kríže. Prícestný kríž pri hradskej do Pezinka stojí na štvorbokom kamennom podstavci. Na jeho čelnej strane sa nachádza textová tabuľa s datovaním. Pôvodný kríž na tomto mieste dala postaviť Terézia Bobeková v roku 1902. V šesťdesiatych rokoch bol pri nehode poškodený, preto z iniciatívy podpredsedu Jána Nováka dalo Poľnohospodárske družstvo postaviť nový kríž.

Obrázok 13 Prícestný kríž pri hradskej do Pezinka

Zdroj: Martin Lukáč

Pamätný kríž na rázcestí ciest do Doliny a na Lediny stojí na mieste, kde je pochovaných 14 pruských vojakov, ktorí zomreli v Šenkviciach pri návrate z prusko-rakúskej vojny v roku 1866. Pôvodný kríž schátral, preto tu skauti z iniciatívy Jaroslava Brzobohatého postavili v roku 1992 nový kríž. Na drevenom kríži je kovový korpus Ukrižovaného, nad ním nápis INRI a v spodnej časti je pamätná textová tabuľa.

Obrázok 14 Pamätný kríž na rázcestí ciest

Zdroj: Martin Lukáč

Súčasťou histórie Šenkvic je aj pomník padlým vojakom, ktorý je umiestnený v parčíku pred Kostolom sv. Anny. Na štvorbokom podstavci je figurálna kompozícia vojaka, ktorý drží v jednej ruke zástavu, v druhej samopal a zároveň podopiera raneného spolubojovníka. Na čelnej strane a po bokoch podstavca sú mená padlých vojakov v 1. a 2. svetovej vojne.

Obrázok 15 Pomník padlým vojakom

Zdroj: Martin Lukáč

Časť histórie Šenkvic zachováva Obecné múzeum v Obecnom dome na Chorvátskej ulici č. 105. Obecný dom bol postavený v roku 1907 ako richtársky dom, po roku 1948 v ňom bolo sídlo MNV a po roku 1990 sídlo Obecného úradu Šenkvice. Po presťahovaní OčÚ boli priestory Obecného domu zrekonštruované a v roku 2000 sa do nich presťahovalo obecné múzeum. Stála expozícia dokumentuje tradíciu pôvodného chorvátskeho osídlenia, časť ľudovej kultúry našich predkov z konca 19. a začiatku 20. storočia. Okrem toho sú tu vystavené aj cenné archiválie a archeologické nálezy z územia Šenkvic.

Obrázok 16 Obecný dom

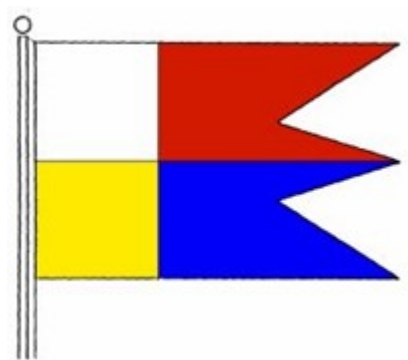
Zdroj: Martin Lukáč

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať. V erbe obce Šenkvice je v prvej červenej polovici štiepeného štítu na zelenej pažiti strieborná kalvária sprevádzaná hore zlatým slnkom a strieborným mesiacom; v druhej, modrej polovici pod vetvičkou viniča s dvomi strapcami hrozna veľký vinohradnícky nožík prekrývajúci skrížené kopáče, prevádzané štyrmi malými štvorlúpeňovými ružičkami, pričom všetky znaky v modrej polovici erbu sú zlaté. Zložený erb pozostáva z pôvodných symbolov Veľkých Šenkvíc z konca 16. stor. (sagrálny motív) a Malých Šenkvíc z roku 1647 (poľnohospodársky a vinohradnícky motív). Prijatý v r. 1994.

Vlajka obce je ukončená tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Obrázok 17 Erb obce Šenkvice

Obrázok 18 Vlajka obce Šenkvice

Zdroj: https://ives.minv.sk/heraldreg/detail?id_nositel=1122

1.3 ZHODNOTENIE IMPLEMENTÁCIE DOTERAJŠÍCH STRATÉGIÍ

Pri plánovaní stratégie na ďalšie obdobie je nutné vychádzať z toho, čo už sa v obci realizovalo, akým spôsobom sa podarilo naplniť, resp. nenaplniť predchádzajúce ciele, aby bolo možné poučiť sa z chýb a tiež zachovať kontinuitu v rozvoji. Preto je potrebné zhodnotiť predchádzajúci *Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šenkvice na obdobie rokov 2017 – 2023 (ďalej „PHRSR Šenkvice“)*. Hodnotí sa jednak realizácia projektov a ďalej aj proces implementácie. Nakoľko sa naplnili stanovené ciele.

PHRSR Šenkvice sa zameriavalo na tri priority, a to na: prioritnú oblasť 1 Kvalita bývania a dopravná dostupnosť, 2 Miestna ekonomika a služby a 3 Atraktivita obce a života v nej. Víziu, ktorú si stanovila obec, bola nasledovná: *„Tak jedinečná ako je vyšľachtená odroda vína Devín, tak jedinečná je aj obec Šenkvice. Pre svojich obyvateľov predstavuje zázemie pre spokojný život, pre návštevníkov zážitok v podobe príjemne prežitých chvíľ a kvalitných vínnych a iných tradičných produktov. Rozvinuté a kvalitné služby, úspešne sa rozvíjajúce tradičné odvetvia a bohatý spoločenský život robia zo Šenkvíc príjemné miesto pre život.“*

Pre naplnenie vízie bol stanovený nasledovný strategický cieľ *„Do roku 2023 v obci Šenkvice dobudovať a skvalitniť chýbajúcu infraštruktúru a služby a podporovať rozvoj tradičných odvetví ako je vinárstvo, vinohradníctvo a ďalšie odvetvia s tým spojené, ako aj rozšíriť možnosti pre trávenie voľného času obyvateľstva.“* Strategický cieľ bol napĺňaný prioritami a opatreniami v rámci priorít, ktoré špecificky pomenovávali aktivity, ktoré sa realizovali.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Prioritné oblasti	Prioritná oblasť 1 KVALITA BÝVANIA A DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ	Prioritná oblasť 2 MIESTNA EKONOMIKA A SLUŽBY	Prioritná oblasť 3 ATRAKTIVITA OBCE A ŽIVOT V NEJ
Globálne ciele	Zabezpečiť dobrý štandard pre bývanie obyvateľov v oblasti sieťovej a dopravnej infraštruktúry a zlepšiť stav životného prostredia.	Zvyšovať ekonomickú sebestačnosť v obci v zabezpečovaní kvalitných a dostupných služieb a tovarov a podporou inovatívnych prístupov zvyšovať konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov v obci so zameraním na tradičné odvetvia.	Dosiahnuť zlepšenie celkového vzhľadu obce s dôrazom na zachovanie tradičnej architektúry a vytvoriť priestor a možnosti pre sebarealizáciu obyvateľov a na rozvoj kultúry v obci.
Opatrenia	1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb	3.1 Starostlivosť o vzhľad obce
	1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti	2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov	3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce
	1.3 Investície do životného prostredia	2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky	3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít
			3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry

Obrázok 19 Štruktúra priorít, cieľov a opatrení PHRSR Šenkvice 2017-2023

Zdroj: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šenkvice na obdobie rokov 2017 – 2023

V obci Šenkvice sa postupne realizovali projekty a aktivity, ktoré smerovali k napĺňaniu jednotlivých cieľov. Takto koordinovaný rozvoj je možné lepšie hodnotiť a vidieť, či rozvoj ide správnym smerom. Nižšie je uvedená analýza investícií v obci v rokoch 2017 – 2023 s priradením k jednotlivým opatreniam.

Priorita / Opatrenie	Počet realizovaných projektov z plánovaných	Celková suma realizovaných projektov	Percento z celkových plánovaných investícií
Prioritná oblasť 1 KVALITA BÝVANIA A DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ			
1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry	4 z 6	222,317.55	52.56 %
1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti	6 z 22	646,011.44	25.74 %
1.3 Investície do životného prostredia	5 z 8	432,065.20	72.54 %
Prioritná oblasť 2 MIESTNA EKONOMIKA A SLUŽBY			
2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb	4 z 9	1,723,222.26	98.62 %
2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov			
2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky			
Prioritná oblasť 3 ATRAKTIVITA OBCE A ŽIVOT V NEJ			
3.1 Starostlivosť o vzhľad obce	5 z 8	13,430.11	25.05 %
3.2 Investície do objektov	12 zo 17	407,795.44	8.67 %

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

a budov vo vlastníctve obce			
3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít	1 z 2	490.00	3.80 %
3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry	4 z 6	222,317.55	52.56 %

Obrázok 20 Zhodnotenie investícií podľa opatrení PHRSR Šenkvice 2017 - 2023

Zdroj: podklady obce Šenkvice, vlastné spracovanie

Obec Šenkvice investovala značné prostriedky v priebehu rokov 2017 – 2023 na napĺňanie opatrení, ktoré si stanovila v strategickom rámci. Z hodnotenia jednotlivých realizovaných projektov vyplýva, že viaceré investície sa podarili, alebo sa začali realizovať.

Z výsledkov hodnotenia vyplýva, že:

- obec sa snažila diverzifikovať zdroje, aj keď v prevažnej miere financovala projekty z vlastných zdrojov. Ďalšie financie pochádzali ďalej z Environmentálneho fondu (op. 1.1 splašková kanalizácia Vinohradská – nad kostolom), Bratislavského samosprávneho kraja (op. 1.2 Križovatka TROJIČKA na uliciach Chorvátska, Trlinská, Uhliská, Horná; Cerovská zákruta - Sanácia zosuvov cesty na Chorvátskej ulici), IROP (op. 2.1 Centrum sociálnych služieb Šenkvice), MV SR (op. 3.2 Rekonštrukcia a modernizácia hasičskej zbrojnice v Šenkviaciach). Napriek tomu, že obec je súčasťou Bratislavského samosprávneho kraja, kde sú obmedzenejšie možnosti získavania prostriedkov z EU fondov ako v iných krajoch, obec by mala aj v ďalšom vývoji pokračovať v snahe diverzifikovať zdroje, pretože z vlastných zdrojov nie je schopná zabezpečiť dostatok financií.
- pri realizácii projektov sa obec Šenkvice zamerala na nutné investície do dopravnej infraštruktúry a bezpečnosti, ďalej do investícií do životného prostredia (kanalizácia, odvodňovacie žľaby, odpadové hospodárstvo), významným zrealizovaným projektom bolo aj Otvorenie centra sociálnych služieb v Šenkviaciach. Ďalej sa investovalo aj do verejných budov (rekonštrukcie a dostavby školských zariadení, útulkov v Hasičskej zbrojnici) a do verejných priestranstiev (orezy stromov, ihrisko).
- Strategický rámec obce na roky 2017 – 2023 sa viac zameriaval na „hardvér“ a na investície do základnej vybavenosti. V ďalšom smerovaní by sa mal zamerať aj na „softvér“, teda na aktivity a projekty, ktoré sa skôr týkajú vytvárania možností pre seberealizáciu obyvateľov. Ďalej by obec mala smerovať aj k rozširovaniu participácie, nielen pri príprave stratégie, ale aj pri implementácii aktivít.

1.4 ANALÝZA ROZVOJOVÝCH FAKTOROV

Každá obec disponuje zdrojmi, ktoré môžu vystupovať ako faktory jej ekonomického a sociálneho rozvoja. Tie zdroje a faktory, ktoré sa nachádzajú v rámci hraníc katastrálneho územia obce sa označujú ako endogénne (vnútorné) faktory rozvoja a tie, ktoré vplývajú na rozvoj obce z vonka (t.j. spoza hraníc obce) tvoria exogénne (vonkajšie) faktory rozvoja. Súbor faktorov a zdrojov rozvoja obce tvorí rozvojový potenciál konkrétnej obce. Rozvojové faktory sa rozdeľujú do nasledovných skupín: prírodné zdroje, obyvateľstvo, ekonomické činnosti, sociálna infraštruktúra, technická infraštruktúra, rozpočet a majetok.

1.4.1 Prírodné zdroje

Obec Šenkvice, leží v Podunajskej nížine na južnom okraji Trnavskej pahorkatiny. Katastrálne územie obce sa nachádza vo výške 160 – 202 m. n. m., pričom stred katastrálneho územia Malé Šenkvice sa nachádza 183 m. n. m. a katastrálneho územia Veľké Šenkvice 160 m.n.m..

Podložie chotára obce tvoria pliocénne usadeniny štrkov, zlepenčov, pieskovcov a pieskov, ktoré v období neogénu do našej oblasti prinášali rieky a potoky. Tieto naplavené usadeniny boli prikrývané hrubou vrstvou spraše a sprašových hlín naviatych v období zaľadnenia, keď boli nížiny zbavené lesného porastu. Hrúbka spraše dosahuje 10 a viac metrov. Vrstva spraše na území obce je rozčlenená dvoma pomerne plytkými dolinami potokov, z ktorých jeden (Sisek) vyviera zo štyroch prameňov v Malých Karpatoch v oblasti vrchu Veľká Homôľa. Tieto potôčky sa zlievajú v Modranskom šúre a ďalej tečú v jednom koryte.

Prevažná časť povrchu chrbáta, pôvodne zalesnená, je dnes premenená na oráčiny a vinice. Len južná časť chotára je zalesnená Šenkvičským hájom, západnou časťou Martinského lesa.

Nerastné suroviny

Vzhľadom na geologickú stavbu je územie veľmi chudobné na nerastné suroviny, Podľa údajov ŠÚ SR sa od roku 1996 v katastri obce nenachádza žiadne geologické ložisko.

Klimatické podmienky

Územie obce sa nachádza na rozhraní oceánskeho a kontinentálneho typu klímy v rámci mierneho podnebného pásma. Územie obce patrí do klimatického regiónu veľmi teplého, veľmi suchého, nížinného. V oblasti obce Šenkvice je dominantné severozápadné prúdenie vzduchu, výskyt klimatického bezvetria predstavuje 52,8 %. Priemerná ročná rýchlosť vetra (bez bezvetria) je 2,3 ms, najvyššiu priemernú rýchlosť dosahujú severozápadné zložky prúdenia.⁷

Priamo v obci nie je klimatická stanica. Najbližšia klimatická stanica je iba 5 km vzdialená v meste Modra. Uvedené klimatické charakteristiky získané z klimatickej stanice v obci Hronský Beňadik je tak možné analyzovať aj pre územie obce Šenkvice.

Z tabuľky 1 vyplýva, že v rámci úhrnu zrážok za rok najviac zrážok spadlo v roku 2020, naopak najsuchším rokom bol rok 2022. Z hľadiska maximálnych zrážok za 24 hodín, najviac zrážok spadlo v roku 2014, naopak najmenej v roku 2022. Keďže celé územie obce patrí do teplej klimatickej oblasti, zodpovedá tomu aj počet dní so snehovou prikrývkou. V dôsledku globálneho otepľovania a s tým súvisiacimi klimatickými zmenami dochádza aj k zmenám v rámci zimných mesiacov. V roku 2013 bol počet dní so snehovou prikrývkou 48 a následne v ďalších rokoch sledujeme pokles týchto dní. V roku 2014 bolo v obci zaznamenaných iba 7 dní so snehovou prikrývkou a dokonca v roku 2020 nebol zaznamenaný ani jeden deň so snehovou prikrývkou (tabuľka 1).

Tabuľka 1 Vybrané klimatické charakteristiky klimatickej stanice Modra

	2013	2014	2015	2016	2019	2020	2022
Úhrn zrážok za rok (v mm)	750	734	666	674	728	835	560
Max. zrážky za 24 h	37	89	31	35	46	44	28

⁷ PHSR obce Šenkvice 2014-2020

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

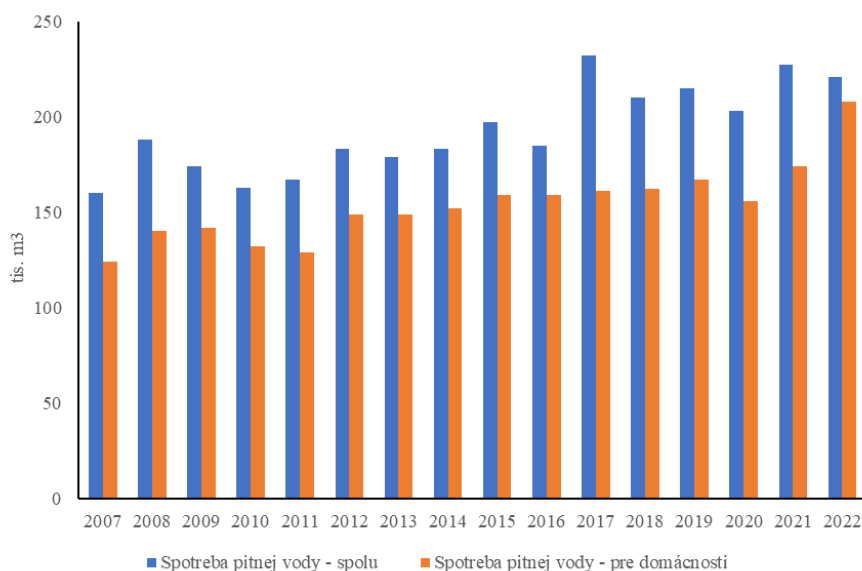
(v mm)							
Počet dní v roku - so snehovou prikrývkou	48	7	23	20	20	0	11

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Vodné pomery

Územie obce sa zaraďuje do vrchovinnno-nížinnej oblasti s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku s najvyššou vodnosťou na prelome zimy a jari a najnižšou na prelome leta a jesene. Obcou preteká potok Sisek, katastrálnym územím obce pretekajú Stoličný a Modranský potok. K 31.12.2013 predstavovala výmera vodných plôch na celkovej výmere obce 1,24 % (31 ha). V katastri obce sa nachádza vodná nádrž Šenkvice.⁸ V obci sú navŕtané 2 vrty artézskej studne (1 patrí BVS a okolie patrí Urabrítu, 1 patrí Povodiu Dunaja a pozemky obci Šenkvice), ale voda nie je využívaná, odteká do kanála.

Spotreba pitnej vody v obci (množstvo fakturovanej pitnej vody predanej priamym odberateľom) v období rokov 2007-2022 kolísavý trend. Najvyššia spotreba vody v obci bola v roku 2017 (232 tis. m³). V porovnaní rokov 2007 a 2022 sa zvýšila spotreba vody v obci viac ako 1,3 - násobne, čo predstavuje nárast o 61 tis. m³.

Obrázok 21 Spotreba pitnej vody v obci Šenkvice v období rokov 2007-2022

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Obdobne aj spotreba pitnej vody pre domácnosti (zahŕňa spotrebu vody v domácnostiach) v období 2007-2022 kopírovala trend spotreby vody v obci. Najvyššia spotreba vody pre domácnosti boli v roku 2022 (208 tis. m³). V porovnaní rokov 2007 a 2022 došlo k nárastu spotreby pitnej vody pre domácnosti o 84 tis. m³, čo predstavuje 1,7 - násobný nárast.

Flóra a fauna⁹

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v území Malých Karpát a ich podhorí tvoria najmä dubovo-hrabové lesy karpatské, dubové a dubovo-cerové lesy, lužné lesy podhorské a horské, bukové kvetnaté lesy podhorské, bukové lesy vápnomilné a dubové lesy kyslomilné. Prevažne odlesnený pahorkatinný chotár tvoria treťohorné uloženiny s pokrovmi spraše. Podľa

⁸ PHSR obce Šenkvice 2014-2020

⁹ PHSR obce Šenkvice 2014-2020

súčasného stavu druhového zloženia rastlínstva je obec Šenkvice začlenená do teplomilnej stredoeurópskej a východoeurópskej panónskej flóry. Južne od intravilánu obce sa nachádza Šenkvický háj a západnou časťou katastra sa nachádza Martinský les. Rozloha Šenkvického hája a Martinského lesa sa zmenšila od roku 1747 z 2 230 ha veľkého lesného komplexu takmer o 60 %. Šenkvický háj ostal zachovaný ako jeden celok. Martinský les bol rozdelený na viacero častí – fragmentov.

Aktuálne floristické zloženie a porastová štruktúra Šenkvického hája sú do istej miery ovplyvnené hospodárskou činnosťou, napriek tomu je Šenkvický háj bohatý na spontánny výskyt prirodzených lesných druhov. K porastotvorným drevinám patria dub cerový, dub zimný, vyskytuje sa dub letný a vzácné dub jadranský, čerešňa vtáčia. V úvaloch a v zníženinách sa vyskytuje hrab obyčajný, javor mliečny, častý je javor poľný v stromovej aj krovinnej rastovej forme.

Martinský les je dnes už len refúgiom kedysi rozsiahlych dubových porastov sprašových pahorkatín trnavského regiónu. Ide o biotop nadnárodného významu, s výskytom významných prvkov fauny a flóry. Jeho unikátnosť podčiarkuje okrem iného fakt, že bol zaradený do sústavy chránených území členských krajín Európskej únie NATURA 2000. V Martinskom lese sa vyskytujú všetky druhy dubov rastúcich na Slovensku, desiatky zákonom chránených, vzácných a ohrozených druhov bylín, vzácného hmyzu, vtáctva a cicavcov. Pre nenarušenie jestvujúcej rovnováhy je nutné s naším lesom chrániť aj okolitú poľnohospodársku pôdu, zachovať biokoridory pre migráciu, čo je voľný a bezpečný pohyb zvery plniacej dôležité články potravinových reťazcov.

Obrázok 22 Šenkvický háj

Obrázok 23 Martinský les

Zdroj: <http://flog.pravda.sk/janulafotula.flog?foto=254962>

Pozdĺž viacerých poľných ciest a medzí sú vysadené pásy líniovej zelene so zastúpením agátu bieleho, jaseňa štíhleho, javora poľného, ruže šípovej, náletov bazy čiernej. Okrem priestorovej a estetickkej funkcie plní tento typ zelene aj funkciu ochrannú a to najmä ako vetrolamy zabraňujúce zvyšovaniu veternej erózie. Obec do budúcnosti zvažuje spoluprácu so školami pri vysádzaní stromov v obci.

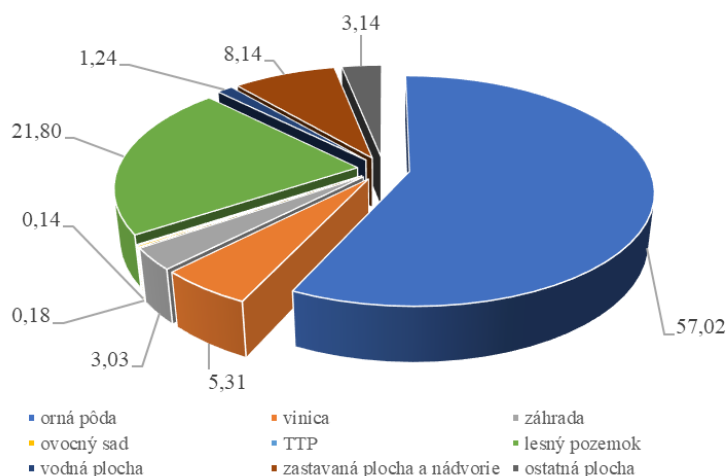
Živočíšstvo Malých Karpát je veľmi pestré. Z vtáctva sa tu vyskytujú dravce aj ostatné druhy. Z dravých vtákov sa vyskytuje myšiarka ušatá, výr skalný a sokol rároh. K ostatným druhom vtáctva, ktoré tu hniezdia patrí bocian čierny, lelek obyčajný. Medzi typické cicavce v tejto oblasti patrí diviak, srnec, jeleň a líška, veverica a kuna

Štruktúra pôdneho fondu

Z pedologického hľadiska sa v katastri obce nachádzajú hnedozeme, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky pre poľnohospodársku výrobu (najmä prvovýrobu).

Celková výmera katastra obce je 2480,6 ha, z toho 65,68 % (1 629,2 ha) tvorí poľnohospodárska pôda a 34,32 % (851,3 ha) nepoľnohospodárska pôda. V poľnohospodárskom pôdnom fonde k 31.12.2022 dominovalo v obci Šenkvice zastúpenie ornej pôdy s výmerou 1 414,5 ha (86,82 %), pričom z celkovej výmery pôdneho fondu to predstavuje 57,02 %. TTP tvorili 3,4 ha, čo predstavuje 0,14 % z celkovej výmery pôdy a 0,21 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. V štruktúre pôdneho fondu v obci nie sú zastúpené chmeľnice. Ovocné sady tvorili 4,4 ha, čo predstavuje 0,27 % z výmery poľnohospodárskej pôdy a 0,18 % z celkovej výmery pôdneho fondu. Záhrady tvorili 75,1 ha, čo predstavuje 3,03 % z celkovej výmery pôdy a 4,6 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Vinice boli zastúpené v celkovej výmere 131,7 ha, čo predstavuje 5,3 % z celkovej výmery pôdneho fondu a 8,08 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy.

V rámci nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu mali najvyššie zastúpenie lesné pozemky s podielom 21,8 % z celkovej výmery pôdneho fondu (540,7 ha) a zastavané plochy a nádvoria s výmerou 202,0 ha (s podielom 8,14 % na celkovej výmere pôdy). Vodné plochy tvorili z celkovej výmery pôdneho fondu 1,24 % (30,7 ha) a ostatné plochy tvorili 3,14 % z celkovej výmery pôdneho fondu (77,9 ha).

Obrázok 24 Využitie pôdneho fondu v obci Šenkvice k 31.12.2022 (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Na základe vývoja využitia pôdneho fondu, ktoré je prezentované v Tabuľke 2, môžeme skonštatovať, že v sledovanom období sa podiel výmery viacerých kultúr v rámci poľnohospodárskej pôdy výrazne nemenil. Aj keď došlo v porovnaní rokov 2009 a 2022 k minimálnemu poklesu celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy, ornej pôdy a viníc. Naopak nepatrne vzrástla výmera záhrad. Výmera ovocných sádov sa počas sledovaného obdobia nemenila, avšak obec do budúcnosti plánuje založiť v obci čerešňový sad, ktorý bol v minulosti súčasťou obce a tým podporiť využívanie pôdy a produkciu lokálneho ovocia.

V rámci nepoľnohospodárskej pôdy sa výmera jednotlivých súčastí výraznejšie nemenila, nepatrne vzrástla výmera lesných pozemkov, zastavaných plôch a nádvorí a ostatných plôch. V obci pôsobí súkromný urbariát.

Tabuľka 2 Štruktúra využitia pôdy v katastri obce Šenkvice v rokoch 2009-2022 (v ha)

Rok	2009	2011	2013	2022	Index 2022/2009
Celková výmera územia obce	2 480,6	2 480,6	2 480,6	2 480,6	1,0
<i>Poľnohospodárska pôda – spolu</i>	<i>1 644,5</i>	<i>1 643,8</i>	<i>1 638,2</i>	<i>1 629,2</i>	0,99
- orná pôda	1 425,4	1 426,9	1 422,3	1 414,5	0,99
- chmeľnica	0	0	0	0	-
- vinica	136,9	134,2	132,8	131,7	0,96
- záhrada	74,4	74,8	75,2	75,1	1,009
- ovocný sad	4,4	4,4	4,4	4,4	1,0
- trvalý trávny porast	3,4	3,4	3,4	3,4	1,0
<i>Nepoľnohospodárska pôda - spolu</i>	<i>836,1</i>	<i>836,7</i>	<i>842,3</i>	<i>851,3</i>	1,02
- lesný pozemok	530,6	541,1	540,1	540,7	1,02
- vodná plocha	30,7	30,7	30,7	30,7	1,0
- zastavaná plocha a nádvorie	188,4	189,6	193,4	202,0	1,07
- ostatná plocha	86,4	75,3	77,3	77,9	0,9

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Obec má spracovaný ROEP??? a má od roku 2018 schválený územný plán, ktorý bol dopĺňaný v roku 2013. V obci zatiaľ neprebehla komasácia pôdy.

Obec do budúcnosti uvažuje v spolupráci s firmami a domácnosťami o podpore vodozádržných opatrení. Na zlepšenie klímy v obci uvažuje aj o vytváraní zelených striech na obecných budovách, resp. napr. o adopcii stromov. V obci sú vyznačené turistické resp. náučné chodníky.

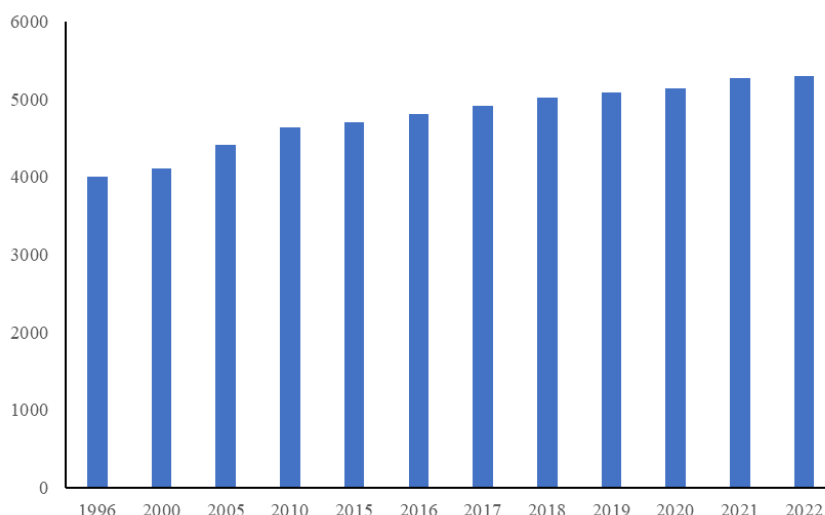
1.4.2 Demografický potenciál

Pri analýze demografického potenciálu sa vychádza z údajov ŠÚ SR, ktoré vychádzajú z údajov obyvateľov s trvalým pobytom v danom území. Tieto čísla však môžu skresľovať realitu, keďže v obciach žijú aj ľudia, ktorí tu nemajú prihlásený trvalý pobyt. Táto analýza nám ozrejmi charakteristiku obyvateľov, ktorí v území žijú.

Počet obyvateľov a pohyby obyvateľstva

Obec Šenkvice sa počtom obyvateľov zaraďuje k veľkým obciam Slovenska. Z vývoja počtu obyvateľov (obrázok 25) zaznamenaného od roku 1996 až do roku 2022 vidieť, že došlo v porovnaní rokov 1996 a 2022 k 32 % nárastu počtu populácie v obci, čo predstavuje nárast o 1 291 obyvateľov. Od roku 1996 až do roku 2022 obec zaznamenáva každoročný nárast počtu obyvateľov. K 31.12.2022 žilo v obci 5 301 obyvateľov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Obrázok 25 Vývoj počtu obyvateľov v obci Šenkvice v rokoch 1996-2022

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Na základe analýzy pohlavnej štruktúry je možné konštatovať, že v období rokov 1996-2022 v obci prevládala počet žien (Tabuľka 3). Tento trend môžeme sledovať aj cez vývoj hodnoty indexu maskulinity aj indexu feminity.

V roku 1996 index maskulinity zaznamenal hodnotu 98, čo znamená, že na 100 žien pripadlo 98 mužov, čo bola najvyššia hodnota. Najmenej mužov na 100 žien pripadalo v roku 2020 (95 mužov na 100 žien). V období rokov 2000 až 2017 pripadalo na 100 žien v obci 97 mužov, v nasledujúcich rokoch došlo k miernemu poklesu indexu. Podobné tendencie zaznamenávame aj pri indexe feminity. Na základe dosiahnutých hodnôt indexu feminity môžeme skonštatovať, že počet žien na 100 mužov sa výraznejšie nemenil. V roku 1996 pripadlo na 100 mužov 102 žien, ale v roku 2020 to už bolo 103 žien. Najvyššiu hodnotu index feminity dosiahol v roku 2020 (105 žien na 100 mužov) a najnižšiu v roku 1996 (102 žien na 100 mužov). Hustota obyvateľov, vyjadrená počtom obyvateľov na km², sa pohybovala v rozpätí od 160,8 obyvateľov na km² (rok 1996) do 213,2 obyvateľov na km² (rok 2022).

Tabuľka 3 Vývoj vybraných charakteristík obyvateľstva v obci Šenkvice v rokoch 1996-2022

Rok Ukazovateľ	1996	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový počet obyvateľov	4010	4115	4408	4640	4711	4809	4910	5026	5095	5148	5277	5301
Počet mužov	1988	2029	2174	2284	2318	2362	2415	2462	2493	2508	2583	2594
Index maskulinity (počet mužov/na 100 žien)	98	97	97	97	97	97	97	96	96	95	96	96
Počet žien	2022	2086	2234	2356	2393	2447	2495	2564	2602	2640	2694	2707
Index feminity (počet žien/na 100 mužov)	102	103	103	103	103	104	103	104	104	105	104	104
Hustota obyvateľov	160,8	165,5	175,9	186,2	188,6	191,9	195,9	200,3	204,0	206,5	212,4	213,2

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Celkový počet obyvateľov v obci je ovplyvnený pohybom obyvateľov. Prirodzený pohyb obyvateľov súvisí s prirodzenou schopnosťou človeka, t.j. reprodukciou. V rámci prirodzeného pohybu sa sledujú dve základné zložky, a to pôrodnosť vyjadrená cez počet narodených

a úmrtnosť vyjadrená cez počet zomrelých. Výsledkom prirodzeného pohybu je prirodzený prírastok alebo úbytok. Počet narodených v obci Šenkvice v období rokov 1996 až 2022 vykazoval rastúci trend s výnimkou rokov 2017, 2019, 2021 a 2022. Najviac narodených obec zaznamenala v roku 2016, naopak najmenej sa ich v obci narodilo v roku 2000. V roku 2022 v porovnaní s rokom 1996 sa počet narodených detí v obci zvýšil o 34,5 %. S výnimkou rokov 1996, 2000, 2005, 2021 a 2022 obec zaznamenala prirodzený prírastok obyvateľstva, čo znamená, že viac obyvateľov v obci sa narodilo ako zomrelo (Tabuľka 4).

Tabuľka 4 Vývoj pohybu obyvateľstva v obci Šenkvice v rokoch 1996-2022

Rok Ukazovateľ	1996	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet narodených	29	27	43	45	46	64	57	61	53	58	47	39
Počet zomrelých	55	40	49	43	44	37	31	42	39	44	59	64
Prirodzený prírastok/úbytok	-26	-13	-6	2	2	27	26	19	14	14	-12	-25
Počet prisťahovaných	74	85	132	105	151	147	159	160	153	109	98	122
Počet vysťahovaných	45	34	45	46	87	76	84	63	98	70	69	73
Migračné saldo	29	51	87	59	64	71	75	97	55	39	29	49
Celkový prírastok/úbytok	3	38	81	61	66	98	101	116	69	53	17	24

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

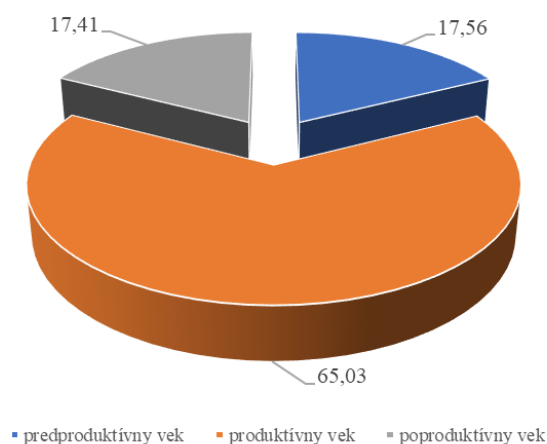
Ďalším pohybom, ktorý ovplyvňuje celkový počet obyvateľov v obci, je mechanický pohyb, ktorý skúma najmä dva javy, imigráciu vyjadrenú cez počet prisťahovaných a emigráciu vyjadrenú cez počet vysťahovaných. Obdobnú situáciu ako pri prirodzenom prírastku/úbytku je možné sledovať aj v rámci migrácie. Najviac obyvateľov sa do obce prisťahovalo v roku 2018, naopak v roku 1996 sa do obce prisťahovalo najmenej obyvateľov. Do obce sa každoročne viac obyvateľov prisťahovalo ako odsťahovalo, čo potvrdzuje aj kladné migračné saldo (Tabuľka 4). Aj napriek tomu, že v posledných dvoch rokoch obec zaznamenala prirodzený úbytok obyvateľov, celkový prírastok obyvateľov bol počas celého obdobia kladný, čo znamená, že obec získava svojich obyvateľov predovšetkým prisťahovaním obyvateľov.

V hodnotách ukazovateľov prirodzeného, migračného a celkového pohybu sa však neodzrkadľujú obyvatelia, ktorí sa do obce prisťahujú, ale k trvalému pobytu sa neprihlasujú.

Veková štruktúra obyvateľstva

Významným ukazovateľom hodnotenia obyvateľstva v obci patrí veková štruktúra. Na základe vekovej štruktúry je možné rozdeliť obyvateľov na tri základné vekové skupiny: obyvateľov v predproduktívnom veku (deti od 0-14 rokov veku), obyvateľov v produktívnom veku (od 15 – 64 rokov) a obyvateľov v poproduktívnom veku (od 65 rokov). Z hľadiska posúdenia vekovej štruktúry je pre rozvoj obce nutné poznať podiel zastúpenia jednotlivých vekových kategórií na celkovej populácii v obci, nakoľko každá skupina obyvateľov má svoje špecifické potreby a nároky. Na základe údajov zo ŠÚ SR je vo vekovej štruktúre v obci 17,56 % - ný podiel obyvateľov v predproduktívnom veku (abs. 931 obyvateľov), 65,03 % - ný podiel v produktívnom veku (abs. 3447 obyvateľov) a 17,41 % v poproduktívnom veku (abs. 923 obyvateľov).

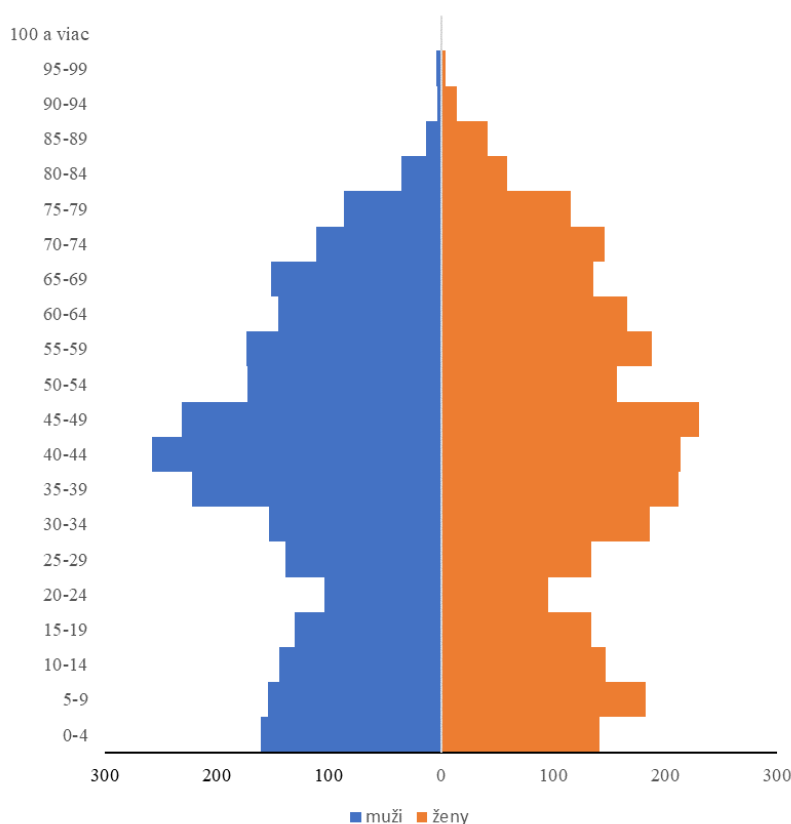
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Obrázok 26 Podiel základných vekových skupín v obci Šenkvice v roku 2022

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Matematicky je možné vekovú štruktúru obyvateľstva vyjadriť cez index starnutia, ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľov. Index starnutia dosiahol v roku 2022 v obci hodnotu 99,14 čo znamená, že na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadá 99 obyvateľov poproduktívneho veku. Na základe hodnoty indexu sa veková štruktúra obce charakterizuje ako progresívna. Priemerný vek obyvateľov v obci je 41,04 roka. Vekovú štruktúru je možno graficky zaznamenať do vekovej pyramídy, v rámci ktorej je možné predpokladať zmeny vo vekovej štruktúre v ďalších rokoch.

Obrázok 27 Veková pyramída obyvateľstva v obci Šenkvice v roku 2022

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva delí populáciu podľa výšky dosiahnutého vzdelania. Na základe výšky dosiahnutého vzdelania obyvateľa ovplyvňujú štruktúru výroby, ale aj dynamiku početnosti firiem. Vzdelané obyvateľstvo (na každom stupni) je viac informované, rýchlejšie sa zapája do výrobného procesu, skôr nachádza riešenia aj z krízových situácií, je ochotné meniť zamestnania. Je rozhodne aktivizujúcim prvkom ekonomického rozvoja nielen obce, ale aj celého regiónu. Vzdelanostná štruktúra obyvateľov sa sleduje iba v procese sčítania obyvateľov.

Na základe výsledkov jednotlivých SODB vidieť, že v obci v roku 2011 prevládalo obyvateľstvo s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou a učňovským stredným vzdelaním bez maturity. V roku 2021 sa zvýšil počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním bez maturity aj s maturitou. V roku 2021 sa zvýšil počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa takmer 1,7 - násobne a zároveň sa zvýšil aj počet obyvateľov s ukončeným vyšším odborným vzdelaním takmer 3,2 násobne. Mierne sa zvýšil počet obyvateľov so základným vzdelaním v porovnaní s rokom 2011 (nárast o 25,93 %).

Tabuľka 5 Štruktúra obyvateľov obce podľa stupňa ukončeného vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	2011	2021
Základné	586	738
Učňovské (bez maturity)	630	953
Stredné odborné (bez maturity)	402	-
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	187	282
Úplné stredné odborné (s maturitou)	995	886
Úplné stredné všeobecné	220	254
Vyššie odborné vzdelanie	86	276
Vysokoškolské bakalárske	117	148
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	490	827
Vysokoškolské doktorandské	45	51
Bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	653	681
Bez školského vzdelania	-	6
Nezistené	86	150
Dôverné	-	8
Spolu	4 497	5 260

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 2011,2021

Národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľstva

Aj národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľov sa sleduje iba v procese sčítania obyvateľov. Z hľadiska národnostnej štruktúry v obci dlhodobo výrazne dominujú obyvateľia slovenskej národnosti, pričom ich podiel sa pri poslednom sčítaní obyvateľstva mierne zvýšil (nárast o 0,14 %). Pri poslednom sčítaní obyvateľov v obci poklesol počet obyvateľov s inou národnosťou, ako aj počet obyvateľov s nezistenou národnosťou (tabuľka 6).

Tabuľka 6 Štruktúra obyvateľov obce podľa národnosti v rokoch 2011-2021 (v %)

Národnostná štruktúra	2011	2021
Slovenská	94,91	95,04
Maďarská	0,47	0,46
Česká	0,31	0,46
Bulharská	0,02	0,06
Chorvátska	-	0,06
Srbská	0,02	-
Rómska	0,02	-
Rusínska	0,02	0,09
Moravská	0,13	0,09
Ruská	0,11	0,04
Nemecká	-	0,08
Talianská	-	0,04
Dôverné	-	0,09
Iné	0,22	0,13
Nezistená	3,77	3,36
Spolu	100,0	100,0

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 2011, 2021

Náboženská štruktúra vyjadruje rozdelenie obyvateľstva obce podľa vierovyznania. V období rokov 2011 – 2021 v obci mali najväčšie zastúpenie obyvatelia s rímskokatolíckym vierovyznaním, pričom ich podiel pri poslednom sčítaní klesol o 15,82 %. Ostatné cirkvi sa pohybovali pod 1 %, s výnimkou evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, ktorá v roku 2021 mala zastúpenie na úrovni 2,83 %. V roku 2021 pozorujeme aj nárast podielu obyvateľov bez vyznania, pričom nárast bol viac ako 2 – násobný (tabuľka 7).

Tabuľka 7 Štruktúra obyvateľov obce podľa náboženského vierovyznania v rokoch 2011-2021 (v %)

Náboženské vyznanie / cirkev	2011	2021
Rímskokatolícka cirkev	73,36	61,75
Pravoslávna cirkev	0,07	0,27
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2,40	2,83
Gréckokatolícka cirkev	0,20	0,68
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0,02	-
Reformovaná kresťanská cirkev	0,04	0,09
Evanjelická cirkev metodistická	0,11	-
Apoštolská cirkev	0,07	0,04
Cirkev československá husitská	0,04	-
Cirkev adventistov siedmeho dňa	0,02	-
Cirkev bratská	0,16	-
Kresťanský zbory	0,04	0,21

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Budhizmus	-	0,09
Islam	-	0,04
Ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi	-	0,25
Bez vyznania	14,39	29,12
Iné	0,47	0,3
Nezistené	8,61	4,33
Spolu	100,0	100,0

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 2011,2021

Kultúrno-spoločenská a športová aktivita obyvateľov

V obci Šenkvice funguje viacero záujmových a spoločenských organizácií, medzi ktoré patrí Spolok vinohradníkov a vinárov, Folklórny spolok Mladosť, DH Šenkvičanka, Klub chovateľov Šenkvice, Miestny odbor Matice slovenskej Šenkvice, M-Cross Šenkvice a ŠK Šenkvice – Oddiel pozemného hokeja, Šachový klub, Fire Fitness.

Okrem toho v obci pôsobí aj materské centrum Adamko, poľovnícke združenie Dolina, Detský folklórny súbor Šenkvičiarik, Slovenský červený kríž, MO ťažko zdravotne postihnutých, Urbaniálne pozemkové spoločenstvo, Dobrovoľný hasičský zbor, Country skupina Samorast. V cirkevnej oblasti pôsobí najmä skupina 3R – Radosť rozdávaním rastie a Neznámi na trati.

Obec je člen ZMOS, ZMOMR, mikroregiónu Červený Kameň a MAS Malokarpatský región. Obec spolupracuje nielen s obcami na území Slovenska, ale udžiava aj partnerskú spoluprácu s obcami v zahraničí (Chorvátsko – Kostajnica, Česká republika – Veľké Bílovice).

Spolok vinohradníkov a vinárov

Cieľom Spolku vinohradníkov a vinárov je šíriť medzi členov spolku, priateľov a milovníkov vína, občanov obce, ale i mimo nej záujem o udržanie a rozvoj vinohradníctva a vinárstva v obci Šenkvice, v Malokarpatskej oblasti a na celom Slovensku.

Folklórna skupina Mladosť

Folklórna skupina Mladosť je amatérske zoskupenie ľudí rôznych vekových skupín, so spoločným záujmom o ľudové zvyklosti a tradície, prezentované formou tanca, hudby a spevu, ale i formou krátkych divadelných predstavení. V súčasnosti má súbor približne 30 aktívnych členov. V roku 2008 nadviazal súbor kontakt a spoluprácu s Chorvátskou Kostajnicou, kde majú obyvatelia Šenkvic svoje korene. Postupom času sa neoddeliteľnou časťou folklórnej skupiny Mladosť stala aj hudobná zložka, ktorá už v súčasnosti funguje aj ako samostatné teleso pod názvom „Šenkvičká muzika“. Od roku 2012 FS Mladosť v spolupráci s KIS Šenkvice každoročne organizuje už tradičný večer plný folklórnej zábavy zvaný „Večer s Mladosťou“, ktorý je obľúbenou udalosťou nie len u Šenkvičiarov, ale aj u cezpoľných hostí.¹⁰

¹⁰ <https://www.fs-mladost.sk/o-nas/>

Dychová hudba Šenkvičanka

Dychová hudba Šenkvičanka má viac ako storočnú históriu. Zakladateľmi prvého dychového súboru s Jánom Profeltom a kapelníkom Jozefom Krchnákom boli i viacerí obyvatelia obce. Prvá skladba, ktorú súbor ako prvú nacvičil a verejne interpretoval, má názov „Národný pochod“. Od tých čias sa jeho melódia a tóny ozývali takmer pri každom verejnom účinkovaní, a tých za uplynulé storočie bolo viac ako 200. V súčasnosti sa dychová hudba „Šenkvičanka“ pravidelne zúčastňuje na rôznych spoločenských podujatiach miestneho charakteru - májových oslavách, rôznych cirkevných udalostiach ako sú procesie, sväté omše, hodové oslavy, jubilejných i na tých smutných, pohrebných.

Detská folklórna skupina Šenkvičárik

V septembri 2005 vznikol pri šenkvickej základnej škole folklórny krúžok, ktorého zakladateľkou a dodnes aktívnou vedúcou je Mgr. Soňa Miřková – verejnosti je známejší pod názvom „Detská folklórna skupina Šenkvičárik“, ktorá nadväzuje na zaniknutý DFS Čerešničky.¹¹

Klub chovateľov Šenkvice

Šenkvickej chovateľská organizácia vznikla v roku 1959. Činnosť organizácie je založená na aktívnej účasti na výstavách so svojimi vystavovanými zvieratami. Klub organizuje viacero výstav priamo v obci a jeho členovia sa zúčastňujú výstav v okolitých obciach.

Miestny odbor Matice slovenskej Šenkvice

Miestny odbor Matice slovenskej bol založený v roku 1936. Iniciátormi založenia boli Július Komora, správca Štátnej ľudovej školy v Malých Šenkviaciach, Jozef Pejk, riaditeľ Expozitúry Štátnej mešťianskej školy vo Veľkých Šenkviaciach, Ľudovít Hapl, úradník, Štefan Valentovič, správca ľudovej školy vo Veľkých Šenkviaciach, Dominik Kukumberg, úradník, Alexander Barun-Brežný, notársky adjunk, Henrich Lančarič, učiteľ. Cieľom spolku bolo zvyšovať národné povedomie a vzdelávať ľud. V roku 1940 vznikol pri miestnom odbore divadelný krúžok Antona Bernoláka, ktorý aktívne pracoval až do jeho rozpustenia v roku 1950, pretože nebol zárukou šírenia nastupujúcej marxistickej ideológie a výchovy.

Cieľom miestneho odboru je upevňovať slovenské vlastenectvo, prehľbovať vzťah občanov k slovenskej štátnosti, podieľať sa na rozvoji miestnej a regionálnej kultúry.

Klub dôchodcov¹²

V obci funguje aj Klub dôchodcov, avšak nie pod celoslovenskou organizáciou, ale členská organizácia, zastrešovaná Obecným úradom Šenkvice, resp. Obcou Šenkvice. V roku 2019 mal klub 116 členov, pričom členom sa môže stať každý záujemca v seniorskom veku. Členovia klubu sa schádzajú pravidelne vždy v utorok od 14.00h do 17.00hod. Pri týchto stretnutiach si vymieňajú skúsenosti, peču a varia podľa osvedčených receptov svojich členiek, občas si zaspievajú, zatancujú, zahrajú si žolíkové karty, alebo sa iba tak porozprávajú pri kávičke a čaji a vypočujú si rôzne príbehy a spomienky. Okrem toho organizujú rôznu záujmovú činnosť a podujatia podľa želaní svojich členov. Navštevujú divadelné predstavenia, koncerty, výstavy. Dvakrát ročne absolvujú týždňové liečebné pobyty v slovenských kúpeľoch, dovoľenkujú pri mori v Chorvátsku, organizujú zájazdy na termálne kúpaliská na Slovensku i v

¹¹ <https://www.fs-mladost.sk/o-nas/>

¹² <https://www.senkvice.eu/klub-dochodcov.html>

zahraničí, navštevujú zaujímavé miesta v našej vlasti, zúčastňujú sa plesu seniorov, usporadúvajú výstavy ovocia, kvetov či zeleniny a majú v programe veľa iných aktivít. V klube nie je núdza ani o spoločenské stretnutia členov, pri ktorých sa oslavujú vzácne životné jubileá. Nezabúdajú si zablahoželať na meniny, pripomenú si narodenie vnúchat, či dokonca pravnúchat. Zapájajú sa do všetkých spoločenských podujatí v obci – oslavy a stretnutia, výstavy, koncerty, varenie kapustnice, pochovávanie basy, na ktoré pripravujú tradičné šenkvicke osúchy či šišky. Členovia sa schádzajú v priestoroch budovi obecného úradu, ktoré sa nachádzajú v suteréne. Činnosť klubu dôchodcov je pestrá a zaujímavá.

Miestny odbor Slovenského Červeného kríža

V obci pôsobí aj miestny odbor Slovenského Červeného kríža.

ProKultura Šenkvice¹³

Občianske združenie ProKultura Šenkvice neformálne vzniklo už v decembri 2018, kedy sa zišla skupinka aktívnych šenkvickej kultúry s úmyslom založiť občianske združenie, podporujúce rozvoj šenkvickej kultúry a šírenie osvetu tak medzi občanmi obce Šenkvice, ako aj obyvateľmi regiónu či celého Slovenska. Občianske združenie zastrešuje viaceré iniciatívy, medzi ktoré patrí Šenkvickej okrášľovací spolok, Výbor pre publikačnú činnosť a ďalšie. Občania Šenkvic sa radi zúčastňujú aktivít, pripravovaných členmi združenia – či už jednorazových (krsty kníh, revitalizácie zanedbaných miest v chotári, vernisáže výstav) alebo cyklických podujatí (Čaj o piatej s kronikárom, Susedská vychádzka). Hlavným cieľom združenia je rozvoj kultúrneho a spoločenského života v obci a rozvoj občianskeho a komunitného života v obci. Zároveň sa združenie venuje aj zachovávaniu kultúrneho a pamäťového dedičstva obce (hmotných i nehmotných foriem) ako aj dokumentácii geografických pomerov, dejín obce a ľudovej kultúry a zameriava sa aj na ekologické a environmentálne aktivity a zveľaďovanie životného prostredia v obci.

OZ Pamäť srdca

Poskytujú jednorazové kultúrne akcie pre deti a denné letné tábory (2-3 naplnené turnusy pre cca 20 detí). Majú sídlo v súkromnom dome. V poslednom období fungujú na báze dobrých referencií medzi rodičmi (nie je potrebná reklama na naplnenie turnusov). Nie sú podporovaní obcou (o dotáciu sa 1-krát uchádzali, ale obec im nevyhovela).

M-Cross klub Šenkvice

Klub motokrosu v Šenkviach funguje už 47 rokov a počas jeho existencie sa na rýchlej, dostatočne širokej a bezpečnej trati predstavili stovky špičkových európskych, československých a slovenských motokrosárov. V súčasnosti M - cross klub v areáli starej tehelne organizuje každú sezónu preteky Majstrovstiev Slovenska, Stredoeurópskeho pohára mládeže, Malokarpatský pohár a od sezóny 2008 sa podujatia rozšírili o atraktívne preteky štvorkoliek Quad Cup Slovakia. Klub M-Cross Šenkvice má v súčasnosti takmer 90 členov a patrí k najväčším motoristickým organizáciám na Slovensku.

HC 1952 Šenkvice – klub pozemného hokeja.

Súčasťou hokejového klubu je aj Hokejová akadémia Šenkvice. Hokejový klub ako celok

¹³ <https://www.prokultura.sk/o-nas/>

združuje družstvá prípravky, žiakov, starších žiakov, dorastencov, mužov a družstvo veteránov. Klub má tak celkom takmer 130 členov. Družstvá okrem súťažných zápasov na Slovensku sú účastníkmi aj súťaží v Českej republike. Jednotlivé družstvá sú mnohonásobnými majstrami Slovenska vo všetkých kategóriách. Družstvo mužov je ako Majster Slovenska účastníkom medzinárodných pohárových súťaží na vonkajšom ihrisku, ale aj v hale. Na základe tejto skutočnosti sa klub zúčastňuje pohárových súťaží po celej Európe. Pozemný hokej má v obci viac než 70 ročnú tradíciu. Družstvá majú v celkovom zázemí k dispozícii zrekonštruovanú umelú hraciu plochu so závlahovým systémom a osvetlením. Klub vybudoval celé zázemie svojpomocne vrátane bezpečnostného oplotenia za bránkami. V súčasnosti je vo výstavbe pod záštitou obce oplotenie pozdĺž hracej plochy vrátane nových striedačiek.

Futbalový klub ŠK Šenkvice

Pôsobí 11 žiackych kategórií a muži, ktorí sa zúčastňujú domácich aj zahraničných turnajov. Funguje aj dorast. Futbalový klub tvorí 200 detí, 25 mužov a 400 členov športového oddielu. V roku 2024 oslávi futbalový klub 100 rokov od založenia. Športovisko na ktorom trénujú bolo postavené v 50 rokoch minulého storočia. V súčasnosti trénujú na vybudovanej trávnej ploche, ktorá slúži ako tréningové ihrisko. Mládež má k dispozícii kvalifikovaných trénerov. Futbalový oddiel hrá 6. ligu, ale vzhľadom na ich umiestnenie na prvom mieste vzniká predpoklad postupu do 5. ligy. Dorast hrá v 3. lige. Oddiel pozostáva z 25 mužov, 200 detí a dohromady zhruba 400 členov oddielu.

Fire Fitness

Pôsobí ako športové občianske združenie, ktoré má 150 členov. Prevádzkuje posilovňu a podieľa sa na príprave nového športového areálu v obci.

Warrior Outdoor GYM

Občianske združenie, ktoré má 15 členov. V minulosti organizovali workoutové súťaže. Prevádzkujú workoutové ihrisko, ktoré môže využívať verejnosť avšak na vlastné riziko. Ihrisko je vybudované z vlastných finančných zdrojov.

Materské centrum Adamko

Materské centrum zabezpečuje voľnočasové aktivity pre rodičov a ich deti a sídli v kultúrnom dome. Aj keď priestory nie sú úplne vyhovujúce, obec sa snaží zvýhodnením nájmom zlepšovať podmienky pre centrum. Organizuje rôzne aktivity a divadelné predstavenia. Zabezpečuje krúžkovú činnosť pre predškolákov ale aj pre školákov. V priemere centrum navštevuje 150 detí. Otvorené je doobeda na 1 hodinu, v poobedných hodinách krúžková činnosť pre deti predškolského veku. Krúžkovú činnosť zabezpečuje externý ANIMA TEAM, ale aj zakladatelia materského centra. Do budúca sa uvažuje o zmene materského centra na rodinné centrum. V minulosti centrum zabezpečovalo aj opatrovanie detí, v súčasnosti ponúka denné letné tábory v dvoch resp. 3 turnusoch po 20 detí a okrem toho zabezpečuje aj jednorázové kultúrne akcie pre deti.

SMART CHILD¹⁴

¹⁴ <https://www.smartchild.sk/index.php/nase-priestory/o-nas/>

Občianske združenie SMART CHILD (Múdre dieťa), bolo založené v roku 2018 za účelom pomoci s uskutočňovaním starostlivosti o deti v oblasti voľného času. V priebehu rokov 2018-2021 sa zameriavali predovšetkým na realizáciu krúžkových a víkendových aktivít, ktoré v prázdninovom čase boli rozšírené o letné táborové aktivity. Od septembra 2021 prevádzkujú aj komunitnú detskú škôlku pre deti od 2 do 5 rokov, ktorá zatiaľ nie je zaradená do siete škôl. V školskom roku 2021/2022 mali 2 detí, v školskom roku 2022/2023 mali 9 detí a v školskom roku 2023/2024 majú 12 detí. V škôlke pracujú 3 zamestnanci, z toho 1 na živnosť a 2 pedagógovia – dobrovoľníci. Sú časťou je aj veľký dvor prispôsobený pre hranie sa detí a škôlka je otvorená od 07:00 do 16:30 s možnosťou úpravy času. Do budúcnosti uvažuje združenie o zaradení komunitnej škôlky do siete a prípadnú stavebnú úpravu súčasnej budovy, v ktorej sídli.

Poľovnícke združenie Dolina

Poľovnícke združenie Dolina v Šenkviaciach obhospodaruje poľovný revír v celkovej rozlohe 1 941 ha. Usporiadáva pravidelné poľovačky, strelecké preteky a organizuje akcie pre deti (napr. v rámci MDD podujatie „Poľovníci deťom“).

Dobrovoľný hasičský zbor

Dobrovoľný hasičský zbor Šenkvice vznikol, aby pomáhal v prípade núdze obyvateľom Šenkvic. V súčasnosti v ňom pôsobí 42 členov. Požiarnických súťaží sa zúčastňujú nielen muži, ale aj ženy. V obci sa nachádza hasičská zbrojnica s 2 garážami pre nákladné vozidlá, 1 hasičská cisterna a 1 poľná kuchyňa. V prípade požiaru slúži zásahová jednotka v Pezinku (dojazd do 10-15 min.). DHZ zabezpečuje pre deti hasičský krúžok, ktorý funguje už 4 roky a navštevuje ho 16 detí (2 družstvá), ktoré sa zúčastňujú aj rôznych súťaží. Chýba im však materiálno – technické zabezpečenie pre každodenné fungovanie, ale aj pre potreby medzinárodných súťaží. Hasiči si svojpomocne vytvorili hasičský areál, ktorý však nevyhovuje v plnom rozsahu, preto by bolo vhodné do budúcnosti vytvoriť priestor pre hasičský areál, kde by mohli jednotlivé družstvá trénovať.

Kultúrno – spoločenské a športové podujatia

Obec Šenkvice počas roka organizuje viaceré už pravidelné podujatia, ktoré sú v obci veľmi obľúbené:

- Školský ples (január) - ples Rady rodičov pri ZŠ Šenkvice
- Šenkvice hody (júl) - slávnosti venované patrónke miestneho kostola sv. Anne.
Súčasťou sú aj koncerty, tanečné vystúpenia, ochutnávky vín.....
- Plesy
- Veľkonočné tradície (karneval, pochovávanie „basy“, víťanie jari)
- Dni otvorených pivníc na sv. Urbana (máj)
- Za vínom do Šenkvic a ockov kotlík (jún)
- Vianočné pastorále
- Stavanie mája (apríl) – tradičné podujatie s vystúpením folklórnych skupín a dychovej hudby s diskotékou
- Súťaž „Spieva celá dedina“
- Večer s „Mladosťou“
- Deň matiek

- Deň detí (jún) – Poľovnícke združenie Dolina v spolupráci s obcou zabezpečuje pestrý program pre deti
- Jánske ohne
- Čerešňobranie (jún)
- Šenkvičné hody (júl)
- Cerovské hody (september)
- Mesiac úcty k starším
- Katarínska zábava
- Zažatie vianočného stromčeka
- Fašiangová resp. zimná zabíjačka (december) – súťaž vo varení kapustnice s tradičnou zabíjačkou a kultúrnym programom
- Mikuláš, Silvester (december) – stretnutie detí s Mikulášom, novoročný prípitok a ohňostroj na námestí
- *Šenkvičný športovec roka – oceňovanie športovcov obce pod záštitou Komisie mládeže a športu (vyhlásenie výsledkov na Šenkvičných hodoch).*

KIS Šenkvice spolupracuje s Malokarpatským osvetovým strediskom v Modre a miestni vinári aktívne participujú na činnosti Malokarpatskej vínnej cesty (MVC) a na organizácii súvisiacich podujatí. Kultúru v obci však rozvíjajú aj aktéri neorganizovanej kultúry. Okrem spolkov a iných subjektov ide aj o súkromné iniciatívy občanov (participácia na čistení intravilánu a extravilánu obce, výšivkársky spolok a pod.).

Na uvedených kultúrnych podujatiach vystupujú väčšinou so svojím programom deti miestnej materskej školy a základnej školy, miestne kultúrne kolektívy, ale aj umelci z okolia, či pozvaní umelci zo Slovenska. V oblasti cezhraničnej spolupráce existujú dve línie – chorvátska a česká (resp. moravská). V roku 1966 bola pri príležitosti slávností 400 rokov Šenkvič nadviazaná družba s chorvátskymi (vtedy juhoslovanskými) mestami (Hrvatska) Kostajnica a Sisak. Zakladatelia chorvátskych Veľkých Šenkvič prišli z Kostajnice okolo roku 1557, zakladatelia Malých Šenkvič (terajšia miestna časť Cerové) prišli zo Sisaku v roku 1594. Tieto družby sa preukázali byť mimoriadne silnými a obojstranne prínosnými v zložitých obdobiach okupácie ČSSR v auguste 1968, ako aj v priebehu občianskej vojny na západnom Balkáne začiatkom 90. rokov 20. storočia. Družba s mestom Sisak medzičasom ochabla, väzbu s Kostajnicou vo vybranom období posledných dvoch desaťročí za chorvátsku stranu rozvíjal najmä gradonačelník (primátor) Tomislav Paunović – po jeho odchode z funkcie sa však nové vedenie samosprávy v rámci partnerstva odmičalo. České (resp. moravské) partnerstvo predstavuje od Šenkvič demograficky menšie mesto Velké Bílovice (okr. Břeclav), ktoré podobne ako obec Šenkvice rozvíja bohatý vinohradnícky a vinársky život v kombinácii s kultúrnymi aktivitami (dokonca explicitne silnejšou kultúrnou a folklórnou tradíciou, vžitou pre všetky generácie občanov mesta). Toto partnerstvo bolo nadviazané dnes už bývalými predstaviteľmi týchto samospráv – šenkvičským starostom Petrom Fitzom a veľkobílovickou starostkou Marii Vlkovou v roku 2008. V súčasnosti ide o jediné fungujúce cezhraničné partnerstvo obce Šenkvice.

Identita Šenkvič je previazaná predovšetkým s nárečím, o čom svedčí úspech a rýchla distribúcia stoviek výtlačkov nárečových slovníkov z publikačnej činnosti tunajšieho občianskeho združenia ProKultura Šenkvice: Babulinho šenkvičko-slovenského slovníka (2015) a jeho druhého, doplneného a prepracovaného vydania Jag nám dzobág naróstol (2019). Šenkvičania radi poukazujú aj na významných rodákov z obce – uhorských historikov a archivárov Gabriela Kolinoviča Šenkvičského a Martina Juraja Kovačiča, kňaza a národného

buditeľa Alojza Behunka, ako aj režiséra Rudolfa Granca a herečku Zdeny Gruberovú. V priebehu troch školských rokov (2015/2016 – 2017/2018) bol v gescii kronikára Martina Lukáča realizovaný krúžok regionálnej výchovy (prierezová téma školskej výučby) pre žiakov ZŠ Šenkvice. Krúžok pozostával z oboznamovania žiakov so šenkvičskými reáliami (geografia, história, kultúra, príroda), výletov do chaty obce, ako aj stretnutí s tunajšími občanmi (beseda so šenkvičskou rozprávačkou Petronelou „Babulou“ Brunovskou, pečenie koláčov s tunajšími dôchodkyňami, atď.). Do budúcnosti bude vhodné tento krúžok, už v aktualizovanom formáte, obnoviť.

V oblasti kreatívneho priemyslu obec nepatrí ani len k priemerne rozvinutým. Vybraní občania sa popri svojom zamestnaní a vo svojich súkromných priestoroch zaoberajú umeleckou činnosťou. Verejnosť v obci však nedisponuje žiadnym konkrétnym priestorom na združovanie a pôsobnosť umelcov – neexistujú tu ani nevyužívané brownfieldy. Obec v záujme ich podpory len využíva tento potenciál formou vernisáží, najmä v rámci slávnostného programu Šenkvičských hodov (fotografi, výtvarníci). Výhľadovo túto situáciu môže zlepšiť pripravované zriadenie základnej umeleckej školy (ZUŠ) v obci Šenkvice.

Obec organizuje počas celého roka veľký počet rôznorodých kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré prebiehajú v kultúrnom dome s tanečnou sálou, ktorého kapacita je max. 200 miest. Priestory v kultúrnom dome sú malé, a sú nevhodne architektonicky riešené. Táto skutočnosť predstavuje obmedzenia, pretože pre obec s oficiálne zhruba 5 400 obyvateľmi je absolútne nedostatočná kapacita kultúrneho priestoru. Zároveň to predznamenáva slabú ziskovosť najmä pre externých vystupujúcich, ktorí tak odmietajú vystupovať v obci Šenkvice, resp. v týchto podmienkach. Napriek tomu sa v priestoroch kultúrneho domu cvičí jóga, trampolíny, piloxing a pod.

V kultúrnom dome sídli Kultúrne a informačné stredisko – organizačná zložka obecného úradu a obecná knižnica. Budova KIS pozostáva z vestibulu, toaliet, toaliet pre imobilných, viacerých menších skladov na nábytok či čistiace potreby (podľa avíza vedúcej KIS absolútne nedostatočných – jeden zo skladov je pôvodnou spojovacou chodbou medzi malou sálou a zadným vonkajším dvorom za budovou), malej sály s kuchynkou, veľkej sály s „balkónovou“ časťou, priestorovo malým pódium a stiesneným zákulisím s dvomi šatňami na dvoch podlažiach (každá na samostatnom podlaží, z toho prízemná je provizórne využívaná ako úložisko dychových nástrojov pre Dychovú hudbu Šenkvičanka), šatňových priestorov (priestorovo „pod balkónom“ vo veľkej sále – zároveň jediný vnútorný priechod k samostatnému schodisku do ubytovacieho zariadenia), priestorového zázemia pre personál správy a údržby budovy, samostatnej kancelárie s vlastným sociálnym zariadením (vstup z exteriéru, nie interiéru budovy). Na poschodí budovy sú vybudované relatívne členité priestory obecnej knižnice s menším samostatným zázemím (vrátane sociálneho zariadenia) pre knihovníčku; zrkadlová sála (štvrt'-kruhový priestor s prístupom na vonkajší balkón), malá klubovňa (fixne využívaná Folklórnym súborom Mladosť), malé toalety a veľká klubovňa (jej horná polovica je využívaná Materským centrom Adamko). Na samostatnom poschodí (samostatný prístup z prízemia iným schodiskom) je obecné ubytovacie zariadenie (v minulosti tzv. „Hotel KIS“), využívajúce priestor poschodia nad veľkou sálou a vestibulom budovy. Veľkým nedostatkom tohto ubytovacieho zariadenia je pôvodný (t. j. bezmála 20-ročný) nábytok a vybavenie, ale predovšetkým absencia bezbariérového prístupu – pri projekte prestavby/rekonštrukcie a prístavby budovy KIS bude potrebné uvažovať o zbúraní jedného z dvoch schodísk do ubytovacieho zariadenia a jeho nahradením – inštaláciou výťahu). Budova kultúrneho strediska napriek svojmu relatívne modernému vzhľadu (zrekonštruovaná budova bola odovzdaná do užívania v roku 2006) je neprakticky členená – disponuje priveľkým počtom schodísk, ktoré sú bariérami pre plynulý pohyb všetkých osôb (vrátane imobilných) pre

väčšinu úžitkovej plochy budovy. Početné schodiská sa nachádzajú v zákulisí, pri výstupe zo sály na pódium; z hlavného vchodu, resp. vestibulu cez „balkón“ na pódium; schody sú vedené z vestibulu do hlavných toaliet, ale tiež do šatňových priestorov a bočný vchod je prístupný len prostredníctvom vonkajšieho schodiska. Ďalšie, tentokrát lomené schodisko (a sekundárne ďalšie schody – pred vstupom do knižnice, v rámci priestoru knižnice a schodisko, členiace veľkú klubovňu na výškovo dva samostatné priestory, oddelené kovovým zábradlím) je jediným možným prístupom na poschodie budovy KIS a tu vytvorené priestory. Budova dlhodobo vykazuje znaky priestorovej poddimenzovanosti pre potreby obce, tunajších spolkov a organizácií a celkového kultúrneho využitia občanov Šenkvic a okolitého regiónu.

Je však vytvorený priestor do budúca pre prístavbu kultúrneho domu, čím by sa vytvoril priestor aj pre kreatívny priemysel. Zároveň je do budúca naplánované aj vytváranie priestoru pre kaviareň, resp. cukráreň priamo v centre obce. Na príprave podujatí sa podieľajú aj dobrovoľníci. Aí veľmi dobrá spolupráca je aj s MŠ, ZŠ a seniormi v tejto oblasti. V prípade priaznivého počasia sa mnohé aktivity realizujú priamo na drevenom pódiu na námestí obce.

V roku 2006 vybudované Námestie Gabriela Kolinoviča (v ďalších rokoch priebežne dopĺňané o ďalší mobiliár a verejnú zeleň) disponuje len malým a materiálovo opotrebovaným pódium, preto je obec nútená si prenajímať veľké mobilné (montovateľné) pódium, ktoré sa zvykne – pre prístup do budovy KIS neprakticky – umiestňovať priamo pred budovou KIS, t. j. v dolnej časti námestia, zatiaľ čo pôvodné (malé) pódium je fixne vybudované v hornej časti námestia. Vyťaženosť budovy KIS (nie však Námestia Gabriela Kolinoviča) výhľadovo pomôže odľahčiť rekonštrukcia Obecného domu na Chorvátskej ulici, kde má dôjsť k obnove niekdajšej obradnej siene (po jej zániku sa občianske ceremónie presunuli do menej komornej veľkej sály KIS) a občianske ceremónie a obrady (uvítanie detí do života, civilné sobáše, posedenie s jubilantmi, atď.) bude možné realizovať opäť v Obecnom dome.

V 60. rokoch 20. storočia bola miestnymi aktívnymi činovníkmi zriadená pamätná izba. Jej zbierky sa vzhľadom na vybrané obdobia chaotického spravovania oklieštili v súčasnosti existuje ako obecné múzeum (bez inštitucionálnej formy, personálu či stálej expozície – stále len vo forme pamätnej izby) v priestoroch Obecného domu. Tieto priestory sú však nevyhovujúce – neexistuje tu zázemie pre návštevníkov, depozit; priestory nie sú vykurované a v minulosti tu zatekala strecha. Obecné múzeum je priebežne využívané učiteľmi a žiakmi 1. stupňa ZŠ na rozvíjanie a upevňovanie zdravého lokálpatriotizmu. Obec vydáva aj časopis Šenkvičan, v ktorom informuje obyvateľov o dianí v obci a ktorý vychádza 4x do roka.

V rámci športových aktivít sa v obci konajú viaceré športové podujatia. Je dôležité poukázať na podujatia v motokrose (MS, ME, Majstrovstvá SR), preteky v bikrose (ME), futbalové súťaže a súťaže v pozemnom hokeji. Taktiež sa v obci konajú preteky autíčok RC modelov, ako aj strelecké preteky či preteky Dobrovoľného hasičského zboru. Okrem toho obec vyhlasuje aj anketu „Športovec roka“ do ktorej posielajú obyvatelia svoje návrhy na ocenenie a následne vyhodnocuje komisia Mládeže a športu v jednotlivých kategóriách – talent roka, najlepší jednotlivec, najlepší kolektív, najlepší tréner a cena fair play, Športové aktivity sa uskutočňujú na multifunkčnom ihrisku pri Základnej škole. Hlavné aktivity sa však konajú v športovom areáli na ulici Domovina 55, kde sú integrované viaceré kluby a prevádzkujú tu svoju činnosť. Je to ŠK Šenkvice – futbalový klub, ďalej klub pozemného hokeja HC 1952 Šenkvice, ktorý však zastrešuje aj Hokejovú Akadémiu Šenkvice. V tomto areáli pracuje aj Tenisový klub a tréningový proces tu prevádzkuje Dobrovoľný hasičský zbor. Tento areál využíva c.a 600 – 700 obyvateľov. V obci je funkčná avšak zastaralá hala pre bikros. Najväčšiu plochu pre šport však zaberá dráha pre Motokros. Pri tejto dráhe je však požiadavka premiestnenia Motokrosu do inej lokality a využiť daný priestor pre vybudovanie nového športového areálu, kde by mohli byť

mať aktívne všetky fungujúce kluby v obci. Stredne veľké ihrisko sa nachádza aj v areáli Základnej školy, je však nevyhovujúce. V obci pri OZ pracuje Komisia mládeže a športu, ktorá je nápomocná pri riešení požiadaviek všetkých športových klubov a združení. Počas prázdnin je verejnosti sprístupňované aj multifunkčné ihrisko na školskom dvore ZŠ Šenkvice na Vinohradskej ulici. Obecná telocvičňa na Školskej ulici je maximálne využívaná (v niektoré dni je voľný čas len v rozmedzí 21:00 – 22:00 hod.) – napr. však nemá parametre hádzanárskeho ihriska, preto nie je možné ju považovať za plnohodnotnú športovú halu. Obec Šenkvice športovú halu nevyhnutne potrebuje a mala by byť súčasťou nového športového areálu.

1.4.3 Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj

Ekonomické, t.j. výrobné činnosti patria medzi základné faktory ovplyvňujúce socioekonomickú úroveň jednotlivých obcí. Ich význam spočíva v tom, že ovplyvňujú nielen ekonomickú, ale i sociálnu úroveň v obciach. Sú zdrojom pracovných príležitostí, dávajú zamestnancom mzdu, tvoria verejné príjmy, zhodnocujú podmienky územia, v ktorom sú alokované a pod. Ekonomické činnosti v obciach môžeme hodnotiť cez sektorovú štruktúru (zastúpenie činností primárneho, sekundárneho či terciárneho sektora) alebo cez štruktúru podnikov.

Ekonomická základňa obce

Ekonomickú základňu obce reprezentujú najmä súkromné podniky. Podnik predstavuje právnickú osobu, ktorá vykonáva sústavnú činnosť s cieľom dosahovať zisk. Patria sem korporácie (podniky vo vlastníctve skupiny subjektov, ako napr. akciové spoločnosti, družstvá, spoločnosti s ručením obmedzeným a pod.) a kvázikorporácie (podniky vo vlastníctve jedného subjektu). Podniky môžu mať podobu právnických osôb (ďalej PO) alebo fyzických osôb – podnikateľov (ďalej FO).

Právnické osoby sú právne jednotky, existenciu ktorých upravuje zákon nezávisle od jednotlivcov alebo inštitúcií, ktoré ich vlastnia alebo sú jej členmi. Neziskové inštitúcie tvoria právnické osoby slúžiace finančným a nefinančným korporáciám, štátnej správe a domácnostiam, ako napr. rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, ktorých tržby z činnosti nepresahujú 50 % vykazovaných nákladov, ďalej občianske združenia, spolky a kluby, politické strany, cirkvi a iné.¹⁵

Výsledky prezentované v Tabuľke 8 poukazujú, že v období rokov 2005-2022 v obci Šenkvice došlo k výraznému nárastu ziskových právnických osôb počas sledovaného obdobia. V roku 2005 bolo evidovaných 37 právnických osôb ziskových, avšak už v roku 2022 ich bolo 208. V porovnaní rokov 2005 a 2022 sa ich počet zvýšil takmer 6– násobne. V rámci právnických osôb neziskových počas celého sledovaného obdobia zaznamenávame kolísavý trend. Najmenej subjektov bolo evidovaných v rokoch 2015 a 2016, naopak najviac ich bolo v roku 2021. V porovnaní rokov 2005 a 2022 sa počet právnických osôb neziskových zvýšil o 42 %.

Tabuľka 8 Vývoj počtu právnických osôb podľa ziskovosti v rokoch 2005-2022

Rok	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022/ 2005
Ukazovateľ											
Právnické osoby ziskové	37	88	138	146	164	175	191	195	187	208	5,62

¹⁵ http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index_txt.htm

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Právnické osoby neziskové	19	27	5	9	20	23	22	25	31	27	1,42
Spolu	56	115	143	155	184	198	213	220	218	235	4,19

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

V obchodnom registri SR je evidovaný k februáru 2024 258 podnikateľských subjektov, pričom všetky sú s.r.o. Podnikateľské subjekty sa v prevažnej miere zameriavajú na kúpu tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), sprostredkovateľskú činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby, reklamné a marketingové služby, administratívne činnosti a pod.

Fyzické osoby - podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri sú osoby podnikajúce na vlastnú zodpovednosť podľa osobitných predpisov. Sú to živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona, napr. advokáti, lekári, audítori a iní) a samostatne hospodáriaci roľníci.

Počet fyzických osôb (tabuľka 9) mal v sledovanom období rokov 2005-2022 v obci Šenkvice kolísavý trend. Celkový počet fyzických osôb v roku 2022 v porovnaní s rokom 2005 vzrástol o 30 %. Počet fyzických osôb – podnikateľov v roku 2022 porovnaní s rokom 2005 vzrástol o 30 % a počet živnostníkov o 30 %.

V živnostenskom registri SR je evidovaných k februáru 2024 200 fyzických osôb podnikateľov, pričom aktívnych je 115 subjektov. Predmetom činnosti týchto subjektov sú najmä kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby, ale aj špecifické práce ako napr. kadernícke služby, manikúra, ubytovacie služby a pod.

Tabuľka 9 Vývoj počtu fyzických osôb - podnikateľov v rokoch 2005-2022

Ukazovateľ	Rok	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2005
Fyzické osoby - podnikatelia		321	389	301	309	324	297	315	305	339	359	1,12
Živnostníci		309	372	289	293	308	271	288	278	314	335	1,08
Spolu		630	761	590	602	632	568	603	583	653	694	1,10

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Z hľadiska sektorovej štruktúry je primárny sektor v obci (poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybné hospodárstvo a ťažba) zastúpený Poľnohospodárskym družstvom Šenkvice, významnými pestovateľmi hrozna, ktorí sú prevažne aj známi vinári a súkromne hospodáriacimi roľníkmi.

Vinohradníctvo a víno má v obci Šenkvice dlhú tradíciu. Ako sa uvádza na stránke obce, už v roku 1580 tu 83 majiteľov viníc dosiahlo úrodu vyše 65 000 litrov vína. V novodobej histórii vinohradníctva zohrali hlavnú úlohu najmä 2 faktory - vznik poľnohospodárskeho družstva a výskumnej stanice vinohradníckej a vinárskej. Šenkvičské poľnohospodárske družstvo vzniklo v roku 1957 a hospodáril dlhé roky s vinohradmi o výmere 165 ha. Preslávili ho najmä skvelé tramíny, ktorým ťažké ílovité šenkvičské pôdy dodávali žiadanú zemitosť a korenitosť. Progres do vinohradníctva nielen v obci, ale i v rámci Slovenska priniesla existencia Výskumnej stanice vinohradníckej a vinárskej Šenkvice. V obci sa darilo tradičným najmä

bielym odrodám - Veltlínske zelené, Rizling vlašský, zo skorších Iršai Oliver, a už spomínaný Tramín červený. Z výskumnej stanice sa postupne dostávali do pestovania nové moravské a slovenské odrody ako André, Aurelius, Muškát moravský, Pálava, Devín, Dunaj, Nitra, ale aj svetové odrody - Dornfelder, Cabernet sauvignon, Zweigeltrebe, či Merlot. Kvalitatívnou prestavbou prešli aj tradičné odrody, a tak popri veltlínoch či vlašákoch tu dnes majú svoje miesto aj kvalitatívne odrody z rodiny burgundských a Rizling rýnsky. Po zmene spoločenského režimu v roku 1989 sa otvorili nové cesty podnikaniu a dnes v Šenkviaciach sídlia známe vinárske firmy - Karpatská perla, Vinárstvo Ing. Marián Bočko a Vinárstvo Kamil Kukumberg. Víno menších vinohradníkov a vinárov zoskupuje Spolok vinohradníkov a vinárov Šenkvice, ktorý vznikol v roku 2000 a stará sa o osvetu vinohradnícku aj vinársku. Preto aj v tomto, pre vinohradníkov a víno nepriaznivom období, vzniklo v obci niekoľko moderných viníc, ktoré dávajú záruku, že v Šenkviaciach si dobré víno nájdete aj o niekoľko desiatok rokov.

V sekundárnom sektore pôsobia podnikateľské subjekty zamerané na spracovanie hrozna a vinárstvo, pekárstvo, stavebníctvo, elektrotechnický priemysel, stolárstvo, nábytkárstvo, potravinárstvo a ďalšie.

V terciárnom sektore (sektor služieb) prevádzkuje svoju činnosť prevažná časť podnikateľských subjektov.

V obci nie je dostatok priestorov pre podnikateľské aktivity mladých začínajúcich podnikateľov.

V obci majú najvýraznejšie postavenie nasledovné podnikateľské subjekty:

- NOVPLASTA, s.r.o Šenkvice, je to rodinná firma a patrí medzi najväčší zamestnávateľov v obci. Zameriava sa na výrobu fólií pre potraviny. Firma vysadila v areáli 150 ovocných stromov a aplikuje vodozádržné opatrenia. Vo firme pracujú predovšetkým zamestnanci s vyššou kvalifikáciou avšak problémom je udržať si dobrých zamestnancov. Väčšina zamestnancov je z okolitých obcí (Báhoň, Blatné).
- Šenkická pekáreň FRAMIPEK – rodinná firma založená v roku 1991, okrem produkcie pekárenských produktov, ponúka aj domáce džemy, kečup, ovocné šťavy, sušené ovocie, včelí med. Okrem pekárne prevádzkuje v obci aj maloobchodnú predajňu. Má viacero predajní aj mimo obce.
- KARPATSKÁ PERLA - rodinné vinárstvo zo Šenkvic, ktoré založili manželka Margita a Ladislav Šebovci v roku 1991. Vinárstvo má z prostriedkov Európskej únie vybudovaný areál vinárstva na organizovanie eventov, teambuildingov, rodinných osláv či svadieb i firemných školení. Disponuje tiež rozhľadňou priamo v areáli vinárstva.

Aj napriek tomu, že v obci sa nachádza viacero významných podnikov, veľká časť podnikateľských subjektov, ktoré v obci podnikajú, predstavujú skupinu tzv. samozamestnávateľov, resp. zamestnávajú obyvateľov z okolitých obcí a nie obyvateľov Šenkvic. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) nachádza pracovné príležitosti v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Pezinok, Modra). Potvrdzuje to aj vysoká hodnota ukazovateľa dochádzka do zamestnania získaná v rámci SODB 2021 (82,91 %).

Cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu sú aktérmi predovšetkým občania a subjekty mimo pôsobenia obecnej samosprávy. V obci existuje viacero ubytovacích zariadení (BINI, Heriban, KIS, Penzión Ranč – údajne aj vinárstvo Karpatská Perla) – tie sú však návštevnícky vyťažené

skôr len počas významných podujatí, v priebehu celého kalendárneho roka sú využívané skôr robotníkmi a cezpoľnými pracujúcimi.

V obci je dlhodobo realizovaná jednoduchá turistika v gescii cestovnej agentúry Blue Danube Tours, ktorá priváza najčastejšie amerických či austrálskych návštevníkov na tzv. „kávu a koláč u domácich“ do vybraných domácností v obci Šenkvice.

Napriek názvu KIS Šenkvice – obec nedisponuje dostatočnou ponukou informačných či propagačných materiálov a dokonca ani väčšina miestnych podnikateľov nedisponuje dostatočným potenciálom na vybudovanie doplnkových služieb pre turistov. Prevažuje fenomén agrotistiky.

Ekonomická aktivita obyvateľstva a miera nezamestnanosti

Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci Šenkvice v rokoch 2011 a 2021 vzrástol o 16 %. Celkový počet pracujúcich v porovnaní rokov 2011 a 2021 vzrástol o 15 %. Avšak napriek tomu došlo k zníženiu podielu pracujúcich na EAO o 6 %. Počet nezamestnaných v roku 2021 v porovnaní s rokom 2011 sa znížil o 34 %.

Tabuľka 10 Ekonomická aktivita obyvateľov v obci v rokoch 2011-2021

Ukazovateľ	Rok	jednotky	2011	2021	index 2021/2011
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo		abs.	2 329	2 704	1,16
Počet pracujúcich		abs.	2 000	2 291	1,15
Podiel pracujúcich na EAO		%	85,87	81,07	0,94
Počet nezamestnaných		abs.	183	121	0,66

Zdroj: vlastné spracovanie na základe SODB 2011,2021

Počas obdobia rokov 2005 až 2022 počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie poklesol iba v roku 2022 (Tabuľka 11). S ohľadom na polohu obce vo vzťahu k okresnému mestu, ale aj krajskému mestu je vysoký predpoklad, že počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie bude aj naďalej klesať, resp. sú to aj obyvatelia obce, ktorí nechcú pracovať.

Tabuľka 11 Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci v rokoch 2005 - 2022

Ukazovateľ	Rok	2005	2010	2015	2022	index 2022/2005
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie		97	136	147	96	0,99

Zdroj: vlastné spracovanie na základe www.statistics.sk

Na základe údajov o ekonomickej aktivite obyvateľstva získaných prostredníctvom SODB 2021 (Tabuľka 12) môžeme konštatovať, že obyvatelia obce sú najväčším podielom zamestnaní vo veľkoobchode a maloobchode, v priemysle a vo verejnej správe. Obyvatelia obce bez ohľadu na odvetvie, v ktorom sú aktívni, výraznou mierou dochádzajú do zamestnania mimo obec. 100 % dochádzku do zamestnania sme zaznamenali vo viacerých skúmaných odvetviach.

Tabuľka 12 Ekonomicky aktívne osoby podľa odvetvia ekon. činností v roku 2021

Ukazovateľ	spolu	Podiel na EAO (v %)	z toho dochádza do zamestnania	Podiel dochádzky na odvetví (v %)
Odvetvie ekonomickej činnosti				
Ťažba a dobývanie	2	0,07	2	100,00
Poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	45	1,66	27	60,00
Priemyselná výroba	378	13,98	349	92,33
Stavebníctvo	143	5,29	126	88,11
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	412	15,24	367	89,08
Doprava a skladovanie	171	6,32	156	91,23
Odborné, vedecké a technické činnosti	193	7,14	157	81,35
Administratívne a podporné služby	105	3,88	80	76,19
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	216	7,99	196	90,74
Vzdelávanie	137	5,07	129	94,16
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	36	1,33	31	86,11
Finančné a poisťovacie činnosti	86	3,18	56	65,12
Informácie a komunikácie	124	4,59	95	76,61
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	151	5,58	133	88,08
Ubytovacie a stravovacie služby	68	2,51	52	76,47
Umenie, zábava, rekreácia	25	0,92	25	100,00
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	25	0,92	25	100,00
Ostatné	64	2,37	45	70,31
Nezistené	323	11,95	191	59,13
Spolu	2704	100,00	2242	82,91

Zdroj: SODB 2021

1.5 EKONOMIKA MIESTNEJ SAMOSPRÁVY

Podmienky pre vplyv miestnej samosprávy na rozvoj obcí v mikroregióne určujú tri zásadné faktory:

1. disponibilné finančné prostriedky, ktoré majú obce v príjmovej časti rozpočtu,
2. majetok, ktorý majú obce vo vlastníctve,
3. kvalita samosprávneho manažmentu, ktorý rozhoduje o využití majetku a o finančných prostriedkoch

Zo zákona o obecnom zriadení a z kompetenčného zákona vyplývajú obciam mnohé kompetencie, na realizáciu ktorých je potrebný rovnako majetok ako aj finančné prostriedky. Problémom je, že rozhodujúca časť činností, ktoré zabezpečuje obec pre obyvateľov či podnikateľov má charakter verejných služieb (miestne komunikácie, osvetlenie, kultúrne a športové aktivity, sociálna starostlivosť ai.), ktoré obce poskytujú bezplatne a nie sú oceňované.

Obec teda nezáskava späť do rozpočtu financie za náklady, ktoré sú spojené s výkonom jej kompetencií v plnom rozsahu, ale len z malej časti. V tomto kontexte sa otvára

otázka veľkosti územnej jednotky, ktorá by efektívne dokázala zabezpečovať svoje kompetencie a zároveň aby bola zachovaná možnosť participácie obyvateľov na správe vecí verejných.

Finančné hospodárenie miestnej samosprávy

Finančné hospodárenie samosprávy charakterizuje rozpočet obce, konkrétne jeho príjmová a výdavková časť a narábanie s disponibilnými finančnými prostriedkami. Okrem stálych príjmov, ktoré zabezpečujú obci dane a to tak miestne (najmä z nehnuteľností) ako i podielové (tzv. na hlavu obyvateľa s trvalým pobytom), sa na vlastných príjmoch podieľajú aj príjmy nedaňové – predovšetkým príjmy z využívania majetku a podnikateľskej činnosti.

Fiškálna decentralizácia uplatňovaná od 1.1.2005 priniesla obciam zásadné zmeny týkajúce sa ich financovania. Ďalšou výraznou zmenou je aj zásada tvorby viacročných rozpočtov (3 roky) a s tým súvisiaca aj povinná štruktúra rozpočtu vo forme jednotlivých programov, ktoré by mali byť úzko previazané práve s PHRSR obce (programový rozpočet pre obce nad 2000 obyvateľov).

Bežný rozpočet

Bežný rozpočet sa zostavuje ako bilancia bežných príjmov a bežných výdavkov vzťahujúcich sa k rozpočtovému roku. Bežný rozpočet slúži obci na zabezpečovania bežného (každodenného) chodu obce. Ide o príjmy a výdavky, ktoré sa pravidelne opakujú (napr. príjmy z podielových a miestnych daní, mzdy a odvody zamestnancov, nákup krátkodobého vybavenia, náklady spojené s bežnou údržbou a pod.). Bežný rozpočet má obec povinnosť plánovať ako vyrovnaný (príjmy = výdavky). alebo ako prebytkový (príjmy prevyšujú výdavky).

Príjmy bežného rozpočtu

Obec má zavedený programový rozpočet, zatiaľ nemá zavedený participatívny rozpočet.

Z Tabuľky 13 vyplýva, že počas obdobia rokov 2016 až 2022 bežné príjmy obce každoročne narastali. V porovnaní rokov 2016 a 2021 sa celkové bežné príjmy obce zvýšili o 68 %. Najväčší objem finančných prostriedkov získava obec vo forme daňových príjmov. Okrem príjmov vo forme podielovej dane, obec vyrubuje na svojom území miestne dane – daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za nevýherné hracie automaty, daň za ubytovanie, daň za využívanie verejného priestranstva. Okrem toho obec vyrubuje aj poplatok za komunálny odpad a drobné stavebné odpady.

V dôsledku pozitívneho vývoja ekonomiky na úrovni štátu každoročne sa zvyšovali príjmy z výnosu dane z príjmov poukázaných územnej samospráve. Príjmy z dane za nehnuteľnosti s výnimkou rokov 2018 a 2020 každoročne narastali. V porovnaní rokov 2016 a 2022 sa tieto príjmy zvýšili o 20 %. príjmy z poplatku za odpad poklesli iba v roku 2021, avšak v porovnaní rokov 2016 a 2022 vzrástli o 71 %. príjmy z ostatných daní poklesli iba v rokoch 2019 a 2020, čo bolo dôsledkom pandémie Covid-19, keďže sa obmedzili všetky hromadné podujatia, resp. cestovanie. V porovnaní rokov 2016 a 2022 aj tieto príjmy nepatrne vzrástli.

V rámci nedaňových príjmov najväčší objem príjmov tvoria administratívne príjmy. S výnimkou rokov 2017, 2018 a 2020 tieto príjmy každoročne narastali. Obdobný vývoj sledujem aj pri príjmoch z využívania majetku, avšak v porovnaní rokov 2016 a 2022 tieto príjmy poklesli o 10 %. Ostatné príjmy tvorili predovšetkým príjmy z dobropisov, vratiek a pod.

V rámci skupiny príjmov granty a transfery obec eviduje príjmy predovšetkým určené na prenesený výkon, ktoré v roku 2022 v porovnaní s rokom 2016 vzrástli o 87 %. ostatné

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

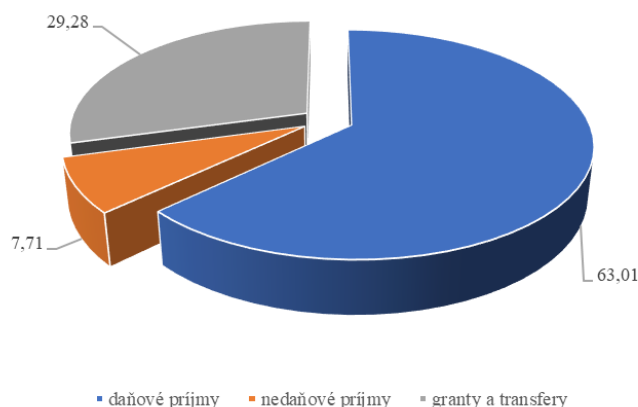
transfery sú tvorené napr. príjmami z Environmentálneho fondu, na DHS, útulok, príspevok na obedy zadarmo a pod. V roku 2019 obec získala ja transfer z BSK vo výške 12 260 €.

Bežné príjmy ZŠ a MŠ tvorili normatívne príjmy a príspevok na predškolskú výchovu.

Tabuľka 13 Príjmy bežného rozpočtu obce Šenkvice za obdobie rokov 2016 – 2022 (v tis. €)

Klasifikácia príjmov	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022 /2016
100 Daňové príjmy spolu	1543,9	1676,9	1924,6	2214,5	2285,1	2408,8	2608,1	1,69
z toho výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	1269,9	1371,5	1628,7	1850,9	1912,8	2036,3	2222,4	1,75
dane z nehnuteľností	155,6	163,8	150,6	190,2	184,6	186,2	187,4	1,20
poplatok za odpad	112,9	135,9	137,7	167,2	183,0	180,9	192,7	1,71
ostatné miestne dane	5,5	5,7	7,6	6,2	4,7	5,4	5,6	1,02
200 Nedaňové príjmy spolu	300,1	277,6	243,1	349,4	308,8	284,8	319,2	1,06
z toho z využívania majetku	107,8	91,9	87,5	87,8	71,2	71,9	97,2	0,9
správne a administratívne poplatky	177,4	173,3	145,7	256,1	200,7	212,1	212,6	1,19
ostatné nedaňové príjmy	14,9	12,4	9,9	5,5	36,9	0,8	9,4	0,63
300 Granty a transfery	605,4	644,3	676,2	957,3	973,5	1361,4	1212,2	2,00
Z toho dotácie na prenesený výkon	535,2	595,1	623,5	698,9	857,6	1194,4	999,8	1,87
ostatné transfery	70,2	49,2	52,7	258,4	115,9	167,0	212,4	3,03
Bežné príjmy podľa osobitých predpisov	15,7	13,1	-	-	-	-	-	-
Bežné príjmy obce spolu	2465,1	2611,9	2843,9	3521,2	3567,4	4055,0	4139,5	1,68
Bežné príjmy MŠ a ZŠ spolu	81,3	107,8	226,9	206,3	217,4	171,9	213,9	2,63
Daňová sila obce (v €)	321,04	341,53	382,93	434,64	443,88	456,47	492,00	1,53
Ekonomická sila obce (v €)	512,60	531,96	565,84	691,11	692,97	768,43	780,89	1,52

Zdroj: Záverečné účty obce, Výročné správy obce - Finstat, vlastné spracovanie

Obrázok 28 Štruktúra bežných príjmov obce Šenkvice v roku 2022 (v %)

Zdroj: záverečné účty, vlastné spracovanie

Z Obrázku 15 vyplýva, že najväčší podiel na celkových bežných príjmoch obce predstavujú príjmy vo forme daňových príjmov (63,01 %). Nedaňové príjmy, ktoré predstavujú predovšetkým príjmy z využívania majetku predstavujú 7,71 % a granty a transfery podiel 29,28 %.

Výdavky bežného rozpočtu

Z Tabuľky 14 vyplýva, že počas obdobia rokov 2016 až 2022 bežné výdavky obce každoročne narastali. Celkové bežné výdavky vzrástli v roku 2022 v porovnaní s rokom 2016 o 81 %. Najvýraznejší nárast výdavkov v roku 2022 v porovnaní s rokom 2016 bol zaznamenaný v oblasti vzdelávania, viac ako 5- násobný. Výdavky v tomto programe sú naviazané na materiálno – technické zabezpečenie prevádzky MŠ a ZŠ v obci. Viac ako 2 – násobne vzrástli výdavky aj v programoch úlohy samosprávy a služby obce ako aj v programe kultúra, šport a iné záujmové činnosti. V rámci programu úlohy samosprávy a služby obce výdavky smerujú predovšetkým do oblasti nakladania s odpadmi a odpadovými vodami, verejnej zelene, osvetlenia, prevádzky cintorínov a domu smútku a pod. V oblasti kultúra, šport a iné činnosti obec smeruje výdavky zabezpečenie chodu kultúrneho domu, prevádzkovanie športovísk a telocvične.

Naopak pokles bežných výdavkov v roku 2022 v porovnaní s rokom 2016 bol zaznamenaný v programe rozvoj obcí o 31 %.

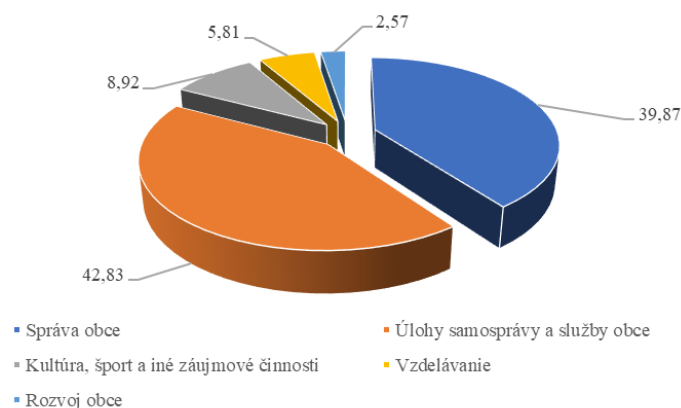
Tabuľka 14 Výdavky bežného rozpočtu obce Šenkvice za obdobie rokov 2016 – 2022
(v tis. €)

Programy	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022 /2016
Správa obce	576,4	427,0		491,8	600,4	794,2	762,5	1,32
Úlohy samosprávy a služby obce	315,7	501,6		917,5	693,7	741,9	819,2	2,59
Kultúra, šport a iné záujmové činnosti	74,7	126,3		215,5	130,3	138,9	170,6	2,28
Vzdelávanie	22,0	5,0		0,3	28,2	28,2	111,2	5,05
Rozvoj obce	70,5	75,0		34,5	13,4	24,6	49,1	0,69
Bežné výdavky obce spolu	1059,3	1134,9	1171,8	1659,6	1466,0	1727,8	1912,6	1,81
Bežné výdavky ZŠ a MŠ	1054,1	1204,7	1429,3	1572,9	1766,9	1958,3	2369,0	2,25

Zdroj: Záverečné účty obce, vlastné spracovanie

Najväčší podiel výdavkov v rámci bežného rozpočtu obce tvorili v roku 2022 výdavky súvisiace so zabezpečovaním úloh obce (42,83 %). Takmer 40 % z bežných výdavkov obec vynakladá na program správa obce, ktorý súvisí so zabezpečením chodu obecného úradu, ako aj so zabezpečením výkonu volených predstaviteľov. Takmer 9 % smeruje do oblasti kultúry a športu a takmer 6 % výdavkov smeruje do oblasti vzdelávania. Obec na aktivity v rámci programu rozvoj obcí vynakladá takmer 3 % (obrázok 29).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Obrázok 29 Štruktúra bežných výdavkov obce Šenkvice v roku 2022 (v %)

Zdroj: záverečné účty, vlastné spracovanie

Kapitálový rozpočet

Kapitálový rozpočet sa týka tvorby dlhodobých aktív, čo znamená, že slúži na tvorbu a zhodnocovanie majetku, má investičný charakter. Kapitálový rozpočet môže byť plánovaný ako prebytkový (príjmy prevyšujú výdavky), ako vyrovnaný (príjmy = výdavky), ale môže byť aj schodkový (príjmy sú nižšie ako výdavky), ale len za podmienok stanovených zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších noviel.

Tabuľka 15 Kapitálový rozpočet obce Šenkvice za obdobie rokov 2016-2022 (v tis. €)

KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kapitálové príjmy spolu (obec + RO)	215,9	270,5	30,5	974,5	367,5	62,9	840,2
Kapitálové výdavky spolu (obec + RO)	489,4	789,4	793,0	1370,3	516,2	233,8	1242,6

Zdroj: záverečné účty, vlastné spracovanie

Z tabuľky 15 vyplýva, že počas celého obdobia rokov 2016 - 2022 obec každoročne realizovala investičné aktivity. Kapitálové príjmy pochádzali predovšetkým z príjmov za predaj pozemkov a kapitálových transferov. Najvýraznejšie kapitálové príjmy obec zaznamenala v roku 2022, kedy bol obci schválený nenávratný finančný príspevok na výstavbu Centra sociálnych služieb, na prístavbu a nadstavbu ZŠ a takisto aj na zvýšenie kapacity MŠ. Najviac kapitálových výdavkov použila obec v roku 2019. V tomto roku obec najmä rekonštruovala verejné osvetlenie, zakúpila kamerový systém a zabezpečila zariadenie do múzea a okrem toho investovala aj do projektovej dokumentácie pre kanalizáciu a ČOV a Centrum sociálnych služieb, na ktorý v roku 2022 získala NFP.

Tabuľka 16 Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia obce Šenkvice za obdobie rokov 2016 - 2022 (v tis. €)

ROZPOČTY	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2016
Bežné príjmy spolu	2465,1	2611,9	2843,9	3521,2	3567,4	4055,0	4139,5	1,68
Bežné výdavky spolu	1059,3	1134,9	1171,8	1659,6	1466,0	1727,8	1912,6	1,81
Kapitálové príjmy spolu	215,9	270,5	30,5	974,5	367,5	62,9	840,2	3,89
Kapitálové výdavky spolu	489,4	789,4	793,0	1370,3	516,2	233,8	1242,6	2,53

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Finančné operácie príjmové	326,5	447,0	572,0	318,6	89,8	429,5	1083,2	3,32
Finančné operácie výdavkové	57,4	57,4	122,8	95,1	92,0	238,1	371,6	6,47

Zdroj: záverečné účty, vlastné spracovanie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce. Výdavkové finančné operácie predstavovali splácanie istiny z prijatého úveru bytové domy

Disponibilný obecný majetok a jeho využitie

Majetok obce je dôležitým nástrojom rozvoja obce. Obec Šenkvice neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť a nemá zriadené ani založené žiadne právnické osoby a tiež obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

Tabuľka 17 Hodnota a štruktúra aktív obce Šenkvice v roku 2022

AKTÍVA	HODNOTA v tis. €	ŠTRUKTÚRA v %
1. Neobežný majetok spolu (A+B+C)	10 521,7	81,4
z toho		
A. Dlhodobý nehmotný majetok celkom	2,8	0,03
B. Dlhodobý hmotný majetok celkom	8 984,4	85,39
z toho		
Pozemky	1 261,9	14,05
Stavby	5 887,5	65,53
C. Dlhodobý finančný majetok	1 534,5	14,58
2. Obežný majetok	2 393,9	18,52
3. Časové rozlíšenie	6,9	0,08
Majetok spolu (1+2+3)	12 922,5	100
Majetková sila obce (v €)	2 437,7	-

Zdroj: Súvaha, Finstat, vlastné spracovanie

Z tabuľky 17 vyplýva, že na celkovej hodnote majetku najväčší podiel tvorí dlhodobý hmotný majetok (85,39 % z celkového neobežného majetku a 69,53 % z celkovej hodnoty majetku). Obec vlastní pozemky v celkovej hodnote viac ako 1261 tis. € a stavby v hodnote viac ako 5 887 tis. €. Obežný majetok tvorí predovšetkým zúčtovanie transferov rozpočtu obce a VÚC a pohľadávky z nedaňových príjmov obce a daňových príjmov obce ako aj finančné prostriedky na bankových účtoch a v pokladnici. Časové rozlíšenie predstavujú náklady budúcich období.

Tabuľka 18 Hodnota a štruktúra pasív obce Šenkvice v roku 2022

PASÍVA	HODNOTA v tis. €	ŠTRUKTÚRA v %
1. Vlastné imanie spolu	8 108,9	62,8
z toho		
Výsledok hospodárenia	8 108,9	100,0
2. Záväzky spolu	948,4	7,3
z toho		

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Rezervy	10,3	1,09
Dlhodobé záväzky	115,8	12,2
Krátkodobé záväzky	490,6	51,7
3. Časové rozlíšenie	3 865,1	29,9
Vlastné imanie a záväzky spolu (1+2+3)	12 922,5	100,0

Zdroj: Súvaha, Finstat, vlastné spracovanie

Z hľadiska hodnotenia pasív tvorí vlastné imanie 62,8 % a záväzky 7,3 % podiel na celkovej hodnote pasív. Dlhodobé záväzky sú tvorené záväzkami zo sociálneho fondu a krátkodobé záväzky tvoria predovšetkým záväzky voči dodávateľom, nevyfakturované dodávky, zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia. Časové rozlíšenie predstavujú výdavky budúcich období.

1.6 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra je dôležitá pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva, ale má vplyv aj na rozmiestnenie niektorých výrobných podnikov. Rozmiestnenie sociálnej infraštruktúry je spojené najmä so štruktúrou obyvateľstva, ako aj veľkosťou obcí v území.

Domový a bytový fond

Bývanie v obci je typicky vidiecke. Ponuka bývania a stav domového a bytového fondu sú kľúčovými faktormi, ktoré vplyvajú na rozvoj obce a sú predpokladom naplňovania jej obytnej funkcie. Obytná funkcia obce Šenkvice je základnou funkciou tejto obce. V obci prevažuje malopodlažná zástavba rodinných domov.

Stav domového a bytového fondu sa v podmienkach Slovenska sleduje v desaťročných intervaloch v rámci SODB, preto aj v ďalšej analýze uvádzame hodnotenie domového a bytového fondu za rok 2011 a za rok 2021, v rámci ktorého však bola použitá iná štruktúra údajov.

Z tabuľky 19 vyplýva, že v roku 2011 bolo v obci celkovo 1551 bytov, pričom 6,96 % z nich je neobývaných. Najčastejšou príčinou neobývanosti bolo ich využívanie na rekreačné účely (39,81 %). V roku 2021 vzrástol počet bytov obci o 22,37 %, avšak počet neobývaných bytov vzrástol dvojnásobne. V obci za 10 rokov vzrástol počet bytov v rodinných domoch o 23 %. Obec v roku 2011 evidovala aj 6 družstevných bytov, avšak v dôsledku zmien v rámci poľnohospodárskeho družstva došlo aj k zmenám v tejto oblasti.

Tabuľka 19 Počet bytov podľa vlastníctva v roku 2011 a 2021

	2011	2021
Počet bytov celkom ¹⁶	1 551	1 898
z toho byty trvalo obývané v:		
rodinnom dome	1 108	1 364
bytovom dome	278	208
prevádzková budova s bytmi	-	2
neskolaudovaný rodinný dom	-	2

¹⁶ Byt je obytná miestnosť alebo súbor obytných miestností s príslušenstvom usporiadaný do funkčného celku s vlastným uzavretím, určený na trvalé bývanie a pre účely sčítania aj tzv. iné obydlie, ktoré pôvodne nie je určené na bývanie, nespĺňa požiadavky na byt, ale v rozhodujúcom okamihu sčítania slúžilo na bývanie.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

fiktívny objekt	-	1
družstevné byty	6	-
núdzový objekt, neurčený na bývanie	-	1
ostatné budovy na bývanie	-	4
iné	48	-
Počet neobývaných bytov	157	316
% podiel neobývaných bytov	10,12	16,64

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

V rámci veľkosti obytnej plochy u trvalo obývaných bytov v obci v roku 2011 prevládali byty s rozlohou 40-80 m² (889 bytov, čo predstavuje 67,77 % z celkového počtu trvale obývaných bytov). Takmer rovnakým podielom v rámci trvalo obývaných bytov boli zastúpené veľkometrážne byty nad 100 m² – 16,3 % a byty s rozlohou 81-100 m² – 14,9 %. Malometrážne byty s výmerou do 40 m² tvorili 9,63 % bytov.

V roku 2021 prevládali byty s celkovou rozlohou 80-100 m² (83 bytov, čo predstavuje 25,4 % z celkového počtu trvale obývaných bytov). Takmer rovnakým podielom boli zastúpené byty s celkovou rozlohou 51-100 m² (12,69 %) a byty s celkovou rozlohou viac ako 100 m² (14,5 %). Malometrážne byty do 40 m² tvorili 6,38 % z celkového počtu trvalo obývaných bytov.

Z celkového počtu trvale obývaných bytov bolo v roku 2011 66,8 % bytov napojených na ústredné kúrenie a 82,05 % bytov využívalo na vykurovanie plyn a 2,9 % bytov vykurovalo tuhým palivom. V roku 2021 bolo v obci 86,67 % bytov napojených na plynové kúrenie, 2,32 % bytov využívalo pevné palivo a 8,90 % bytov používalo na vykurovanie elektrinu. V obci v roku 2021 0,16 % bytov bolo napojených na solárny zdroj energie.

Tabuľka 20 Celková podlahová plocha trvalo obývaných bytov v m² v roku 2011 a 2021

VEĽKOSTNÁ PLOCHA BYTOV	2011	2021
Menej ako 40 m ²	89	-
40-80 m ²	889	-
81-100 m ²	177	-
Viac ako 100 m ²	239	-
Menej ako 30 m ²		4
30-40 m ²		26
40-50 m ²		14
50-60 m ²		53
60-80 m ²		192
80-100 m ²		251
100-120 m ²		266
120-150 m ²		310
Viac ako 150 m ²		457
nezistené		9
Spolu	1 394	1 582

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

V obci bolo v roku 2011 celkovo 1301 domov, z toho trvale obývaných 1204. V roku 2021 celkový počet domov vzrástol o 27,67 %, avšak vzrástol aj počet neobývaných domov. V obci prevládajú byty v rodinných domoch, čo je dôsledkom vidieckeho charakteru obce. Z

celkového počtu trvale obývaných bytov tvorili rodinné domy v roku 2011 88,62 % - ný podiel a v roku 2021 80,92 %. Neobývané domy boli najčastejšie z dôvodu, že sa využívajú na rekreačné účely.

Tabuľka 21 Počet domov v obci v roku 2011 a 2021

	2011	2021
Počet domov celkom ¹⁷	1 301	1 661
z toho trvalo obývané:		
Rodinné domy	1 153	1 344
Bytový dom	25	27
Fiktívny objekt	-	1
Neskolaudovaný rodinný dom	-	2
Prevádzková budova s bytmi	-	2
Ostatné budovy na bývanie	-	4
Iné	4	-
Počet neobývaných domov	97	281
% podiel neobývaných domov	7,45	16,92

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Z hľadiska vlastníctva najviac domov je v rukách fyzických osôb (88,62 % v roku 2011, 93,68 % v roku 2021 z celkového počtu trvale obývaných domov). V roku 2011 bolo 2,53 % domov v kombinovanom vlastníctve a v roku 2021 ich už bolo 4,64 %.

Tabuľka 22 Forma vlastníctva domového fondu v obci v roku 2011 a 2021

	2011	2021
Počet domov celkom ¹⁸	1 301	1 661
z toho vlastník:		
Fyzické osoby	1 153	1 556
Zahraničný vlastník	-	6
Kombinácia vlastníkov	33	77
Obchodná spoločnosť	-	2
Obec	2	-
Štát	1	-
Iné	6	-
Nezistený	106	10

Zdroj: SODB 2021, vlastné spracovanie

V rámci hodnotenia rokov výstavby obývaných domov v obci je možné konštatovať, že v roku 2011 bolo najviac domov postavených v období rokov 1946 – 1990, čo predstavuje 62,79 % - ný podiel z celkového počtu trvalo obývaných domov. Do roku 1945 sa postavilo v obci celkovo 148 domov, čo predstavuje 12,29 % - ný podiel z celkového počtu trvalo

¹⁷ Dom je bytová budova (rodinný dom, bytový dom, domov sociálnych služieb, zariadenie pre seniorov, internát, študentský domov a pod.) bez ohľadu na to, či bola v rozhodujúcom okamihu sčítania obývaná a pre účely sčítania aj nebytová budova, ak bola v rozhodujúcom okamihu sčítania obývaná (útulok, chatrč, neskolaudovaný rodinný dom a pod.).

¹⁸ Forma vlastníctva domu vyjadruje právny vzťah k vlastníctvu domu / iného obydlia. Iné vlastníctvo zahŕňa domy osobitného určenia a ostatné domy nezaraďované do žiadnej z predchádzajúcich možností, napr. občianske združenia.

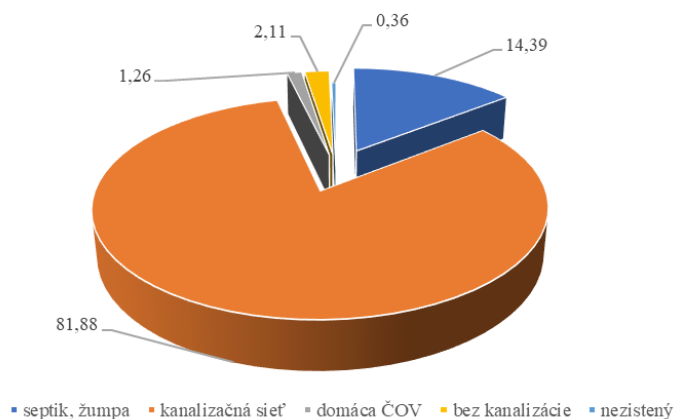
obývaných domov. V období rokov 1991 – 2001 a po roku 2001 sa v obci postavilo 180 domov (62 domov v rozmedzí rokov 1991-2001 a 118 domov po roku 2001).

V roku 2021 vyplýva, že v období rokov 2001 až 2016 a neskôr bolo v obci postavených 478 nových domov, čo predstavuje 34,64 % z celkového počtu trvale obývaných domov. Tento vývoj potvrdzuje skutočnosť, že obec sa neustále rozvíja. Do budúcnosti však nárast počtu nových domov môže vytvárať tlak na výstavbu ďalších zariadení sociálnej infraštruktúry.

Tabuľka 23 Obdobie výstavby domového fondu v obci v roku 2011 a 2021

	2011	2021
Počet domov celkom ¹⁹	1 301	1 661
z toho postavené:		
do roku 1945	148	-
1946-1990	756	-
1991-2000	62	-
2001 a neskôr	118	-
pred rokom 1919		32
1919-1945		170
1946-1960		376
1961-1980		418
1981-2000		181
2001-2010		172
2011-2015		158
2016 a neskôr		146
nezistené	124	8

Zdroj: SODB 2021, vlastné spracovanie

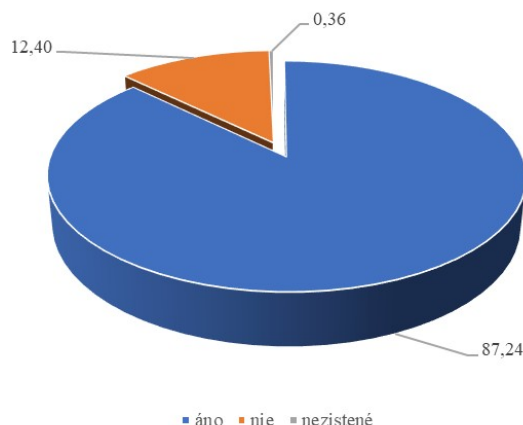
Obrázok 30 Napojenie domov na kanalizačnú sieť v % v roku 2021

Zdroj: SODB 2021, vlastné spracovanie

V obci je vybudovaná kanalizácia, čo dokazuje aj 81,88 % domov napojených na kanalizačnú sieť. 1,26 % domov má vybudovanú vlastnú ČOV a 2,11 % domov je bez kanalizácie. Na septik alebo žumpu je napojených 14,39 % domov (obrázok 30).

¹⁹ Obdobie výstavby je časový údaj o roku vydania kolaudačného rozhodnutia o užívaní stavby.

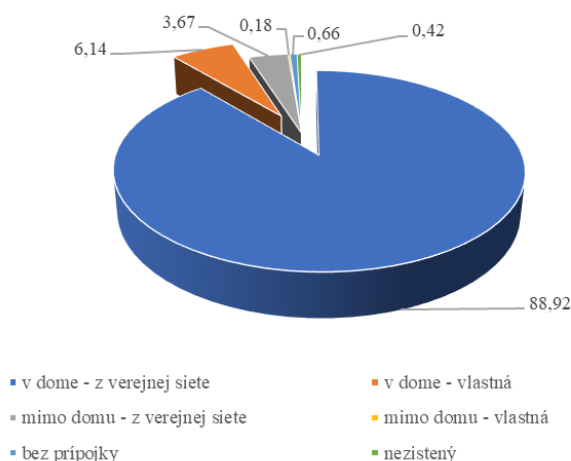
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Obrázok 31 Napojenie domov na plyn v % v roku 2021

Zdroj: SODB 2021, vlastné spracovanie

Obec je plynofikovaná, tomu zodpovedá aj napojenosť na plyn. V obci je 87,24 % domov napojených na plyn. Obyvatelia využívajú však aj iné alternatívne zdroje vykurovania.

Obrázok 32 Napojenie domov na verejnú vodovodnú sieť v % v roku 2021

Zdroj: SODB 2021, vlastné spracovanie

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Až 88,92 % obyvateľov je napojených v dome na verejnú sieť a 3,67 % je napojených na verejnú sieť, ale mimo domu. Obyvatelia využívajú aj vlastné zdroje vody. Iba 0,18 % obyvateľov sa napája na vlastný zdroj vody mimo domu a 6,14 % domov sa napája na vlastnú vodovodnú sieť v dome. 0,66 % domov je bez vodovodnej prípojky.

Školstvo

V obci sa nachádza materská škola, základná škola a školský klub. Základná aj materská škola sú rozpočtové organizácie obce. Obec pre deti ZŠ využíva aj obecný školský autobus, ktorý ráno zväžá deti z celej obce do školy. Do budúca obec zvažuje aj vytvorenie ZUŠ.

Materská škola na Hornej ulici začala svoju históriu písať v roku 1978 kedy sa začalo s jej výstavbou. Budova s dvoma pavilónmi, spojenými širokou chodbou, svoje brány slávnostne otvorila v októbri 1980. V poschodovom pavilóne boli vybudované miestnosti pre 4 oddelenia

so všetkými potrebnými miestnosťami - spálňami, jedálňami, kabinetmi a sociálnymi zariadeniami. Samozrejme nechýbala riaditeľňa, zborovňa, kuchyňa so skladmi a kanceláriami pre vedenie stravovne. V súčasnosti je materská škola na ulici Horná 11 a má elokované pracovisko na ulici Záhradná 1. Do budúca materská škola zvažuje aj zavedenie kamerového systému v škole. Na pracovisku Horná 11 pracuje 22,5 zamestnancov, z čoho 12,5 zamestnancov sú pedagogickí zamestnanci, 4 nepedagogickí zamestnanci 5 prevádzkoví zamestnanci školskej jedálne. Na Záhradnej 1 pracuje 8 pedagogických zamestnancov, 2 nepedagogickí zamestnanci a prevádzkoví zamestnanci školskej jedálne. MŠ zabezpečuje vzdelávanie v rámci školského vzdelávacieho programu „Šenkvičské čerešničky“. MŠ Horná 11 je šesť triedna škola. V prevádzke je 43 rokov. V priebehu školského roka 2022/2023 budova začala prechádzať rozsiahlou rekonštrukciou. Nadstavujú sa dve triedy a jedáleň. Prebieha rekonštrukcia detského ihriska a vstupných priestorov. Zároveň celá budova bude zateplená. MŠ EP Záhradná je štvortriedna materská škola. Budova je v prevádzke 53 rokov. V školskom roku 2022/2023 sa v pivničných priestoroch vybudovala práčovňa a skladové priestory.²⁰ Deti pokračujú na ZŠ v Šenkvičiach (existujú veľmi malé pohyby – deti na MŠ prechádzajú do škôl v okolitých obciach a mestách (kvôli blízkosti k pracovisku rodičov) a naopak, deti z MŠ v susedných obciach a mestách prechádzajú do ZŠ Šenkvice). V roku 2024 navštevovalo materskú školu 215 detí v 11 triedach s 24 pedagogickými zamestnancami.

Tabuľka 24 Počet detí v materskej škole

ROK	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Horná 11					128	132	132	132
Záhradná 1					83	83	80	80

Zdroj: Správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti školy, vlastné spracovanie

Základná škola zabezpečuje vzdelávanie v oboch stupňoch a v jednosmennej prevádzke. V základnej škole pracuje 61 pedagogických zamestnancov, z ktorých 29 pracuje na trvalý pracovný pomer a 13 nepedagogických zamestnancov. Okrem 31 pedagógov pracuje na škole aj 8 vychovávateľov a 6 asistentov učiteľa. V ZŠ sa nachádza 19 kmeňových tried, 2 odborné učebne informatiky, 1 jazyková učebňa, cvičná kuchynka, žiacka knižnica, laboratórium na výučbu FYZ, CHE a BIO a učebňa na vyučovanie techniky, ktorá je umiestnená v priestoroch telocvične. Výučbu predmetov TCH a BIO sa vyučuje v arboréte, ktoré je v areáli školy. Na hodiny telesnej výchovy, športové krúžky a popoludnia v ŠKD sa využíva športová hala s malou telocvičňou a multifunkčné ihrisko, atletické doskočisko a dopravné ihrisko. Všetky triedy a učebne sú vybavené notebookom s pripojením na internet, dataprojektorom a interaktívnou tabuľou, či premietacím plátnom. Škola má 2 verminkompostéry. Školský klub detí využíva na preberanie detí videovrátnika. Do budúca škola zvažuje aj zavedenie kamerového systému v škole. A takisto aj vytvoriť pozíciu vrátnika, či administratívne priestory pre inkluzívny tím. Súčasťou školy je aj kompletne zrekonštruovaná kuchyňa. Škola prešla modernizáciou – prístavba a nadstavba školy. Rekonštrukciu po realizácii prístavby školy potrebuje aj školský dvor s vonkajšími športoviskami. ZŠ ponúka širokú paletu krúžkov pre voľnočasové aktivity žiakov - napr. folklórny, futbalový, pozemný hokej a pod. Niektoré krúžky ponúka aj v spolupráci s OZ Kroky k umeniu. ZŠ má pri hlavnom vchode stojisko pre bicykle, keďže mnohé deti dochádzajú do školy na bicykloch.²¹ V roku 2024 navštevuje školu 476 žiakov v 22 triedach. Zároveň funguje 9

²⁰ Spracované na základe Správy o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti školy 2022/2023

²¹ Spracované na základe Správy o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti školy 2022/2023

oddelení ŠKD a v škole pracuje 60 zamestnancov z toho 13 nepedagogických. Škola má možnosť budovať inkluzívny tím (sociálnu pedagogičku, 1 špeciálneho pedagóga, školskú psychologičku, 5 asistentov – financovaní rôznymi spôsobmi (z projektov, z vlastných zdrojov, z prostriedkov cez RUŠS. Školský autobus zbiera ráno deti po Šenkviaciach (finančne náročné pre obec) a je žiakmi výrazne využívaný (býva vždy kompletne naplnený).

Tabuľka 25 Počet žiakov v základnej škole

ROK	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
		7				1		
Počet žiakov	350	363		386	402	425	455	459

Zdroj: Správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti školy, vlastné spracovanie

Školský klub detí je súčasťou školy a navštevujú ho žiaci 1.-4. ročníka. V školskom klube pracuje 8 vychovávateľov. Školský klub detí nemusia navštevovať všetci žiaci 1. – 4. ročníka.

Tabuľka 26 Počet žiakov v ŠKD

ROK	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
		7				1		
Počet žiakov	115	120		155	173	196	200	192

Zdroj: Správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti školy, vlastné spracovanie

Zdravotníctvo

Budova zdravotného strediska bola vybudovaná začiatkom 80. rokov 20. storočia na Vinohradskej ulici. Budova aktuálne poskytuje zázemie pre služby detského lekára, 2 všeobecných lekárov pre dospelých, psychiatrickej ambulancie, 2 zubných ambulancií a z toho jedna je čelustná ambulancia. V obci je v prevádzke počas pracovného týždňa aj lekárne. V obci sa pravidelne uskutočňuje darovanie krvi. Služby zdravotného strediska využívajú aj obyvatelia obce Vištuk. Odborné vyšetrenia m obyvatelia absolvovať v Pezinku alebo v Bratislave. V obci pôsobí aj ADOS.

Charita Šenkvice, n.o. Agentúra domácej starostlivosti (ADOS)²²

Agentúra domácej starostlivosti Charita Šenkvice vznikla v roku 2000 ako Charita Modra, zriadená vtedy ešte bratislavsko-trnavskou arcidiecézou. Po rozdelení diecéz sa naskytla príležitosť osamostatniť sa, a tak od 1.1.2009 funguje ako samostatná nezisková organizácia. Okrem opatrovateľskej služby ponúkajú aj ďalšie aktivity - chránená dielňa, denný stacionár, sociálne poradenstvo a mnoho ďalších služieb.

Sociálna starostlivosť

Obec Šenkvice má od roku 2009 uzatvorenú Zmluvu o zabezpečení poskytovania sociálnych služieb s neziskovou organizáciou Charita Šenkvice, n.o., ktorá zabezpečuje poskytovanie opatrovateľskej služby pre 80-90 ľudí v okrese Pezinok. Opatrovateľskú službu zabezpečuje 29 opatrovateľiek. Obec eviduje zvýšený záujem obyvateľov o poskytovanie sociálnych služieb, najmä terénnych, avšak obec nemá dostatok finančných prostriedkov pre získanie nových opatrovateľiek. V súčasnosti obec zabezpečuje opatrovateľskú službu pre 14-

²² <https://www.charitasenkvice.sk/uvod/>

20 obyvateľov. Na území obce nie je zriadený denný stacionár ale v spolupráci s Charitou Šenkvice, n.o. občania obce navštevujú denný stacionár v obci Vištuk. Prostredníctvom Charity Šenkvice, n.o. majú občania možnosť sprostredkovania osobnej asistencie, paliatívnej starostlivosti s mobilnými hospicmi, odľahčovacej služby a terénnej opatrovateľky. Zároveň Charita Šenkvice n.o poskytuje aj prepravnú službu, dovoz liekov, zapožičanie zdravotníckych a rehabilitačných pomôcok. Charita prevádzkuje aj chránenú dielňu, v ktorej zamestnáva 5 zamestnancov. Vykonávajú podporné práce pre ADOS a administratívnu podporu pre opatrovateľskú službu. Charita Šenkvice zároveň prevádzkuje denný stacionár v susednej obci Vištuk (v budove bývalej materskej školy). Obec nezabezpečuje donášku stravy pre seniorov.

Obec v aktuálnom období uvádza do prevádzky Centrum sociálnych služieb (CSS) Šenkvice v novostavbe na Družstevnej ulici, financovanej z prostriedkov Európskej únie (IROP). Plánovaný personál má tvoriť 6 – 7 opatrovateľiek, upratovačka a údržbár. Zatiaľ čo pobytové zariadenie má kapacitu 6 klientov (od 4. do 6. stupňa odkázanosti), celková kapacita zariadenia (vrátane stacionára) je 12 klientov. Finančné zastrešenie bude počas prvého roka existencie náročné pre samotnú obec ako zriaďovateľa, ktorá musí znášať všetky vzniknuté náklady (podpora štátu začne prichádzať až v druhom roku existencie CSS). Obcou je zároveň zriaďované denné centrum pre seniorov (bývalý Klub dôchodcov), sídliace v priestoroch suterénu budovy zdravotného strediska na Vinohradskej ulici. Výstavbou budovy CSS v nej nové priestory získa aj toto denné centrum.

Kultúrne – spoločenské aktivity seniorov v obci zastrešuje v dennom centre - klub dôchodcov, ktoré bude presťahované do nových priestorov. V dennom centre sa v priemere stretáva 20-25 obyvateľov za týždeň, celkovo okolo 116 seniorov. Obec prispieva napr. na autobusovú dopravu dôchodcov na divadelné predstavenia a iné kultúrne podujatia, financuje interiérové vybavenie klubových priestorov, ktoré sa nachádzajú v suteréne budovy Obecného úradu v Šenkvičiach na Námestí G. Kolinoviča č. 5.

Obec je prevádzkovateľom útulku, ktorý sa nachádza v uzatvorenom dvore hasičskej zbrojnice na ulici Zapotok 79. Útulok vytvárajú dve samostatné unimobunky s celkovou kapacitou štyroch miest a jeden mobilný dom. V súčasnosti v ňom žijú 4 klienti.

Obecný úrad má v rámci svojej organizačnej štruktúry vytvorených 11 pracovných miest Referátu sociálnej a opatrovateľskej služby, pričom v súčasnosti v pracovnom pomere je jedna referentka na 0,3 pracovný úväzok a jedna opatrovateľka na plný úväzok. Obec poskytuje svojim občanom aj jednorazové dávky v hmotnej a sociálnej núdzi. Obec je osobitým príjemcom. Momentálne obec nezamestnáva VPP pracovníkov. Obec má vypracovaný Komunitný plán sociálnych služieb obce Šenkvice na obdobie rokov 2017-2023.

Do budúcnosti obec plánuje vytvorenie Centra pre rodiny s deťmi, chránené bývanie, resp. podporované bývanie.

Služby obyvateľstvu

V obci sa nachádza kultúrny dom s tanečnou sálou (KIC), kde sa odohráva väčšina kultúrno – spoločenských podujatí obce. Okrem toho v obci funguje aj miestna knižnica. V obci sú evidované 4 ubytovacie zariadenia. HERIBAN, s.r.o, okrem prevádzkovania nákladnej prepravy poskytuje aj ubytovanie v penzióne. Hotel BINI poskytuje ubytovanie v dvoj- a štvorlôžkových izbách a okrem toho poskytuje aj reštauračné služby v reštaurácii BINI. Hotel KIS poskytuje ubytovanie v štandardných izbách, ale aj apartmánach. Penzión RANČ ponúka ubytovacie služby s kapacitou 20 lôžok, ale tiež aj stravovacie služby pre 60 osôb. Okrem toho poskytuje pre svojich návštevníkov aj priestor pre voľnočasové aktivity – pieskové ihrisko, pieskovisko pre deti, priestor pre opekačky a pod. Okrem vyššie spomenutých zariadení v obci ešte ponúka svoje služby SA&TU club bowling, ktorý ponúka dve bowlingové dráhy, stolný

futbal, petangová dráhu, terasu, detské ihrisko a okrem toho ponúka aj stravovacie služby. Pizzéria BARICCELO ponúka okrem pizze aj denné menu. Reštaurácia MILKA ponúka okrem stravovania aj cateringové služby. V obci ponúka svoje stravovacie služby aj reštaurácia CEROVANKA, ktorá ponúka svoje služby na objednávku. K dispozícií sú dve samostatné miestnosti o kapacite 80 a 20 osôb. Druhá miestnosť slúži ako súčasť a v prípade potreby aj ako samostatná časť s prepojením s penziónom. Pred reštauráciou na rozľahlej terase je situovaný altánok na posedenie a oddych. Okrem toho poskytuje aj ubytovacie služby v penzióne v 2 a 3 lôžkových izbách, ale aj izbách pre rodiny 2+2 a taktiež 2+3. V obci funguje aj pohostinstvo JUNO.

Z komerčných služieb majú obyvatelia k dispozícii sieť predajne potravín a mäsa – Coop Jednota, Framipek, s.r.o, KO.MA.KO, Mäso Gašparík, pekáreň Framipek, Mäso Baša, potraviny Kolenčík. Okrem toho sa v obci nachádzajú aj ďalšie predajne: Hel Instal, Záhradkár Novák, Obuv, Karpatská perla, 2 predajne Chovproduktu, detský textil, Minimix, 2 predajne autoklimatizácií a pod. V obci sa nachádza aj čerpacia stanica a obyvatelia majú k dispozícii aj 2 bankomaty a poštu. V rámci komerčných služieb majú obyvatelia možnosť využívať služby kaderníctva (4 subjekty), kozmetiky, pedikúry, nechťového štúdia, masáže, autoservisu (2 subjekty), pneuservisu. V obci sa nachádzajú 3 cintoríny – Cerovský, Horný a Dolný. Nie je však vyriešené parkovanie pri cintorínoch. Okrem toho sa v obci nachádza aj dom smútku a pietne služby zabezpečuje pohrebná služba. Horný a Cerovský cintorín sú kapacitne naplnené. Dolný cintorín je v intraviláne obce pri železnici, kapacitne vyhovuje, ale nie je možnosť jeho ďalšieho rozšírenia. Pri Cerovskom cintoríne chýba prechod pre chodcov, zatiaľ ho dopravný inšpektorát nepovolil. Obec neeviduje vo svojom majetku CO kryty. Obecný úrad, zdravotné stredisko a lekáreň sídlia v jednej budove, ktorá potrebuje rekonštrukciu.

Pri demografickej i sídelnej veľkosti Šenkvic sa však javí byť spádovosť obce pod Obvodné oddelenie PZ SR ako nedostatočná a neudržateľná, s dôrazom na to, že príslušné obvodné oddelenie spravuje a dohliada na verejný poriadok vo všetkých obciach okresu Pezinok s výnimkou miest Pezinok, Svätý Jur a obcí Slovenský Grob, Viničné a Vinosady. Obec zo svojho rozpočtu financuje súkromnú firmu ako bezpečnostnú službu, ktorá je privolávaná ku konkrétnym problémovým situáciám a dohliada na bezpečnosť počas vybraných kultúrnych podujatí v obci. Zabezpečovaný je aj odchyt psov. Na väčších kultúrnych podujatiach v obci zároveň hliadajú aj členovia Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) Šenkvice.

Občania sú okrem fixných prostriedkov (časopis, úradná tabuľa, webová stránka) informovaní o dianí v obci prostredníctvom e-mailových newsletterov a neoficiálnej Facebook stránky. Obecná aplikácia ani informovanie občanov prostredníctvom SMS napriek možnostiam neexistujú. Obec nenahráva hlásenia obecného rozhlasu a nezverejňuje ich na svojej oficiálnej webovej stránke.

1.6.1 Technická infraštruktúra

Komplexne vybudovaná technická infraštruktúra je významným rozvojovým faktorom v každom sídle, pretože vytvára podmienky pre rozvoj podnikania i pre kvalitu života jej obyvateľov.

Vzhľadom k tomu, že sa všetky súčasti technickej infraštruktúry budujú z verejných zdrojov (štátnych, obecných) pre obyvateľstvo ako i pre podnikateľov plynú z nej tzv.

aglomeračné efekty v podobe úspor vlastných nákladov, ktoré by museli vynakladať z vlastných prostriedkov na zabezpečenie vody, kúrenia a likvidáciu odpadovej vody.

Cestná sieť a dopravné systémy²³

Obec Šenkvice je súčasťou okresu Pezinok, na území ktorej je k dispozícii cestná a železničná doprava. Obcou prechádzajú len cesty III. triedy a hlavná železničná trať Bratislava – Trnava. Obec leží na križovatke ciest III. triedy, ktoré tvoria jej základnú komunikačnú kosť:

- c. III/061009 Blatné (pripojenie na c. I/61) – Šenkvice – Modra (pripojenie na c. II/502),
- c. III/061010 Šenkvice (pripojenie na c. III/061009) – Vištuk (pripojenie na c. III/504001,
- c. III/502005 Šenkvice (pripojenie na c. III/061009) – Pezinok (pripojenie na c. II/502).

Cesta III/061009 tvorí regionálne priečne prepojenie medzi dvoma významnými radiálami – c. I/61 (Bratislava – Senec – Trnava – Trenčín – Žilina) a c. II/502 (Bratislava – Pezinok – Trnava – Trstín). Ostatné cesty III. triedy sú lokálneho významu. Obchvat Malokarpatského regiónu zasahuje do intravilánu Šenkvic, čo zvyšuje predpoklad, že obec nebude mať priame napojenie, čím je vytvorená alternatíva, že obec nebude využívaná na prejazd. Negatívom je však spomalenie premávky v smere Pezinok – Šenkvice a Modra – Šenkvice. Obec uvažuje aj o zavedení MHD. Obec spravuje 30 km miestnych komunikácií a 20 km chodníkov. V priemyselnej zóne nie sú chodníky v cca dĺžke 300-400 m. Problémom s chodníkmi je aj na Cerovskej a Jánskej ulici. V obci chýba aj značenie turistických chodníkov.

Na Trojičke je vytvorená SMART križovatka. V obci nie je sídlo obvodného oddelenia PZ, najbližšie je v Modre. Zamestnávateľia v obci majú záujem o vybudovanie cyklotrasy až k ich firmám pre potreby zamestnancov. Oficiálne prístupové cesty do obce sú zrekonštruované.

Železničná doprava

Obcou prechádza hlavná železničná trať Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina so stanicou umiestnenou na okraji centra obce. Avšak neexistuje priame vlakové spojenie Šenkvice – Bratislava, iba s hlavnou stanicou. Pre spojenie obce s ostatným územím štátu plní táto trať veľmi významnú funkciu. Budova železničnej stanice je zrekonštruovaná. Nevýhodou je však malé parkovisko a preto obyvatelia a návštevníci využívajú parkovanie blízko prekladiska vagónov. Z hľadiska bezpečnosti tam však chýba dopravné značenie. Nevýhodou je aj skutočnosť, že väčšina zrýchlených vlakov nezastavuje v Šenkvicach, ale v Brestovanoch.

Letecká doprava

Najbližšie letisko medzinárodného významu sa nachádza v Bratislave, vzdialené približne 27 km. V okolí obce sa nachádzajú dve malé letiská, v obci Dubová a pri meste Senec.

Autobusová doprava

Na území obce je 7 párov zastávok. Autobusové spojenie je zabezpečované prostredníctvom liniek Bratislavskej integrovanej dopravy v smere Šenkvice– Senec – Modra – Bratislava a autobusový spoj v smere Pezinok – Šenkvice – Vištuk. Frekvencia autobusových spojov je pomerne dobrá (cca každú pol hodinu prechádza obcou spoj).

²³ PHSR obce Šenkvice 2017-2023

Vodné hospodárstvo²⁴

Obec je zásobovaná pitnou vodou z Pezinskej časti podhorského skupinového vodovodu, a to prírodným potrubím DN 300 mm – AC, napojením na diaľkovodné potrubie DN 500 mm. Výstavba rozvodnej siete začala v r. 1962 a bola postupne rozširovaná. V minulosti mala obec Šenkvice vlastný zdroj pitnej vody – studne HS-3, RH-1, ktoré vtedajší prevádzkovateľ Západoslovenské vodárne a kanalizácie (ZsVaK) š. p. Bratislava – vidiek z dôvodu nevyhovujúcej kvality vody z prevádzky vyradil. Tento vodný zdroj je v majetku obce Šenkvice, ktorá zachováva jeho existenciu. Na verejný vodovod je napojených cca 95 % obyvateľov, výrobné podniky a poľnohospodárske družstvo. Vodovodná sieť v obce Šenkvice patrí do správy a majetku BVS a. s. – asi 70 % a 30 % patrí do správy a majetku obce.

V obci je len čiastočne vybudovaná obecná kanalizačná stoková sieť splaškových odpadových vôd v rozsahu cca 50 %. Obec má vlastnú čistiareň odpadových vôd, ktorá je umiestnená po ľavej strane recipientu Stoličného potoka. V časti obce bez vybudovanej splaškovej kanalizácie sú splaškové odpadové vody zachytávané v domových žumpách s priesakmi do podzemných vôd a do povrchového toku. Používajú sa aj suché latríny.

V obci nie je vybudovaná dažďová kanalizácia. Likvidácia dažďových vôd je výlučne do vsaku a ojedinele aj do Stoličného potoka a miestneho potoka Grmolec. Cesty sú odvodnené do cestných priekop.

Energetické hospodárstvo

Energetické hospodárstvo v obci tvoria elektrické rozvodné siete a plynofikácia.

Energetické siete²⁵

Obec Šenkvice je z elektrickej siete Západoslovenskej energetiky a. s. zásobovaná z vonkajších vedení VN – 22 kV č. 152 popri juhozápadnom okraji obce a č. 201 na severozápadnej strane obce. Vedenia sú navzájom prepojené káblovým vedením slučkováním cez trafostanice TS 58 – 16, TS 58 – 7, TS 58- 3, TS 58 -20 na č. 201 pri TS 58 – 4. Distribučné vedenia NN v obci sú z 22 kV vedení č. 152, č. 201 a vzájomného prepojovacieho vedenia č. 152/201 prostredníctvom transformačných staníc. Najstaršie sú priehradové – mrežové, novšie stĺpové, najnovšie vežové a kioskové s transformátormi do 630 kVA. Distribučné siete NN v obci majú napätie 3 PEN AC 50 Hz 230/400 V/TN-C. Rozvodné elektrické siete NN v obci sú prevažne vonkajšími vedeniami na stĺpoch, novšie káblové na stĺpoch i v zemi.

Verejné osvetlenie je súčasťou rozvodnej siete a v súčasnom období je plne zmodernizované. Na elektrických stĺpoch je umiestnený aj obecný rozhlas, ktorý si však vyžaduje rekonštrukciu, keďže v 80-90 % je káblový. Verejný poriadok v obci reguluje funkčný kamerový systém s vyše 20 kamerami, ktoré monitorujú dianie v centre obce, dôležitých križovatkách a na železničnej stanici.

Plynofikácia²⁶

Katastrálnym územím obce prechádza vysokotlakový plynovod VTL s ukončením v regulačných staniciach plynu. Obec Šenkvice je plynofikovaná. Plynofikácia bola riešená v rokoch 1992-1996. Obec je zásobovaná zemným plynom (ZP) z regulačných staníc- RS 3000 (Šenkvice Jagnet) a RS 1200 (Šenkvice Vištucká). RS sú umiestnené v zastavanom území obce.

²⁴ PHSR obce Šenkvice 2017-2023

²⁵ PHSR obce Šenkvice 2017-2023

²⁶ PHSR obce Šenkvice 2017-2023

Telekomunikácie

Obec je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu na Družstevnej ulici, na ktorú je napojená pevná telefónna sieť spoločnosti T-Com. Obec má aj pokrytie signálmi mobilných telefónnych sietí T-Mobile, Orange a O2 vo forme 4G a momentálne niektorí operátori už zavádzajú aj 5G. V obci sa v súčasnosti buduje optická sieť. V obci v novootvorenom centre sociálnych služieb bude k dispozícii aj defibrilátor, a 1 je umiestnený aj na ZŠ. Na námestí je k dispozícii verejná wifi sieť.

Rokovania obecného zastupiteľstva sú zároveň snímané na audiovizuálny záznam, ktorý je prostredníctvom portálu YouTube k dispozícii jednotlivo pri každom zasadnutí obecného zastupiteľstva na oficiálnej webovej stránke obce Šenkvice

Odpadové hospodárstvo

Separovaný zber odpadov obec realizuje v spolupráci so spoločnosťou A.S.A. Trnava, spol. s r.o. na skládku Dubová, zber je organizovaný 1 krát za dva týždne v 240 l nádobách.

Trikrát ročne je organizovaný veľkokapacitný zber odpadu, pri 3 cintorínoch sú kontajnery umiestnené stále. Obec separuje papier, sklo, plasty, nebezpečný odpad a opotrebované pneumatiky. K dispozícii sú aj kontajnery HUMANA na zber šatstva. Obec má k dispozícii vlastný zberný dvor pre separovaný odpad od občanov. Obec zatiaľ nemá vytvorený plán odpadového hospodárstva. V obci pôsobí aj občianske združenie na odchyt psov (odnož firmy, ktorá zabezpečuje ochranu obecných budov).

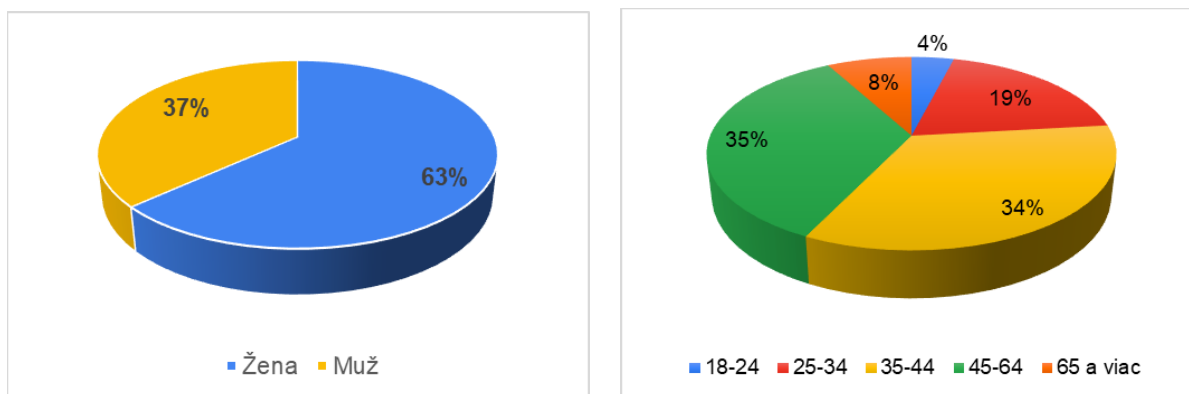
1.7 ZHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU

Pre získanie ďalších informácií o obci a správne stanovenie ďalšieho smerovania rozvoja bol v obci Šenkvice realizovaný dotazníkový prieskum (január - február 2024). Obdobný dotazník bol vykonaný aj pri tvorbe predchádzajúceho PHSR, preto je možné porovnať výsledky prieskumu so 10-ročným odstupom. Prieskumu sa v roku 2024 zúčastnilo spolu 258 respondentov, čo tvorí 4,87 % obyvateľstva. Táto vzorka je pomerne malá, takže nie je možné zovšeobecniť výsledky prieskumu na celú obec. Ale stále nám odpovede respondentov dotvárajú obraz o obci a hlavne o tom, ako sa obyvateľom v obci žije, kde vnímajú výzvy pre ďalší rozvoj. Oproti predchádzajúcemu prieskumu sa počet respondentov výrazne zvýšil.

Základná charakteristika respondentov

Medzi respondentmi bolo 63 % žien a z vekového hľadiska boli najviac zastúpené vekové kategórie 35-44 a 45-64 rokov, čo predstavuje spolu až 69 %. Je to pomerne široké rozmedzie, ktoré zachytáva viaceré štádiá života, z ktorých každé predstavuje rôznorodé predstavy obyvateľov.

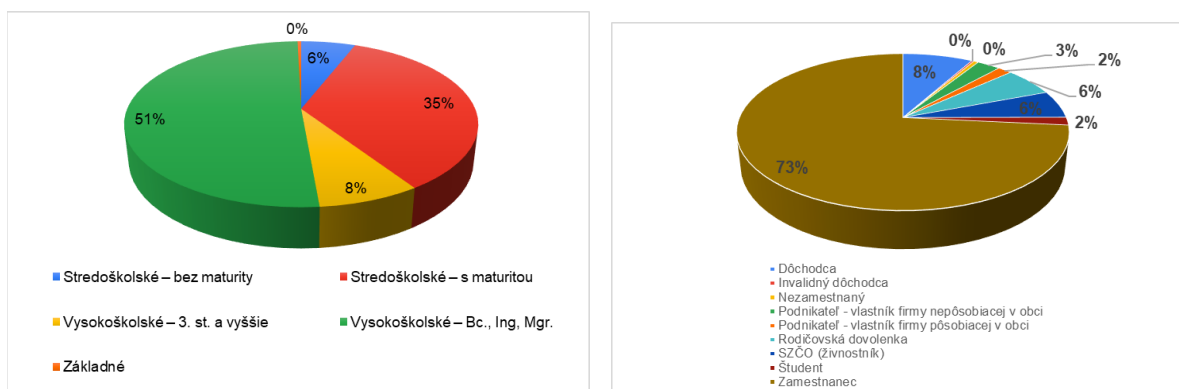
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Obrázok 33 Štruktúra respondentov podľa pohlavia a veku v %

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Z pohľadu vzdelanostnej štruktúry sa prieskumu zúčastnilo až 59 % respondentov s vysokoškolským vzdelaním a 35 % so stredoškolským vzdelaním s maturitou. Tu vidieť vyšší záujem o veci verejné u obyvateľov s vyšším dosiahnutým vzdelaním. Najväčšiu skupinu tvorili zamestnaní ľudia (73 %), ďalej to boli dôchodcovia (8 %), obyvatelia na rodičovskej dovolenke (6 %) a živnostníci SZČO (6 %).

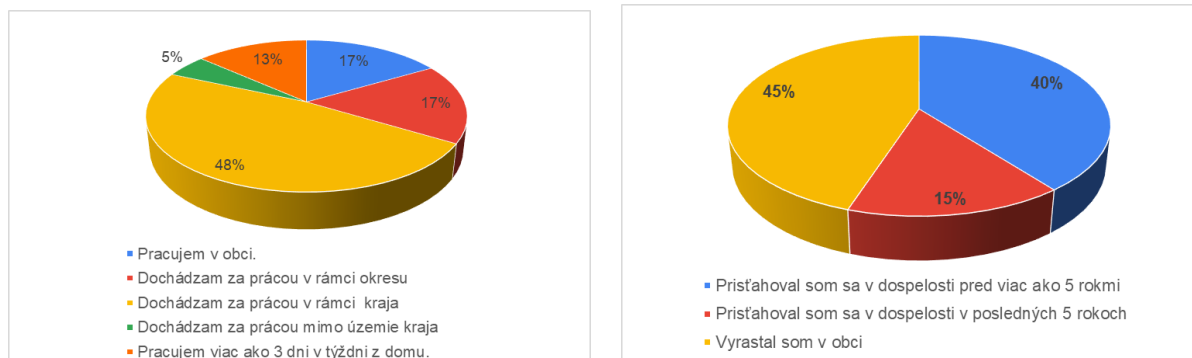
Obrázok 34 Štruktúra respondentov podľa dosiahnutého vzdelania a sociálneho statusu

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Najviac obyvateľov dochádza za prácou každodenne v rámci kraja (48 %), resp. v rámci okresu (17 %), čo súvisí najmä s pozíciou Šenkvice v blízkosti hlavného mesta, ktoré poskytuje najviac možností zamestnať sa. Z pohľadu ďalšieho rozvoja obce je potrebné sledovať aj to, kde obyvatelia trávajú prevažnú časť týždňa. Z výskumu vyplynulo, že rastie aj skupina obyvateľov, ktorá je zamestnaná rôzne (v rámci okresu, kraja, či mimo kraja, v zahraničí), ale pracuje viac ako 3 dni v týždni z domu a teda v obci trávajú prevažnú časť pracovného týždňa. Je predpoklad, že táto skupina obyvateľstva bude rásť. Tento fakt má vplyv aj na rastúcu potrebu zabezpečovania služieb a potrieb v obci. Vytvára však aj potenciál pre ďalší rozvoj, či už verejných alebo komerčných služieb.

Pre získanie ucelenejšieho pohľadu na potreby obyvateľov obce je potrebné aj vedieť, ako dlho žijú respondenti v obci. Obyvatelia žijúci v obci dlhodobo poznajú jej problémy ako aj potenciál, noví obyvatelia zase prinášajú nový pohľad ako aj nové možnosti riešenia problémov. Väčšina respondentov prieskumu vyrastala v obci (45 %) alebo sa do obce prisťahovali pred viac ako 5 rokmi (40 %). Väčšina respondentov teda žije v obci dlhodobo a je predpoklad, že poznajú jej problémy, ale aj rozvojový potenciál. 15 % respondentov

predstavuje zase tú časť obyvateľstva, ktorí sa prisťahovali len nedávno, a môžu si všímať iné aspekty, ako aj prinášať nové myšlienky, nápady. Čo sa týka trvalého pobytu respondentov, prevažná časť má trvalý pobyt v obci (93 %), tí, ktorí uviedli, že nemajú trvalý pobyt, ako dôvod uvádzali najčastejšie, že ešte nemajú skolaudované bývanie, resp. ešte len stavajú. Len 2 respondenti uviedli, že neplánujú mať v obci trvalý pobyt.

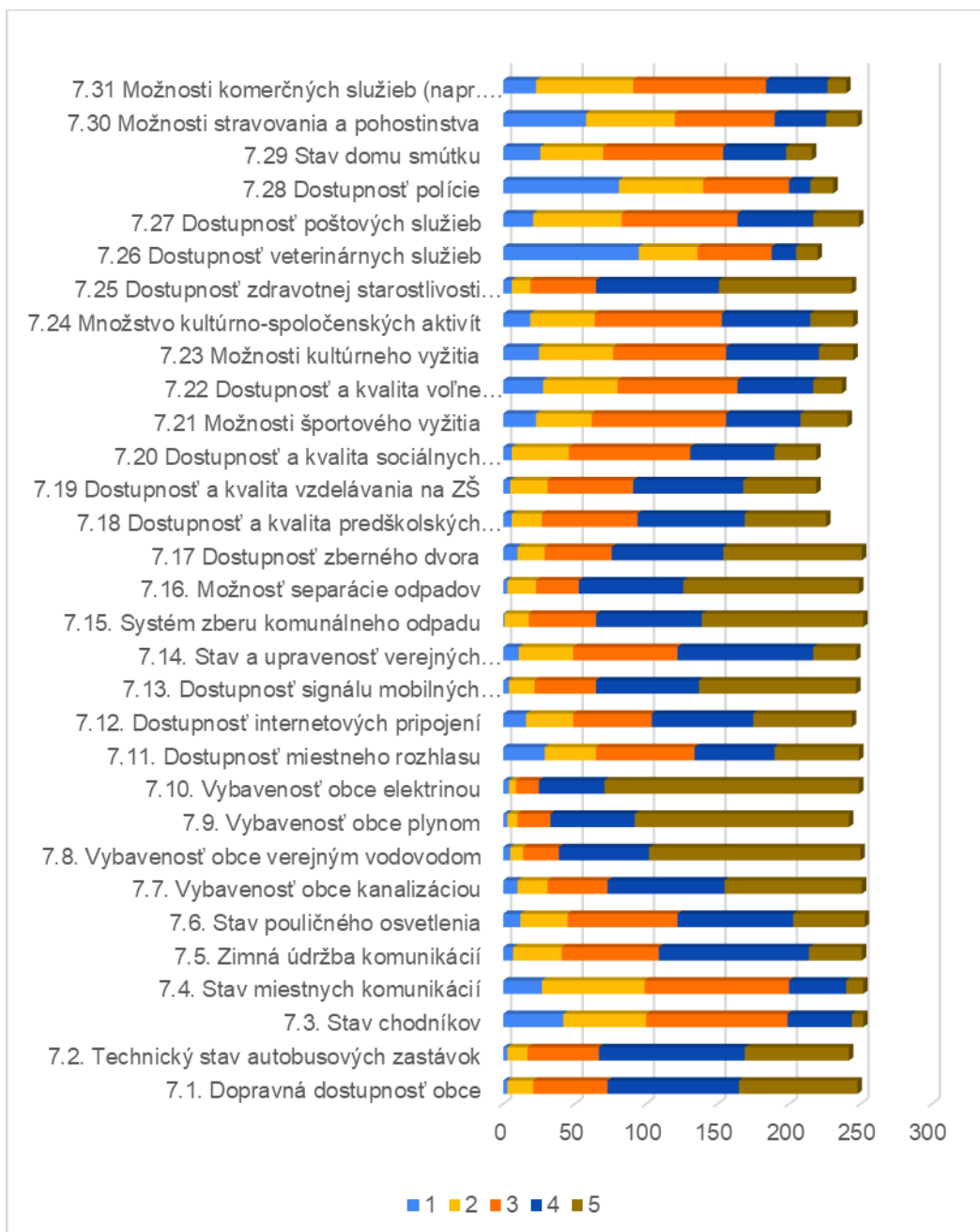

Obrázok 35 Štruktúra respondentov podľa miesta ekonomických aktivít a dĺžky života v obci

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Obec ako miesto bývania

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

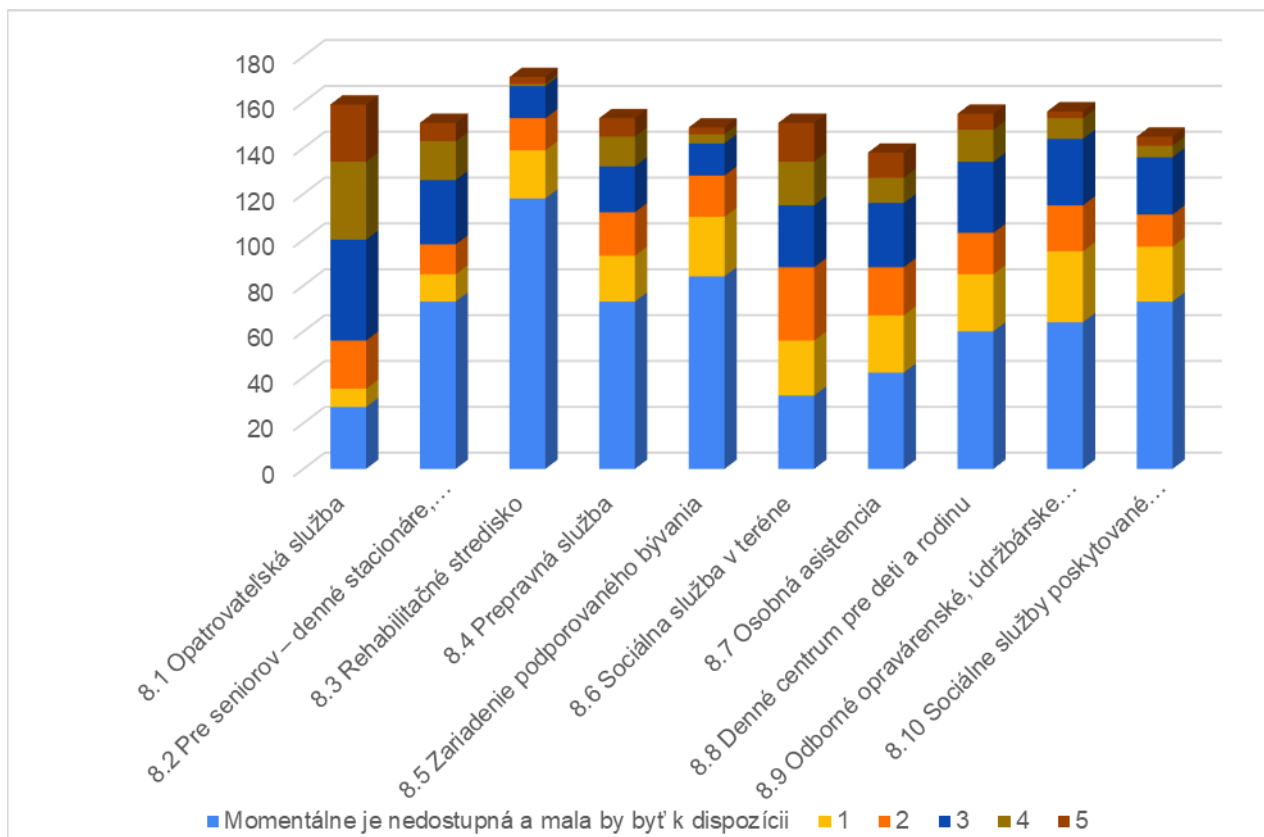
Obrázok 36 Spokojnosť s poskytovaním služieb v obci

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Pri hodnotení niektorých základných služieb zabezpečovaných v obci bola použitá škála spokojnosti, kde „1“ znamená nespokojnosť a na druhej strane „5“ znamená spokojnosť s poskytovaním služieb. Respondenti sú najviac spokojní s vybavením základnou infraštruktúrou; vybavenosťou obce elektrinou, plynom, vodovodom, vo veľkej miere aj kanalizáciou, dopravnou dostupnosťou a stavom autobusových zastávok. Z pohľadu technickej infraštruktúry sú nespokojní najmä so stavom ciest a chodníkov, zimnou údržbou komunikácií, či pouličným osvetlením. Tiež sú relatívne spokojní (stupeň „4“ a „5“) s odpadovým hospodárstvom. Z pohľadu komunitných, sociálnych a zdravotných služieb sú relatívne spokojní aj s dostupnosťou zdravotnej starostlivosti a oblasti predškolského a základného vzdelávania, menej spokojní sú však s možnosťami kultúrno-spoločenského a športového vyžitia a s dostupnosťou sociálnych služieb. Čo sa týka komerčných služieb, tu

prejavili skôr nespokojnosť. V porovnaní s predchádzajúcim prieskumom sa výrazne zlepšila spokojnosť s dostupnosťou signálu mobilných operátorov, avšak zhoršilo sa hodnotenie spokojnosti s kultúrno-spoločenským vyžitím v obci.

V rámci hodnotenia špecifických sociálnych služieb sa respondenti jedine k opatrovateľskej službe vyjadrili viac pozitívne (hodnotenie spokojnosti v prevažnej miere supňom „3“, „4“ alebo „5“), inak u ostatných služieb skôr prevládal názor, že nie je momentálne dostupná a mala by byť dostupná. Najvýraznejšie reagovali na možnosť rehabilitačného strediska, kde výrazne vyjadrili názor, že by malo byť k dispozícii, ale nie je. Tiež by ocenili denné centrum pre deti a rodinu a odborné opravárenské, údržbárske práce.

Obrázok 37 Dostupnosť a kvalita niektorých špecifických sociálnych služieb

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Okrem hodnotenia spokojnosti s kvalitou a dostupnosťou služieb v obci, mohli respondenti uviesť, ktoré služby im najviac chýbajú v obci. Ich odpovede možno rozdeliť do kategórií:

- **Komerčné služby:** veľmi často sa objavovalo, že v obci chýba slušná kaviareň (príp. s detským kútikom) a reštaurácia. Okrem toho by niektorí ocenili aj iné obchodné služby (elektro, oblečenie, skrášľovacie služby, autoumývareň, opravárenské služby, bankomaty iných bánk, nakupovanie pre seniorov), či ambulantný predaj prebytkov na trhovisku. Aj keď obec nie je schopná sama prevádzkovať takéto komerčné služby, môže zvážiť svoje možnosti, čo sa týka poskytnutia priestoru, či zvýhodnených podmienok pre začiatok podnikania, aby tak podporila rozvoj miestnych služieb. S rastúcim trendom práce z domu, sťahovania sa mladých rodín do obce, sa otvárajú možnosti aj pre podnikateľov, aby vedeli uspokojiť potreby obyvateľov a zároveň sa užiť. Ďalej viacerí respondenti by upravili hodiny poštových služieb.

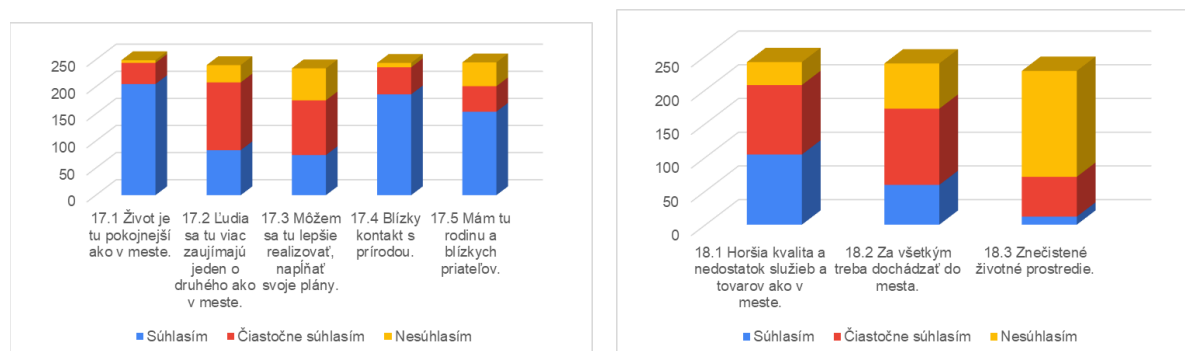
- **Deti a mládež:** druhou najčastejšie spomínanou oblasťou boli možnosti pre deti a hlavne pre mládež pre trávenie voľného času. Táto oblasť rezonovala skoro v každej odpovedi.

- **Šport a kultúra:** respondentom chýbajú oddychovo-relaxačné priestory, tiež športoviská, cyklochodníky smerom na Pezinok, Blatné, Vištuk. Ďalej viac možností pre kultúrne vyžitie.

- **Zdravotné, sociálne služby:** viacerým respondentom chýba veterinár, zo sociálnych služieb to boli špecifické požiadavky, ale najmä so zameraním na starých ľudí.

- **Služby spadajúce do kompetencií obce:** častejšie sa objavovala nespokojnosť so stavom chodníkov, či neexistenciou chodníkov určitých častí obce (Lúčna – Medzi cesty – Trhliská), osvetlenie, rozhlas (Medzi cesty, Pezinská). Ďalej respondenti uvádzali kontrolu dodržiavania poriadku v obci, doplnenie kanalizácie. Čo sa týka odpadového hospodárstva, tu respondenti mali pripomienky k veľkosti kontajnerov na separovaný zber (zväčšiť nádoby na plast a zmenšiť nádoby na komunálny odpad), či rozšíriť otváracie hodiny na zbernom dvore. Zaujímavými podnetmi boli: oficiálny facebook obce pre lepšiu informovanosť, čo najviac podnetov a komunikácie riešiť elektronicky. Jedna respondentka sa sťažovala tiež na stav cintorína, domu smútku a dvom respondentom chýba optický internet.

Na živote v obci sa respondentom najviac páči, že život je tu pokojnejší ako v meste a je tu blízky kontakt s prírodou, čisté životné prostredie. Podstatným je aj fakt, že tu respondenti majú blízkych a rodinu. Okrem toho uvádzali ako výhody aj: dobré pekárstvo, blízkosť k 2 mestám, možnosť bývania v rodinnom dome, zdravšie životné prostredie a blízkosť prírody, dobré vzťahy medzi ľuďmi v okolí, aktívne farské spoločenstvo, ochutnávky vín. Naopak, respondenti pociťujú horšiu kvalitu a dostupnosť k rôznym službám a tovarom, z časti súhlasili aj s faktom, že za mnohým treba dochádzať do mesta. Ďalej spomínali ako nevýhody: pomalý rozvoj cykloturistiky, výrobné priestory v centre, chýbajúce aktivity pre deti, zlý stav chodníkov, ľahostajnosť niektorých psíčkarov, klebetenie, vysoká intenzita dopravy, chov ošípaných v strede obce, nedostatočná zeleň na verejných priestranstvách obce.

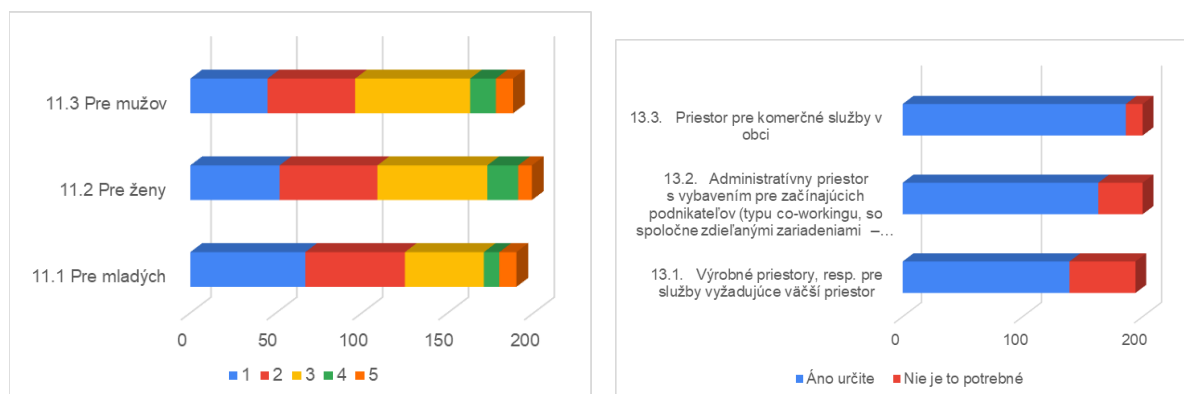
Obrázok 38 Odpovede na otázku: Čo sa Vám páči resp. nepáči na živote v obci

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Pracovné príležitosti

Ďalšou oblasťou, ktorou sa dotazník zaoberal bola otázka práce a pracovných príležitostí. Obec Šenkvice je v blízkosti hlavného mesta, čo má svoje výhody z pohľadu pracovných príležitostí rôzneho charakteru v hlavnom meste, nízku nezamestnanosť, potenciál dobrého príjmu. Na druhej strane však tak obec prichádza o potenciál ponuky pracovných príležitostí v obci. Z pohľadu potenciálu pre rôzne skupiny, respondenti nie sú spokojní najmä s príležitosťami pre ženy a ďalej pre mladých ľudí do 26 rokov. Obec má tiež

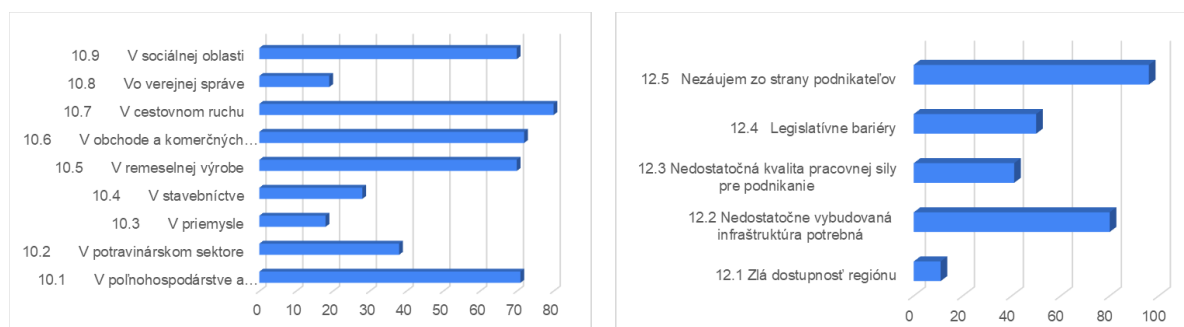
možnosti vytvárania príležitostí pre rozvoj podnikania v obci, pretože vlastní aj nehnuteľnosti a pozemky, ktoré potenciálne vie poskytnúť aj na tento účel. Preto sme sa pýtali aj na možnosti, akým smerom by mohla obec potenciálne rozvíjať túto možnosť. Všetko samozrejme závisí od reálnych možností, ktoré obec má. Aj keď sa pozitívne respondenti vyjadrili ku všetkým 3 možnostiam, najviac respondentov sa priklonilo vytvoreniu priestoru pre komerčné služby v obci. To súvisí aj s predošlými vyjadreniami respondentov, kde im najviac v obci chýbala kaviareň či reštaurácia, príp. ďalšie obchodné služby. Na druhom mieste zaradili Administratívny priestor s vybavením pre začínajúcich podnikateľov, ktorý súvisí aj s rastúcim počtom ľudí, ktorí pracujú z domu. Tým rastie aj príležitosť pre vytvorenie napr. co-workingového priestoru, ktorý by mohol byť v tejto obci dobrým podnikateľským zámerom.

Obrázok 39 Spokojnosť s pracovnými príležitosťami v obci a možnosti pre vytváranie nových pracovných príležitostí

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Podľa respondentov by mohli nové pracovné príležitosti v obci vzniknúť v cestovnom ruchu, ďalej v obchode a komerčných službách, v poľnohospodárstve a lesníctve, v remeselnej či sociálnej oblasti. Respondenti uviedli aj vlastné odporúčania: prenájom kancelárskych priestorov, rekreačné a športové služby, upratovanie, donáška, gastro, v školstve, krúžkovej činnosti, umení, zdravotníctve, lepšia propagácia. Podľa respondentov najmä nezaujímajú podnikateľov a nedostatočne vybudovaná potrebná infraštruktúra má dopad na to, že tieto príležitosti v obci nevznikajú.

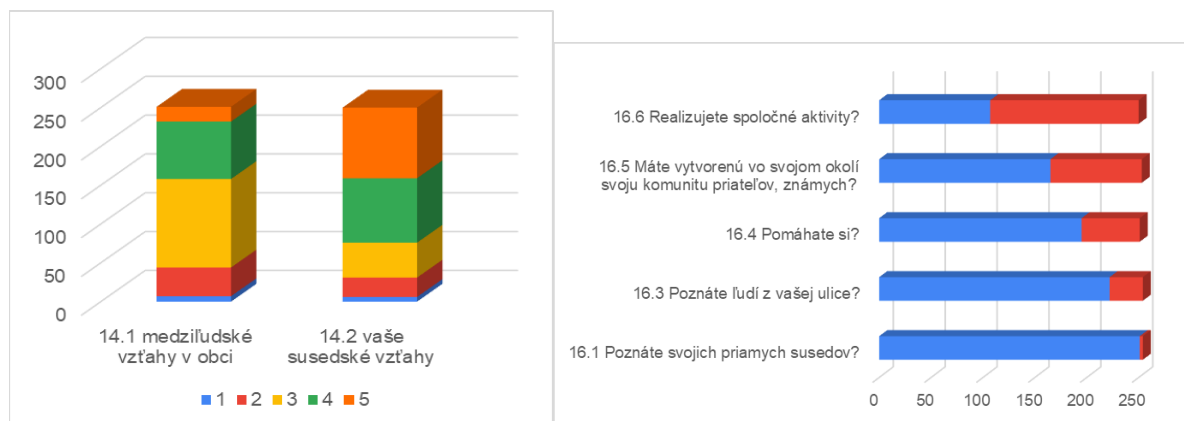
Obrázok 40 Najpotrebnejší vznik nových pracovných príležitostí

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Komunitný život a sociálny kapitál

Komunitný život a vzťahy medzi obyvateľmi sú určujúce pre dobrý život v obci. Život v obci nie je anonymný ako v meste a aj mnohé potreby si obyvatelia navzájom pomáhajú zabezpečovať vďaka dobrým vzťahom, komunitnému duchu. Preto nás zaujímala aj táto oblasť, ktorá je nesmierne dôležitá pre celkový rozvoj obce.

Susedské vzťahy respondenti skôr vnímajú veľmi pozitívne (stupeň „4“ a „5“ na stupnici spokojnosti označilo až 69 % respondentov), pri celkovo medziľudských vzťahoch väčšina označila skôr stupeň „3“ alebo „4“ (75 % respondentov). Podobné výsledky ukázala aj ďalšie otázky. Z odpovedí vidieť, že najviac sa poznajú priami susedia (98 %) alebo ľudia z ulice (87 %). navštevujú sa skôr občas (54 %). Pozitívne je, že až 78 % uviedlo, že si navzájom pomáhajú. 138 respondentov uviedlo aj, ako si pomáhajú: najčastejšie to bolo požičanie náradia, pomoc pri opravách, pri drobných prácach v záhrade, či v kutilských prácach, drobných stavebných prácach, ďalej nákupom, odvozom, či dovozom, dozeraním v príp. neprítomnosti, strážením, či rozvoz detí či opatera domácich zvierat, predávanie rád a skúseností, prebranie zásielok/pošty, výmena domácich produktov, alebo poskytnutie potravín do kuchyne. Niektorí respondenti spomínali spoločné opekačky či brigádu. 65 % respondentov uviedlo, že má vytvorenú vo svojom okolí komunitu známych a 42 % aj realizuje spoločné aktivity. Najčastejšie respondenti uvádzali opekačky/grilovačky, kapustnica, výlety, stretávanie sa na kultúrnych aktivitách obce, brigády, ochutnávky vína, športové aktivity a hry pre deti. Je vidieť, že v obci sú silné komunitné vzťahy, ktoré treba rozvíjať a prepájať medzi sebou. Vďaka ľuďom, prírodnému a kultúrnemu potenciálu, lokalite sa tak vytvára „genius loci“ obce.

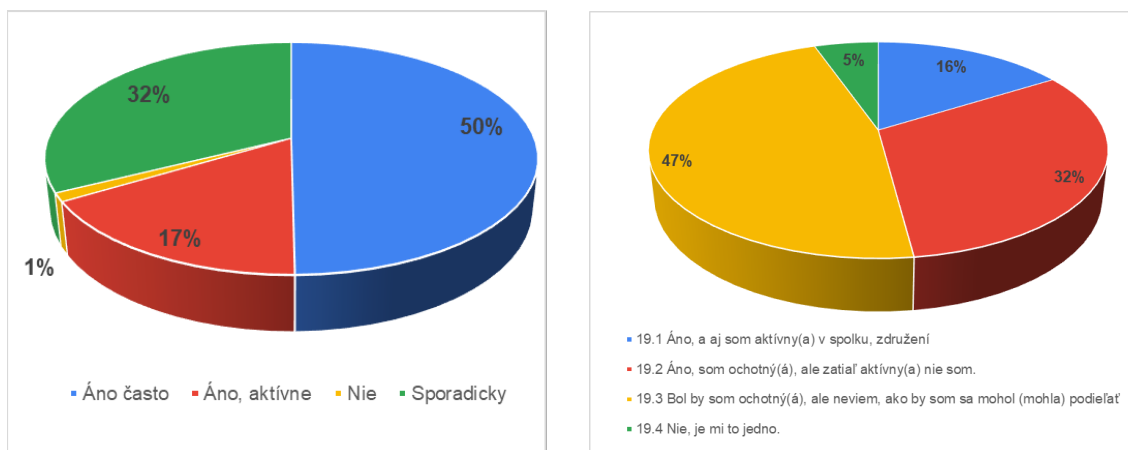

Obrázok 41 Hodnotenie susedských vzťahov a komunity

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Čo sa týka aktívneho života v obci, až 50 % respondentov sa vyjadrilo, že sa do diania v obci zapája často, 32 % sporadicky. Zároveň 47 % respondentov uviedlo, že by sa chceli zapojiť, ale nevedia ako, a 32 % je ochotných sa zapojiť, ale zatiaľ nie je, 16 % respondentov je aj aktívnych v spolkoch a združeniach. V obci je aktívnych aj mnoho združení, kde sú aj respondenti aktívni, alebo ich poznajú: napr. DHZ Šenkvice, Dychová hudba Šenkvičanka, Folklórna skupina Mladosť, Folklórny súbor Čerešničky, Futbalový klub ŠK Šenkvice a jeho fanklub. Klub pozemného hokeja HC 1952 Šenkvice a jeho Hokejová akadémia Šenkvice, 3R hud. zoskupenie na omšiach, Skupina Neznámi na trati, Matica slovenská, MC Adamko, ProKultura Šenkvice, OZ Susedia susedom, Spolok vinohradníkov a vinárov, Veterán Tatra Club Šenkvice, Poľovnícke združenie a včelárske združenie. Na jednej strane respondenti pociťujú nedostatok kultúrno-spoločenských a športových aktivít, na strane druhej by boli

ochotní sa zapojiť a aktívne sa podieľať na živote v obci. Obec má možnosť vytvárať možnosti pre realizáciu iných a komunikovať to. Obec nemusí byť tvorcom a realizátorom kultúrno-spoločenských aktivít, tiež nimi nemusia byť len určité zaužívané spolky a združenia. Občania obce Šenkvice sú dosť aktívni a bolo by vhodné im dať priestor na realizáciu, a spolu s tým aj zodpovednosť. Mohlo by to vyriešiť viaceré nedostatky, ktoré respondenti v prieskume uvádzajú.

Obrázok 42 Participácia obyvateľov na živote v obci Šenkvice

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Ako je vidieť aj z obrázku nižšie, pri hodnotení výrokov najviac respondentov súhlasilo s výrokom, že v obci existuje pár aktívnych jedincov, ale väčšina je pasívna a zároveň nepociťujú núdzu o spoločenské kontakty. Čo sa týka informácií o obci, najčastejšie ich získavajú z internetu (sociálne siete – Šenkvice infošky, newsletter mailom, webová stránka obce) a tlačovín (49 %); a z obecného rozhlasu či tabule (22 %) a na ulici, v obchode, od susedov, v kostole (22 %).

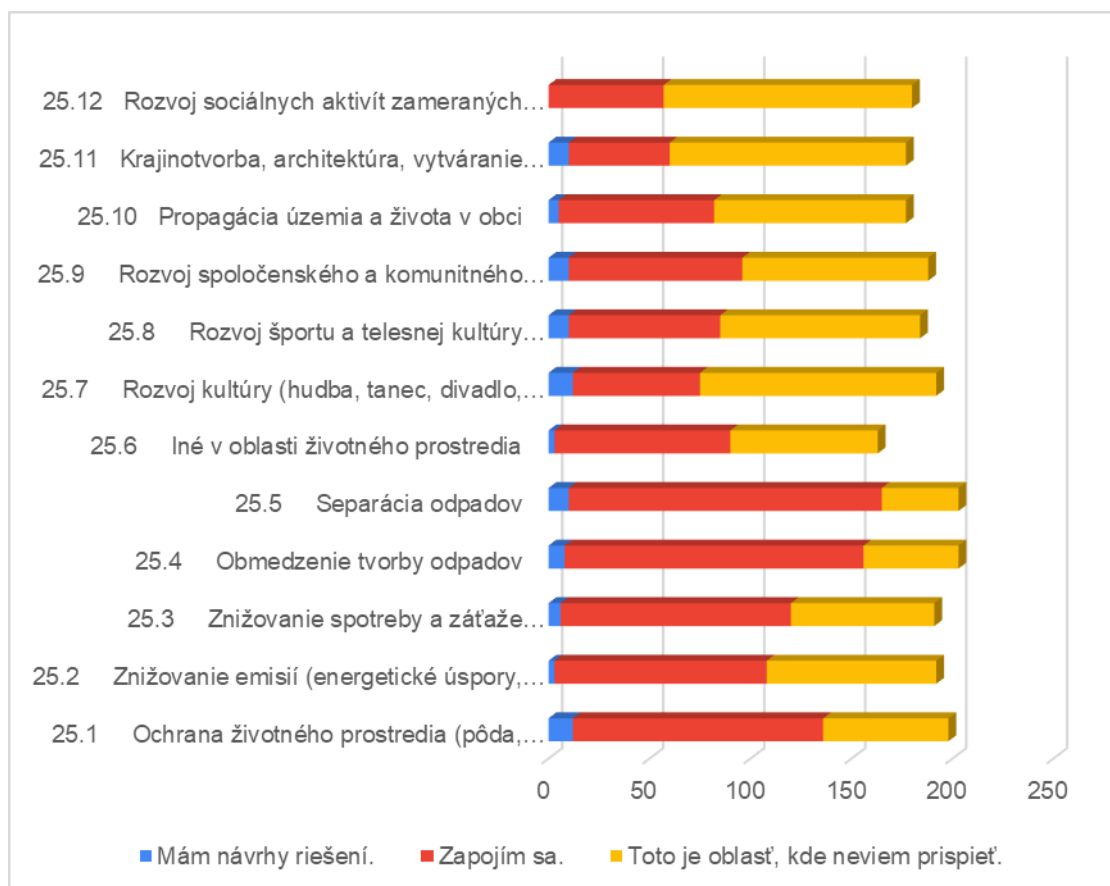

Obrázok 43 Hodnotenie výrokov

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Rozvoj obce

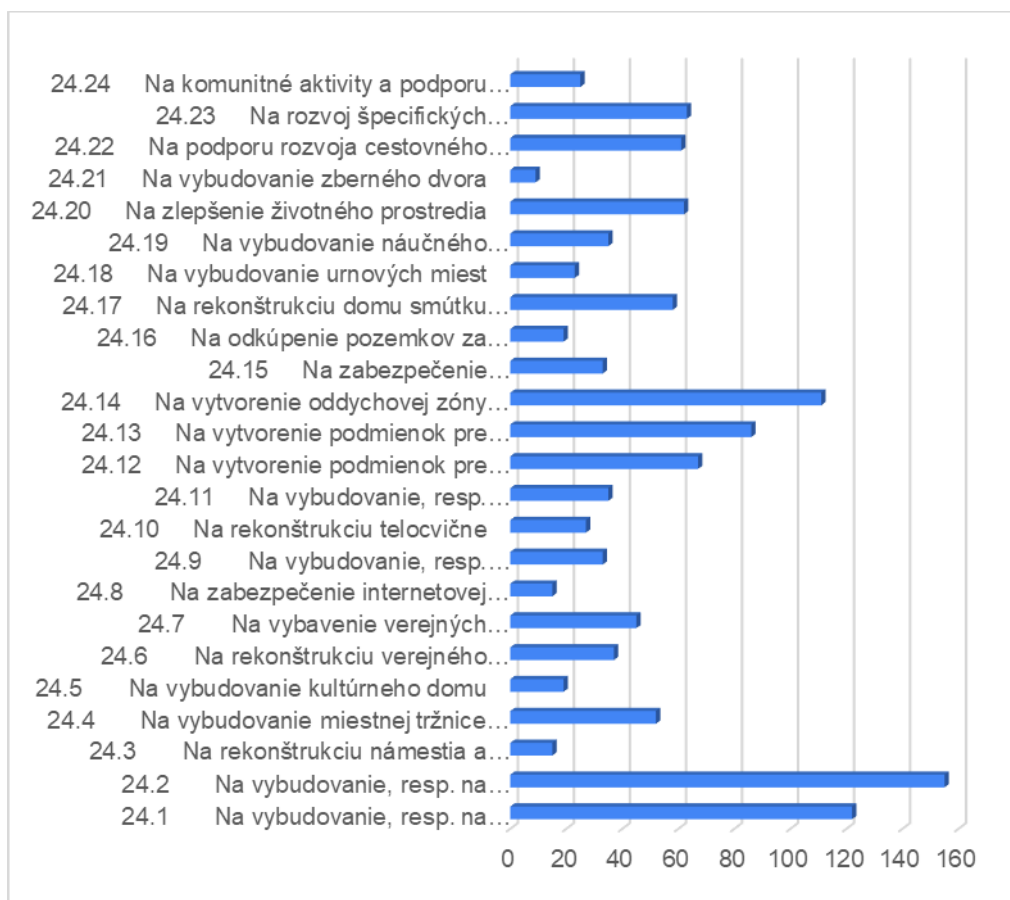
Obec ako predstaviteľ miestnej samosprávy v rámci svojich kompetencií a aj na základe rozhodnutia obyvateľov spravuje svoje územie samostatne. V našich kultúrnych podmienkach táto tradícia nie je rozšírená vzhľadom na minulosť, ale je vidieť aj posun v spoločnosti smerom k aktívnejšiemu prístupovaniu k správe vecí verejných. Úloha obyvateľov nekončí len voľbami, ale ich právom a povinnosťou je aj aktívne zapájanie sa do verejného života a do riešenia tých kompetencií, ktoré dokáže riešiť. Preto ďalšia časť dotazníka smerovala identifikáciu oblastí, v rámci ktorých sa obyvatelia môžu priamo zapojiť do realizácie projektov v obci. Najviac respondentov uviedlo, že sa vedia zapojiť do oblasti odpadového hospodárstva – separácia odpadov, obmedzenie tvorby odpadov a aktivity pre ochranu životného prostredia (pôda, voda, vzduch, fauna, flóra). Naopak oblasti, kde sa obyvatelia nevedia vôbec zapojiť, alebo nemajú predstavu, ako by to mohli urobiť je rozvoj kultúry, sociálnych aktivít zameraných na špecifické skupiny obyvateľstva (nezamestnaní, osamelí, seniori, zdravotne postihnutí a pod.), či propagácia územia. Z toho vyplýva, že je potrebné viac komunikovať a s obyvateľmi aj v tejto oblasti. Rozvoj sociálnych aktivít zameraných na špecifické skupiny obyvateľov zase napr. pravidelným nákupom, či ostrihanie kríkov v záhradke pre staršieho suseda, čo určite mnohí respondenti aj robia. Oblasť kultúry je vyslovene oblasť, kde samospráva maximálne môže vytvárať predpoklady pre realizáciu takýchto aktivít nielen pre jednotlivcov, či skupiny obyvateľov, ale aj pre združenia, ktoré pôsobia v obci. Jednou z možností je aj vytvorenie fondu na finančnú podporu rozvoja takýchto aktivít v obci resp. vytvoriť, či zatraktívniť podmienky na ich realizáciu. Preto je také dôležité, aby plánovanie aj samotný rozvoj, prebiehali participatívnym spôsobom, a teda aby sa zapájali nielen predstavitelia samospráv, ale aj ďalší aktéri v území. Síce si to vyžaduje mnohokrát náročnejšiu komunikáciu, ale časom prináša pozitívne výsledky.

Obrázok 44 Možnosti obyvateľov zapojiť sa do projektov obce

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Obrázok 45 Možnosti využitia finančných prostriedkov pre rozvoj obce

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

S rozvojom súvisí aj jasné definovanie toho, čo chceme dosiahnuť, dakedy a s akými prostriedkami. K tomu slúži aj tento dokument, jeho strategická a implementačná časť. V rámci prieskumu respondenti podľa potrieb, ktoré v území pociťujú, stanovili priority pre jednotlivé aktivity. Najviac respondentov by využilo finančné prostriedky na vybudovanie, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry – chodníky, chodník pre cyklistov a miestne komunikácie, ďalej na vytvorenie oddychovej zóny a na športovú vybavenosť. Ďalšie návrhy, ktoré respondenti konkretizovali sa týkali týchto oblastí – či už vybudovanie športovísk, bežeckého okruhu, wellness, cyklotrás; osadenie bezpečnostných prvkov na komunikáciách, ale aj otvorenie gastro prevádzky v bývalej Milke, prístrešky, zlepšenia zázemia na cintorínoch, výsadby zelene (s možnosťou zapojenia obyvateľov prostredníctvom spoločných brigád), úpravy otváracích hodín na zbernom dvore.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Obrázok 46 Vízia obce

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Posledná oblasť dotazníka sa zaoberala budúcnosťou a predstavou o tom, kam by mala obec smerovať. Sú to veľmi významné informácie pre ďalšie strategické nasmerovanie. Víziu, ktorú si respondenti zvolili, bude víziou obce na obdobie rokov 2024-2030. Z ponúkaných vízií si až 61 % obyvateľov vybralo víziu: **„Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.“**

Z konkrétnych vyjadrení ešte pridali respondenti:

- „Do diania obce budú prizvaní dobrovoľníci, ktorí pomôžu vybudovať obec“
- „bolo by veľmi pekné, keby charakter dobrých medziľudských vzťahov pretrval aj naďalej a nevytratili by sa s vymieraním generácie dôchodcov, ktorí sa o tieto vzťahy najviac zaslúžili a nevystriedali ich prisťahovalci s betónovým múrom okolo pozemku, ktorí sa nechcú s nikým baviť“

1.8 KLÚČOVÉ TRENDY VÝVOJA, AK BY SA STRATÉGIA PHRSR NEIMPLEMENTOVALA

Obec Šenkvice je zasadená do širšieho územia. Môžeme sledovať určité vývojové trendy, ktoré ovplyvňujú život a hospodárenie obce (napr. výrazné zmeny v globálnej ekonomike vplyvom pandémie a vojnových konfliktov, dôsledky klimatických zmien, legislatívne zmeny na národnej úrovni).

Trendy prejavujúce sa v dôsledku lokalizácie obce v blízkosti Bratislavy, ktorá má veľmi silné urbanizačné efekty.

- Vývoj bývania v obci je ovplyvnený týmto faktorom. Vďaka územnému plánovaniu a usporiadaniu obce nedochádza k masovým výstavbám celých nových štvrtí, takže nie je predpoklad, že by dochádzalo k negatívnym dopadom aglomeračných efektov (dopravné zápchy, zlé vzťahy starousedlíkov a novo prisťahovaných, nedostatočné kapacity služieb verejných aj komerčných).
- Zamestnanosť a možnosti pre zamestnanie – lokalizácia Šenkvíc spolu s trendom práce z domu vytvára pozitívne možnosti pre ďalší rozvoj – v obci je veľmi pozitívna vzdelanostná štruktúra a tento trend tu bude pretrvávať. Spolu s možnosťami práce z domu, ktorá sa rozvíja bude v obci výrazná a môže mať pozitívny vplyv na rozvoj rôznych oblastí (služieb, participatívnosti).

Environmentálne trendy:

- Vplyv dopadov klimatických zmien: vnímame negatívny vývoj, ktorý sa prejavuje čoraz častejšími extrémnymi zmenami v počasi (návalové dažde, sucho, víchrice až uragány a pod.) – bez koordinovaných činností môžu tieto zmeny výrazne ovplyvniť ďalší vývoj (vysoké náklady spojené s odstraňovaním následkov extrémnych zmien), úpadok v tradičnom pestovaní (vinohrady, ovocné sady a pod.) či ohrozenie rastlínstva a plodín vplyvom extrémneho sucha a pod. Dopady je možné minimalizovať jednak správnymi preventívnymi postupmi a ďalej správnym krízovým manažovaním. Bez strategického riadenia a plánovania preventívnych opatrení a správania sa v krízových situáciách rastú aj škody.
- Odpadové hospodárstvo: rast tvorby odpadov, ktoré výrazne ovplyvňujú všetky zložky životného prostredia; trendy v znižovaní tvorby odpadu, ktorý nevieme ďalej spracovať; cirkulárna ekonomika, resp. zvyšujúci sa tlak na druhotné využívanie odpadov

Pod spoločensko-ekonomickými trendami možno identifikovať:

- Digitálne technológie prinášajú veľa možností podporujúcich rozvoj, ale tiež predstavujú veľkú hrozbu v prípade ich nekontrolovaného používania, najmä u detí a mládeže. Následky prinášajú zvýšené náklady s odstraňovaním negatívnych dôsledkov (ako sú závislosti; strata sociálnych a komunikačných schopností a tým pádom znížená schopnosť uplatniť sa na trhu práce; nárast psychických ochorení a depresí; nárast obezity z nedostatku pohybu a pod.).
- Orientácia na nové sektory a nové oblasti v ekonomike – tento trend poukazuje na to, že ekonomika sa v dlhodobom meradle bude v EÚ orientovať výraznejšie na robotizáciu vo výrobe, na rozvoj sektoru služieb, inovačné a kreatívne odvetvia.
- Starnutie populácie vytvára tlak na dostupnosť kvalitných služieb, zvyšuje náklady spoločnosti na zdravotný, sociálny systém a znižuje kvalitu života obyvateľov v poproduktívnom veku. Je potrebné hľadať spôsoby a možnosti, aby populácia v poproduktívnom veku (ktorá je vďaka rozvinutému zdravotníckemu systému čoraz schopnejšia), bola čo najdlhší čas aktívna. Tým môže vytvárať ďalšie ekonomické hodnoty a znižovať svoju závislosť na sociálnom systéme.

1.9 IDENTIFIKÁCIA POTENCIÁLOV, VÝZIEV, LIMITOV A PROBLÉMOV

Na základe výsledkov analýzy, dotazníkového prieskumu boli identifikované potenciály, výzvy, limity a problémy, ktoré vychádzajú buď z obce, regiónu alebo z vonkajších vplyvov. Každý z týchto prvkov je dôležitý pre stanovenie stratégie; potenciály vychádzajú z územia – identifikovaním ich treba využiť pre ďalší rozvoj; výzvy sú potreby, na ktoré stratégia musí reagovať a navrhovať riešenia; limity sú obmedzenia rozvoja mikroregiónu – nastavením cieľov je možné tieto limity akceptovať, posúvať alebo minimalizovať; a nakoniec problémy, ktoré je nutné riešiť, inak sa budú prehlbovať.

Vnútorňý potenciál:

- Výhodná geografická poloha obce, dobrá dopravná dostupnosť
- Pekné a kľudné prírodné prostredie
- Udržiavané vinohradníctvo, tradičné využívanie pôdy
- Kvalitné ľudské zdroje a sociálny kapitál
- Rozvoj participatívnosti, dobré vzťahy medzi starousedlíkmi a novo prisťahovanými

Vnútorne a vonkajšie výzvy:

- Bezpečnosť, doprava a základná infraštruktúra
- Odpadové hospodárstvo
- Budovanie „genius loci“, rozvoj participatívnosti
- Vytváranie podmienok pre vznik nových komerčných služieb v obci
- Vytváranie podmienok pre športové, kultúrne a spoločenské vyžitie pre rôzne skupiny obyvateľov podľa ich potrieb, zameranie sa aj na vytváranie podnetov a podmienok na trávenie voľného času mladých

Vnútorne a vonkajšie limity

- Nevysporiadané pozemky, resp. nedostatok pozemkov a nehnuteľností pre vytváranie podmienok pre športové, kultúrne vyžitie, či pre rozvoj podnikania v obci
- Limitované finančné zdroje, najmä na náročnejšie investície (do technickej a sociálnej infraštruktúry, odpadového hospodárstva, vodozádržných opatrení, či projektov na vytváranie pracovných miest a pod.)
- Limitované zdroje samosprávy pre zavádzanie nových a inovatívnych riešení pre zabezpečenie kompetencií (nielen finančné, ale najmä ľudské, legislatívne)

Vnútorne a vonkajšie problémy:

- Zhoršené železničné napojenie obce
- Rast množstva odpadov a celkovo spotreby tovarov, energií
- Nedostatočná ochrana proti prírodným živlom
- Nedostatočné kapacity pre uspokojovanie potrieb rôznych skupín obyvateľstva (deti, starší, ľudia vyžadujúci sociálne a komunitné služby)
- Málo možností pre rozvoj vo voľnom čase pre mládež a dospelých

1.10 VÝSTUPY SWOT ANALÝZY PRE VOĽBU TYPU STRATÉGIE

SWOT analýza je jednoduchá a pritom výstižná, vyčerpávajúca a objektívna charakteristika silných a slabých stránok obce z pohľadu poskytovaných sociálnych služieb a jej možných príležitostí a ohrození. Súčasne zahŕňa základné analytické poznatky

o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja sociálnych služieb v obci a faktoroch, ktorým je potrebné v navrhovanej rozvojovej stratégii čeliť, resp. ich eliminovať.

Samotná SWOT je skratkou 4 základných charakteristík týkajúcich sa hodnotenia vnútorného prostredia a vonkajšieho prostredia obce:

- Silné stránky (S – STRENGTHS) predstavujú faktory, ktoré majú na rozvoj obce pozitívny vplyv. Zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody obce pre rôzne typy rozvojových aktivít.
- Slabé stránky (W – WEAKNESS) predstavujú faktory, ktoré majú negatívny vplyv na jeho rozvoj a obmedzujú rozvojové aktivity,
- Príležitosti (O – OPPORTUNITIES) tvoria faktory, ktoré plynú prevažne z vonkajšieho prostredia a môžu rozvoj obce ovplyvňovať pozitívne,
- Ohrozenia (T – THREATS) faktory, ktoré negatívnym spôsobom ovplyvnia rozvoj obce.

Tabuľka 27 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Výhodná poloha a dobrá dopravná dostupnosť • Vidiecky ráz obce a krajiny okolo • Existencia železničného napojenia • Rozvinuté vinohradníctvo a vinárstvo s významnou históriou, historicky región ovocných stromov • Priaznivé podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva • Zaujímavé lokality nadnárodného významu (Martinský les) • Dobrá vybavenosť obce technickou infraštruktúrou • Zavedený separovaný zber, vlastný zberný dvor • Permanentný nárast počtu obyvateľov v obci najmä prisťahovaním • Progresívny typ vekovej štruktúry • Dobrá vzdelanostná štruktúra (rastúci počet obyvateľov s vyšším vzdelaním) • Významný počet aktívnych občianskych združení a iniciatív, partnerské obce • „Premiešavanie“ starousadlíkov s novoprišelcami vďaka tomu, že sa stavia poväčšine v rámci pôvodnej zástavby a nevytvárajú sa „satelity“ (zastavané nové, väčšinou väčšie, územia) • Existencia zariadení sociálnej infraštruktúry – MŠ, aj komunitná MŠ, ZŠ, ŠKD, Materské centrum Adamko, letné tábory s OZ Pamäť srdca, zdravotné stredisko, opatrovateľská služba a d. komunitné a sociálne služby • Otvorené Centrum sociálnych služieb Šenkvice	• Fragmentácia Martinského lesa a znižovanie výmery • Neexistujúce chodníky, resp. cyklochodníky, pre pracujúcich v niektorých častiach obce • Slabšia dostupnosť služieb zo vzdialenejších častí obce kvôli koncentrácii obchodov a topografii obce • Málo parkovacích miest pri cintorínoch • V niektorých častiach chýbajúca technická infraštruktúra, resp. v zlom stave • Absencia pripojenia priemyselného areálu na kanalizačnú sieť obce • Neexistencia cyklochodníkov a aj cyklotrás napojených na regionálne či národné siete • Zmena grafikonu a zhoršená dostupnosť vlakových spojení (neexistencia priameho spojenia Šenkvice – Bratislava), nevyhovujúca vlaková obslužnosť • Nevyhovujúce priestory a zázemie pre rozvoj komunitného, kultúrno-spoločenského a športového diania • Obmedzené možnosti pre rozvoj a aktivity detí a hlavne mládeže • Nedostatok financií pre opatrovateľky opatrovateľskej služby • Nedostatok kvalifikovaných zamestnancov pre vzdelávacie, sociálne, zdravotné, komunitné služby • Nedostatočná kapacita kultúrneho domu, absencia bezbariérového prístupu • Neexistujúce verejné pozemky pre

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

• Etablovaná ADOS s okresnou pôsobnosťou • Zvyšujúci sa počet obyvateľov pracujúcich z domu • Existujúce nevyužívané priestory (niekdajšia „konská“ stanica vo vlastníctve ŽSR) • Vďaka polohe dobrá zamestnateľnosť v rôznych oblastiach • Dlhodobá tradícia niektorých ekonomických subjektov, ktorá zvyšuje aj povedomie širšej verejnosti o Šenkviaciach a zamestnáva aj lokálnych ľudí (NOVPLASTA, pekáreň FRAMIPEK, vinárstva napr. Karpatská perla) • Rozvinuté vinohradníctvo a vinárstvo • Potenciál pre viacdňový cestovný ruch • Zavedený programový rozpočet a rastúce príjmy do rozpočtu obce, vyrovnaný rozpočet • Obec je dlhodobo úspešná v získavaní ďalších finančných zdrojov určených na investičné aktivity pre zlepšovanie dostupnosti služieb pre obyvateľstvo	investície zamerané na sociálne, komunitné aktivity • Málo možností pre rozvoj malého a stredného podnikania v obci, komerčných služieb pre obyvateľstvo • Nedostatok ubytovacích a stravovacích služieb • Nedostatok priestorov pre obchody • Nezavedený participatívny rozpočet • Neexistencia obecnej polície • Nedostatočná informatizácia a elektronizácia komunikácie obce s obyvateľmi • elektronické služby smerom k občanom absentujú
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
• Zachovávanie rázu obce a krajiny okolo • Zlepšiť mobilitu z odľahlejších častí obce • Spolupráca zo školami pri vysádzaní stromov (výchovný a environmentálny pozitívny dopad), adopcia stromov, vytváranie zelených striech na súkromných budovách pre zlepšenie environmentu v krajine • Obnova čerešňového sadu, obnova výsadby ovocných stromov • Podpora vodozádržných opatrení pre udržanie vody v krajine, využívanie dažďovej vody • Rozvoj vinohradníctva, vinárstva, tradície sadovníctva a príležitosti z toho plynúce (rozvoj CR, rozvoj podnikania) • Zlepšenie dostupnosti verejnou dopravou vďaka úpravám cestovných poriadkov autobusovej a vlakovej prepravy, záchytných parkovísk a pod. • Upraviť ukončenie posilových vlakov z Pezinka do Šenkvic, čím salepší obslužnosť regiónu spojmami • Realizácia Malokrapatského obchvatu • Zabezpečenie dopravnej obslužnosti s ohľadom na ďalší rozvoj obceDobudovanie chodníkov a cyklotrás pre bezpečnú pracovnú mobilitu • Zefektívňovanie možností separácie odpadu a znižovanie tvorby odpadu • Vzdelávanie a zvyšovanie	• Premena vinohradov na stavebné pozemky, resp. zanedbanie vinohradov • V dôsledku klimatických zmien problémy so suchom, resp. s náhlymi prírvalovými dažďami a pod., s nedostatkom pitnej vody • Zničenie biotopov v príp. nevhodného hospodárenia v krajine (úbytok Martinského lesa a Šenkvickeho hája) • Zmena rázu obce a krajiny v dôsledku nekoordinovaného stavebného rozvoja • Zhoršenie životného prostredia v dôsledku neseparovania a nezavádzaní opatrení na znižovanie tvorby odpadov • Zmena národných politík a rozvojových programov (regionálnych, národných, nadnárodných) • Ohrozenie tradičnej obce v dôsledku nekoordinovaného prílišného nárastu nových obyvateľov bez väzieb na obec • Nevytvárajúce sa väzby medzi obyvateľmi, rôznymi komunitami kvôli nedostatočným možnostiam rozvoja komunit, trávenia voľného času a sebarealizácie • Rastúci vandalizmus a kriminalita v dôsledku nevytváraníu priestoru pre mládež • Zastaranosť či neefektivita zabezpečovania verejných služieb v dôsledku neinvestovania samosprávy do

environmentálneho povedomia • Rozvoj komunitného, kultúrno-spoločenského a športového diania v obci vďaka občianskym združeniam, iniciatívam, neformálnym komunitám a partnerskej spolupráci, • podpora a pomoc občianskym združeniam, iniciatívam, aktívnym občanom • Vytvorenie, rekonštrukcia, resp. vybudovanie priestorov a zariadení pre rozvoj detí a mládeže, športu, kultúrno-spoločenského vyžitia • Spájanie a sieťovanie prevádzkovateľov športovísk a zariadení pre šport pre koordinovaný rozvoj • Dostavba, prístavba KD • Vytvorenie podporného bývania pre špecifické skupiny (podporované bývanie, štartovné bývanie pre mladých ľudí) • Vytvorenie ZUŠ, rozšírenie kapacít MŠ • Vybudovanie športového areálu pre rôzne komunity, zlepšenie podmienok na tréning • Rozvoj sociálnych a komunitných služieb • Vytváranie možností pre rozvoj podnikania (co-working, zdieľané administratívne priestory a služby a pod.) • Možnosť rozvíjať inovačný potenciál • Dostupné rôznorodé pracovné príležitosti vďaka dostupnosti k okresnému, krajskému, hlavnému mestu • Rozvoj komerčných služieb vďaka rastúcemu počtu obyvateľov pracujúcich z domu • Rozvoj stravovacích, kaviarenských služieb • Podpora predaja lokálnych produktov • Podpora rozvoja a propagácie vinárstva, rozvoj cestovného ruchu zameraného na vinohradníctvo a vinárstvo • Rozvoj spolupráce s podnikateľmi z územia – pri všetkých procesoch – od plánovania po realizáciu rôznych aj investičných aktivít • Zavádzať viac participatívne metódy pri plánovaní rozvoja obce, územia, krajiny • Zefektívňovanie služieb poskytovaných samosprávou na zabezpečenie chodu úradu a na znižovanie výdavkov na verejné služby (energetické úspory, elektronizácia služieb, pri investíciách využívané inovačné technológie) • Zriadenie št. polície • Strategické plánovanie v rôznych oblastiach (územný plán, komunitný plán, plán odpadového hospodárstva, plán rozvoja	verejného majetku a zariadení • Zhoršenie života starších obyvateľov v dôsledku nezabezpečovania sociálnych, komunitných služieb • Neschopnosť zabezpečovať vzdelávacie, sociálne, zdravotné, komunitné služby kvôli nedostatku kvalifikovaných pracovníkov
--	---

CR a pod.)	
------------	--

Zdroj: vlastné spracovanie

Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy

Výsledky SWOT analýzy potvrdzujú identifikované výzvy, limity a problémy vychádzajúce z analýzy zdrojov. Boli identifikované viaceré oblasti, ktoré sa týkajú jednak životného prostredia a krajiny ako takej, ďalej socio-ekonomické charakteristiky týkajúce sa jednak ekonomiky regiónu ako aj zabezpečenia sociálneho rozvoja, oblasti rozvoja cestovného ruchu a oblasti komunitných služieb a ďalej oblasti týkajúcej sa komunitného života a zabezpečovania kompetencií samospráv. Ďalšia problémová analýza bude postavená na využití silných stránok, riešení/ odstraňovaní slabých stránok, napĺňaní príležitostí a minimalizácie rizík. Príležitosti vychádzajú z vnútorných potenciálov, ale aj z výziev, a snažia sa reagovať aj na minimalizáciu rizík. Takto bude orientovaný aj strategický rámec.

1.11 VÝSTUP BENCHMARKINGU V KONTEXTE ŠIRŠIEHO ÚZEMIA

V Bratislavskom kraji sú vytvorené viaceré mikroregionálne zoskupenia. Jednou z činností týchto zoskupení je aktívna podpora rozvoja cestovného ruchu v území.

Do Malokarpatského regiónu patria nasledovné mikroregióny:²⁷

- Mikroregión Červený Kameň
- Pezinský mikroregión
- Združenie miest a obcí Malokarpatského regiónu (ZMOMR)
- Oblastná organizácia cestovného ruchu Malé Karpaty
- Oblastná organizácia cestovného ruchu Záhorie
- Oblastná organizácia cestovného ruchu Podunajsko
- Združenie obcí JURAVA
- Združenie obcí Modra Šenkvice
- Združenie Malokarpatská vínná cesta (MVC),
- Občianske združenie Malokarpatský región (Miestna akčná skupina v programe Leader)
- Geopark Malé Karpaty
- Oblastná organizácia cestovného ruchu Trnava Tourism
- Klaster regionálneho rozvoja (Trnava)

Do regiónu Záhorie patria nasledovné mikroregióny:

- Združenie obcí Enviropark Pomoravie
- Mikroregión pod Pajštúnom
- Združenie miest a obcí Záhorskej oblasti
- Občianske združenie Dolné Záhorie
- MAS Podhoran (aj na území Trnavského kraja).

Do regiónu Podunajsko patria nasledovné mikroregióny:

- Regionálne združenie miest a obcí podunajskej oblasti
- Miniregión Pridunajsko
- Združenie obcí Šúr
- Občianske združenie Malodunajsko

²⁷ Územný plán regiónu- Bratislavský samosprávny kraj v znení zmien a doplnkov, 2017

Občianske

združenie

Dunaj.

Aj keď v súčasnosti existuje súbor benchmarkingových ukazovateľov pre vybrané oblasti (napr. školstvo, sociálne veci, verejné financie, doprava, komunálne služby a pod.), nie je ich možné použiť pri vzájomnom porovnávaní, nakoľko mikroregionálne združenia pôsobiace v území Bratislavského kraja nemajú k dispozícii súhrne informácie na základe ktorých by bolo možné zhodnotiť postavenie obce Šenkvice vo vzťahu k ostatným obciam, združeniam, či mikroregionálnym združeniam v území. Do budúcnosti by bolo vhodné vytvoriť databázu vstupných údajov jednotlivých obcí, združení a mikroregionálnych združení, čím by sa vytvoril priestor pre komparáciu na základe benchmarkingových ukazovateľov a tým by sa prispelo k neustálemu zvyšovaniu efektívnosti a kvality poskytovaných služieb pre obyvateľov.

Pozitívne príklady z praxe ukazujú často inovatívne a relatívne jednoduché riešenia, ktoré môžu byť aplikované na riešenie limitov a problémov, či výziev aj v obci Šenkvice.

V Lučenci napr. otvorili mestské komunitné ovocné sady, ktoré sa zameriavajú na tradičné ovocné odrody. Je to projekt, do ktorého sa zapojilo množstvo subjektov (miestne firmy, obyvatelia, mimovládne organizácie), aby obnovili staré ovocné sady. Dnes sú verejne dostupné, prichádzajú sa sem učiť aj žiaci či študenti z miestnych a regionálnych škôl. Pokračujú ďalej aj v oblasti zberu a spracovávaní plodov ovocných stromov. Obec Šenkvice má tiež tradíciu v ovocných sadoch, prebehli už aj komunitné projekty výsadby, preto by tento projekt mohol byť inšpiráciou.

V rámci aktivizovania obyvateľov to môže byť fond, ktorý by podporoval rôznorodé aktivity na podporu rozvoja komunitných, kultúrno-spoločenských aktivít, podnikateľských aktivít a iných, ktoré pomôžu rozvíjať obec a budovať v nej dobré vzťahy, ďalším príkladom môže byť participatívny rozpočet, ktorý už mnohé mestá a obce zavádzajú do praxe.

Iným príkladom môžu byť rôzne aplikácie, či spoločné riešenia zberu komunálneho odpadu, aké majú už v niektorých mestách. Alebo úspešné sociálne podniky v Spišskom Hrhove, v Podhájskej, ktoré komplexne riešia nielen otázku aktívnej zamestnanosti a inklúzie skupín ohrozených sociálnym vylúčením, ale prínos majú hlavne v tom, že vytvárajú pridanú hodnotu v regióne a pomáhajú efektívnejšie poskytovať služby obyvateľstvu – napr. realizujú stavebné činnosti, a to či zákazky pre verejnosť alebo samosprávy.

Pre rozvoj destinačného manažmentu je tu zase aplikácia, ktorá propaguje, sieťuje a spája rôznych aktérov cestovného ruchu, akú používajú viaceré miestne akčné skupiny (vytvorené prístupom Leader) – ako napr. MAS Vršatec či Strážovské vrchy.

Na Slovensku je úspešne rozvíjaný aj marketingový nástroj regionálneho značenia, ktorý pomáha propagovať slovenských lokálnych výrobcov z vidieku a rozširuje im tak ich možnosti predaja. Zaujímavý je aj koncept Banskobystrického kraja, ktorý napr. vytvoril e-shop pre všetky regionálne značky kraja, čím ešte zvýšil možnosti pre podporu predaja. Ďalším príkladom dobrej praxe je napr. firma farmarik.sk, ktorá sa snaží okrem spoločného marketingu riešiť aj spoločnú logistiku, čím sa znižujú náklady a zvyšuje sa možnosť predaja.

1.12 IDENTIFIKÁCIA DISPARÍT A FAKTOROV ROZVOJA

Medzi kľúčové disparity, ktoré možno vnímať ako kontrasty medzi rozvojovými potenciálmi a limitmi môžeme zaradiť:

- Koordinovaný rozvoj na základe funkčných strategických dokumentov v oblastiach územného plánovania, odpadového hospodárstva, komunitného plánu a pod.
- Disparity z pohľadu dostupnosti verejných služieb v rovnakej miere a kvalite pre obyvateľstvo, aby sa obyvatelia cítili bezpečne, mali dostupnú základnú vybavenosť ako aj ostatné verejné a komunitné služby
- Problematika odpadového hospodárstva, kde na jednej strane rastie spotreba a tým pádom aj tvorba odpadov, na druhej strane sú limitované možnosti likvidácie odpadu a je predpoklad, že tento stav sa bude zhoršovať
- Zvyšujúce sa potreby špecifických skupín – napr. rastúca skupina seniorov, alebo rodičov na materskej, detí v predškolskom veku, mládeže, ktorí nemajú vytvorené dostatočné podmienky pre svoj rozvoj
- Pasivita obyvateľstva, strata väzieb súvisiaca s aplikovaním urbánneho spôsobu života založenom na väčšej anonymite, slabších väzích na okolie.

Faktory predstavujú to, o čo je možné sa oprieť pri stanovovaní cieľov rozvoja:

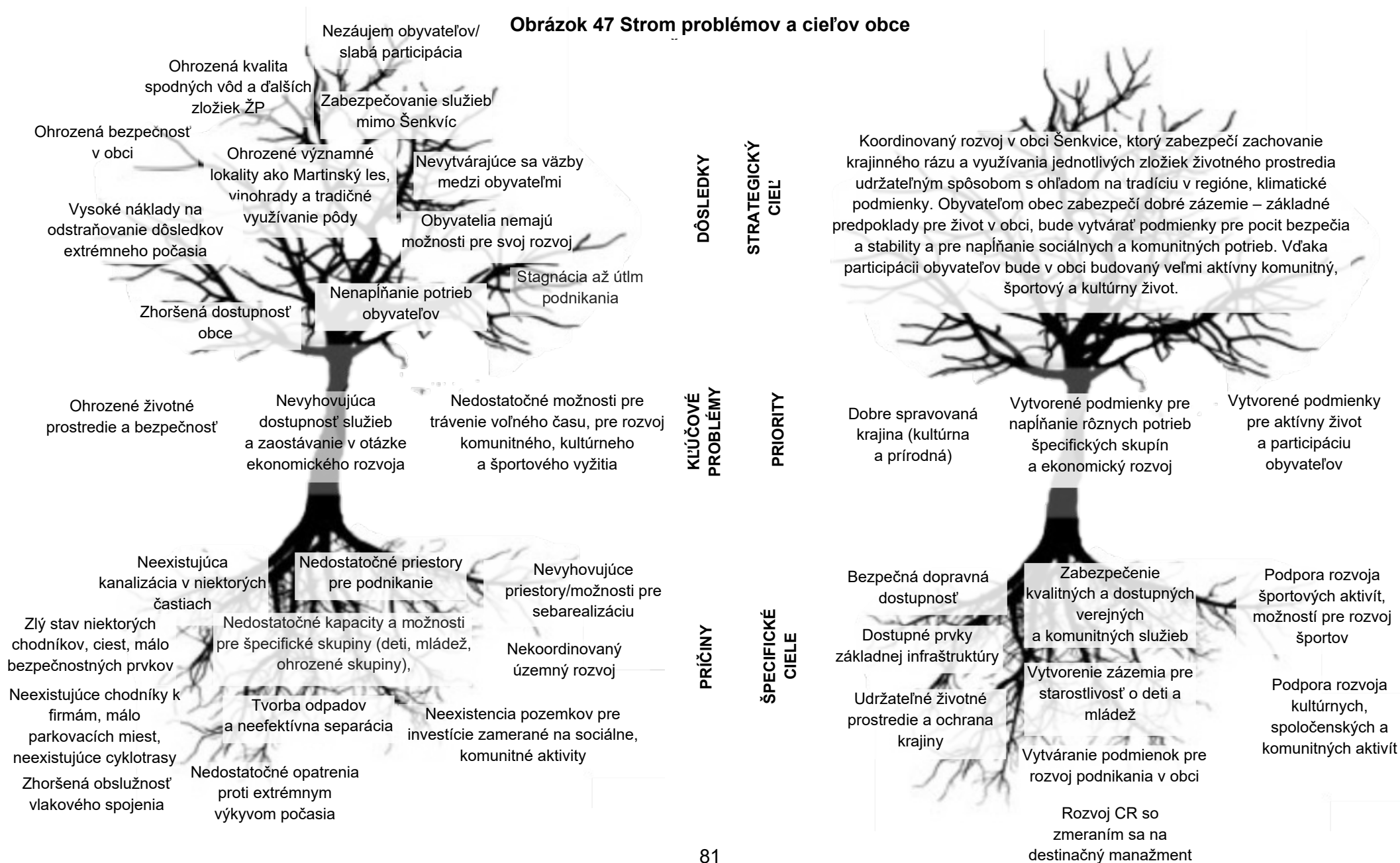
- Vidiecky ráz krajiny so zachovávaným tradičným využívaním pôdy (vinohradníctvo, lesné hospodárenie, ovocné sady a pod.)
- Dostupnosť do významných pólov rozvoja s regionálnou, nadregionálnou, národnou a nadnárodnou pôsobnosťou
- Aktívny samosprávny manažment
- Existencia zázemia pre šport
- Rastúca participácia obyvateľov Šenkvice

1.13 STROM VÝZIEV A PROBLÉMOV

Strom výziev a problémov predstavuje grafickú formu ujasnenia hierarchie výziev a problémov – je dôležité rozlíšiť, čo je príčinou problému a čo je jeho dôsledkom. Na základe takto utriedenej hierarchie je potom hľadať riešenia – odstránením príčin je možné vyriešiť problém a tak minimalizovať dôsledok. Týmto spôsobom je možné dosiahnuť želaný rozvoj. Pokiaľ nie sú správne stanovené hierarchické väzby, nemusí dôjsť k vyriešeniu problémov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Obrázok 47 Strom problémov a cieľov obce

2 ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

Rozvojová stratégia predstavuje rámec, v rámci ktorého bude obec Šenkvice v najbližších rokoch postupovať. Bol stanovený na základe analýzy súčasného potenciálu, na výsledkoch dotazníkového prieskumu a výsledkov zo stretnutí s odbornými komisiami. Odráža potreby a očakávaný vývoj v tomto území v najbližšej dobe. Tento rámec je stanovený hierarchicky usporiadanými cieľmi; na vrchole je vízia, ktorá hovorí o predstave o obci s dlhodobého hľadiska (20 – 30 rokov). Víziu obce Šenkvice si stanovili samotní obyvatelia v rámci dotazníkového prieskumu. Pre obdobie rokov 2024 – 2030 bol stanovený hlavný cieľ, ktorý vyplýva z analýzy problémov a cieľov. Pre naplnenie tohto strategického cieľa boli jednotlivé oblasti, v ktorých sa má intervenovať, rozdelené do 3 logických celkov – priorít. Následne sú v rámci týchto oblastí zadefinované konkrétne ciele a kroky, ktoré musia byť realizované v stanovenom období, aby sme dosiahli hlavný cieľ a priblížili sa k naplneniu vízie.

2.1 VÍZIA ROZVOJA A HLAVNÝ CIEĽ

Vízia

Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.

„Tak jedinečná ako je vyšľachtená odroda vína Devín, tak jedinečná je aj obec Šenkvice. Pre svojich obyvateľov predstavuje zázemie pre spokojný život, pre návštevníkov zážitok v podobe príjemne prežitých chvíľ a kvalitných vínnych a iných tradičných produktov. Rozvinuté a kvalitné služby, úspešne sa rozvíjajúce tradičné odvetvia a bohatý spoločenský život robia zo Šenkvic príjemné miesto pre život.“

Hlavný cieľ

Koordinovaný rozvoj v obci Šenkvice zabezpečí zachovanie krajinného rázu a využívania jednotlivých zložiek životného prostredia udržateľným spôsobom s ohľadom na tradíciu v regióne a klimatické podmienky. Obyvateľom obec zabezpečí dobré zázemie – základné predpoklady pre život v obci, bude vytvárať podmienky pre pocit bezpečia a stability, napĺňanie sociálnych a komunitných potrieb. Vďaka participácii obyvateľov bude v obci budovaný veľmi aktívny komunitný, športový a kultúrny život.

2.2 ŠTRUKTÚRA PRIORÍT A ICH VÄZBY

Nastavenie celého strategického rámca berie do úvahy výsledky analýzy potenciálu, limitov či problémov v regióne, globálne trendy a vývoj, ktorý je ovplyvňovaný vonkajšími vplyvmi. Tento cieľ vyjadruje nielen to, na čo sa budú ďalšie aktivity orientovať (stanovenie priorít), ale vyjadruje aj spôsob, akým sa bude na tieto aktivity nazerať, aby sme mohli dosiahnuť želaný rozvoj. V obci Šenkvice sú priority postavené aj na základe aplikovanej známej Maslowovej pyramídy potrieb. Táto sa skladá z potrieb, ktoré môžeme nazývať základné, a to sú fyziologické potreby a potreby bezpečia. Vytvárajú určité zázemie, základy na ktorých je možný ďalší rozvoj. Prvá priorita strategického rámca sa týka práve tejto oblasti – je to zázemie, ktoré je tvorené prírodnou a kultúrnou krajinou, environmentom. Ďalšími stupňami Maslowovej hierarchie sú sociálne potreby a potreba úcty – tieto potreby budú v Šenkviaciach zabezpečované a rozvíjané v rámci druhej priority. Na vrchole potrieb je potreba seberealizácie a táto potreba spolu s potrebou úcty bude napĺňaná v rámci tretej priority

zameranej na osobnostný a komunitný rozvoj. Spoločne, napĺňaním všetkých týchto oblastí, ktoré sú navzájom poprepájané, bude možné zabezpečiť naplnenie strategického cieľa.

2.2.1 PRIORITA 1 Spravovanie prírodnej a kultúrnej krajiny

Pod touto prioritou sa myslí celkový ráz krajiny, ktorú tvorí obec Šenkvice, jej okolie a jej väzby na okolie. Prioritná oblasť zahŕňa všetko "nehnuteľné", t.j. stále, čo v území je - napr. životné prostredie a jeho zložky, technická infraštruktúra (cestná infraštruktúra, vodovodné, kanalizačné, elektrické, energetické, komunikačné siete, osvetlenie, rozhlas, a pod.), urbanistický ráz a plánovanie územného rozvoja. Cieľom je prostredníctvom dobrého spravovania prírodnej a kultúrnej krajiny vytvárať bezpečné zázemie, ktoré je nevyhnutné pre život a rozvoj v obci Šenkvice. Toto zázemie vytvára základňu, potenciál, kde rôzni aktéri (ľudia, firmy, inštitúcie) žijú a fungujú, napĺňajú si svoje potreby, sledujú svoje ciele. To, aké stabilné je zázemie, má výrazný vplyv na to, ako sa bude v danom území "fungovať". Komisia finančná Obecného zastupiteľstva v Šenkviaciach odporúča, aby sa obec do budúcnosti zaoberala otázkou vysporiadania pozemkov v extraviláne obce.

2.2.2 PRIORITA 2 Napĺňanie potrieb, ekonomický rozvoj

Cieľom druhej priority je vytváranie podmienok pre napĺňanie rôznych potrieb špecifických skupín a podmienok pre rozvoj podnikania v obci. Aby sa ľudia, firmy alebo inštitúcie mohli realizovať a napĺňať svoje potreby a ďalej rozvíjať potenciál, ktorý v obci Šenkvice a v okolí je, potrebujú mať vytvorené podmienky. Aktéri sú veľmi rôznorodí a majú aj rôzne potreby, ktoré sa časom menia a vyvíjajú. Preto sa táto priorita bude zameriavať na vytváranie podmienok, ktoré pomôžu aktérom uspokojovať ich potreby a rozvíjať potenciál ľudí, firiem, inštitúcií. Či už sa to týka zabezpečovania služieb zo strany samosprávy špecifickým skupinám obyvateľov (seniorom, deťom a mládeži, ohrozeným skupinám), alebo rozvoja komerčných služieb (kaviareň, reštaurácia, umývárň áut, sauna, wellness služby, kaderníctvo, ubytovanie a pod.), alebo podpory pre etablovaných či začínajúcich podnikateľov, tiež pre pracujúcich, ktorí pracujú z domu alebo majú rôzne komerčné aktivity aj v rámci obce apod. Priorita sa zameria aj na lepšie a efektívnejšie zabezpečovanie kompetencií samosprávou so zameraním sa na koordinovaný a strategicky premyslený rozvoj všetkých oblastí.

2.2.3 PRIORITA 3 Rozvoj komunity

Táto oblasť sa týka skôr malých činov, krokov, ktoré spolu dotvárajú atmosféru obce, kde ľudia majú medzi sebou silné väzby, spoločne sa podieľajú na rozvoji obce, každý prispieva tým, čo najlepšie vie a v čom je dobrý, aby si spoločne budovali rôzne možnosti sebarealizácie pre seba navzájom aj pre iných. Priorita sa zameriava na rozvoj komunitného, kultúrneho, spoločenského a športového života. Cieľom je vytvárať podmienky pre aktívny život a participáciu obyvateľov, vytváranie priestoru pre sebarealizáciu. Je to priorita, kde hrá kľúčovú rolu PARTICIPATÍVNOSŤ aktérov. Samospráva vie pomôcť vytvárať možnosti (napr. investíciami do športovísk, kultúrnych priestorov, kupovania zariadenia, úpravou verejných priestranstiev), ale naplniť aktivitami tieto priestory by mali iní aktéri. Je to dlhá a náročná komunikácia, ktorá však prináša dlhodobé efekty. Nie je na pleciach samosprávy.

2.3 STRATEGICKÝ RÁMEC

Obrázok 48 Schéma strategického rámca

Zdroj: vlastné spracovanie

2.3.1 Detailný popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov a zapojenia partnerov pre implementáciu PHRSR

PRIORITA 1 Spravovanie prírodnej a kultúrnej krajiny

STRATEGICKÝ CIEĽ 1 Prostredníctvom dobrého spravovania prírodnej a kultúrnej krajiny vytvárať bezpečné zázemie, ktoré je nevyhnutné pre život a rozvoj v obci Šenkvice.

Rozvoj v území obce Šenkvice si vyžaduje starostlivosť o existujúcu infraštruktúru, ako aj investície do novej infraštruktúry, ktorá sa odvíja od sídelného vývoja v obci Šenkvice. V obci narastá počet obyvateľov a nových domov; zhoršili sa možnosti využívania železničného spojenia kvôli úpravám v grafikone; mení sa tiež sa častejšie vyskytujú extrémne prejavy počasia. Pod strategickým cieľom sú stanovené 3 špecifické ciele podľa oblastí, ktorých sa investície a aktivity týkajú. Ich implementáciou dôjde k synergickému výsledku vytvorenia bezpečného zázemia.

Špecifický cieľ 1.1 Zabezpečiť dopravnú dostupnosť a bezpečnosť

Investície sa týkajú najmä rekonštrukcií chodníkov a ciest, dobudovania nových úsekov, osadenie nových bezpečnostných prvkov. Súčasťou budú aj úpravy verejných priestranstiev v okolí záujmového územia. Dôležitou časťou ďalšieho rozvoja je rozvoj cyklo dopravy – budovanie cyklotrás a súvisiaceho mobiliáru a na riešenie verejnej dopravy (autobusovej, železničnej). ŠC reaguje na zistené nedostatky ako zlý stav niektorých chodníkov, ciest a málo bezpečnostných prvkov, chýbajúce chodníky k firmám, málo parkovacích miest, neexistujúce cyklotrasy, či zhoršená obslužnosť vlakového spojenia.

Doba realizácie	2024-2030	
Partneri pre implementáciu PHRSR:	hlavní partneri:	Samospráva
	spolupracujúci partneri:	Nadväzujúce inštitúcie, BSK, podnikatelia
Cieľová skupina	obyvatelia, návštevníci, podnikatelia, inštitúcie v území	
Očakávaný dopad	V území bude zabezpečená dopravná dostupnosť a zvýšená bezpečnosť.	
Väzba na ostatné ciele PHRSR		
Dopravná obslužnosť má vplyv na všetky ďalšie aktivity v území.		

Špecifický cieľ 1.2 Zabezpečiť dostupnosť a funkčnosť prvkov základnej infraštruktúry

Okrem cestnej infraštruktúry sú potrebné investície aj do ďalších prvkov základnej vybavenosti. Cieľ sa zameriava na tieto ostatné prvky, ktoré sa týkajú kanalizačných sietí, vodovodného pripojenia. Ďalej sa zameriava aj na bezpečnosť a informovanosť z pohľadu „hardvéru“ – dobudovanie kamerového systému, rekonštrukcia rozhlasu a riešenie verejného osvetlenia.

Doba realizácie	2024 – 2030	
Partneri pre implementáciu PHRSR:	hlavní partneri:	samospráva
	spolupracujúci partneri:	inštitúcie v území, rodinné domy
Cieľová skupina	Podnikatelia, obyvatelia, návštevníci	
Očakávaný dopad	Zabezpečenie dostupnosti ku všetkým prvkom technickej infraštruktúry a zvýšená bezpečnosť.	
Väzba na ostatné ciele PHRSR		

ŠC nadväzuje a je prepojený s ŠC 1.1 a 1.3.

Špecifický cieľ 1.3 Zveľaďovať životné prostredie a chrániť jeho zložky, vytvárať preventívne opatrenia a efektívne budovať odpadové hospodárstvo

Na základe výstupov analýzy bude ŠC reagovať na potrebu reagovať na dôsledky klimatických zmien – sucho, návalové dažde, silné búrky a vetry. Ďalšou oblasťou bude zachovávanie rázu krajiny a zveľaďovanie prostredia výsadbou tradičných ovocných stromov a pod. Poslednou oblasťou bude oblasť odpadového hospodárstva, aby sa zefektívnil zber a najmä druhotné spracovanie odpadov.

Doba realizácie	2024 – 2030	
Partneri pre implementáciu PHRSR:	hlavní partneri:	samospráva
	spolupracujúci partneri:	Obyvatelia, MVO, podnikatelia a pod.
Cieľová skupina	Podnikatelia, obyvatelia	
Očakávaný dopad	Zabezpečené preventívne opatrenia proti dôsledkom zmeny klímy, efektívne odpadové hospodárstvo, pekný ráz obce	
Väzba na ostatné ciele PHRSR		
ŠC súvisí s ŠC 1.2 (kanalizácia) a tiež s 3. prioritou, pretože aj odpadové hospodárstvo a aj údržba pekného rázu obce nejde bez aktívnej participácie obyvateľov.		

PRIORITA 2 Napĺňanie potrieb, ekonomický rozvoj

STRATEGICKÝ CIEĽ 2 Vytvárať podmienky pre napĺňanie rôznych potrieb špecifických skupín a podmienok pre rozvoj podnikania v obci.

Obec Šenkvice má progresívny typ demografickej štruktúry, a to hlavne kvôli tomu, že sa do obce prisťahovávajú noví obyvatelia. S vývojom tak ale súvisí aj zvýšená potreba na zabezpečovanie vzdelávacích, zdravotných, sociálnych a komunitných služieb. Hľadanie nových a inovatívnych spôsobov napĺňania špecifických potrieb rôznych skupín obyvateľstva (či už detí v predškolskom veku, detí, mládeže a dospelých, starších ľudí, ľudí so špeciálnymi potrebami, alebo ľudí ohrozených vylúčením) je jedným z cieľov tejto priority. Druhou oblasťou, ktorá úzko súvisí s napĺňaním potrieb obyvateľov, je aj oblasť ekonomického rozvoja v rámci obce. Väčšina Šenkvičanov je zamestnaná vo firmách mimo obce, a aj väčšiu časť pracovného týždňa trávia mimo obce. Na druhej strane však vidíme rastúci trend práce z domu, rastúci počet rodičov na materskej dovolenke, či rastúci počet obyvateľov odchádzajúcich na dôchodok. Títo obyvatelia majú zvýšené potreby na zabezpečovanie komerčných potrieb v obci (či už obchody, alebo kaviarne, reštaurácie, kaderníctvo a pod.). tak vznikajú aj nové príležitosti aj pre rozvoj komerčných služieb v obci. Tiež bude cieľom priority vytvoriť lepšie podmienky pre prácu z domu formou poskytovania spoločného co-workingového priestoru. Tento spoločný priestor vytvára pozitívne efekty sieťovania, čo v konečnom dôsledku môže priniesť nové, inovatívne nápady, myšlienky a pod. Ekonomický rozvoj v obci bude posilnený aj podporou rozvoja cestovného ruchu zameraného na destinačný manažment. Všetkými týmito oblasťami bude možné dosiahnuť cieľ tejto priority, a to napĺňanie rôznorodých potrieb obyvateľstva, firiem, návštevníkov. V neposlednom rade bude ďalší rozvoj zameraný aj na zefektívnenie samosprávy, hľadania spôsobov pre ľahšiu, efektívnejšiu komunikáciu s obyvateľmi, či pre nové komunikačné kanály samosprávy.

Podstatnou podmienkou pre napĺňanie hlavného cieľa je KOORDINOVANÝ ROZVOJ ÚZEMIA, a to prostredníctvom Územného plánu a ďalších strategických dokumentov, ako je Plán odpadového hospodárstva, Komunitný plán a i., ktoré musia byť navzájom prepojené.

Špecifický cieľ 2.1 Vytvárať podmienky pre napĺňanie rôznych potrieb špecifických skupín

Špecifický cieľ sa zameriava na oblasti zabezpečovania zdravotných, sociálnych a komunitných služieb pre špecifické skupiny obyvateľstva. Dôraz pri realizácii bude kladený aj na nové a inovatívne riešenia, keďže v obci Šenkvice nie sú veľké skupiny s tými istými potrebami, budú hľadané riešenia pre individuálny prístup, ktorý bude aj efektívny.

Doba realizácie	2024 – 2030	
Partneri pre implementáciu PHRSR:	hlavní partneri:	Samospráva
	spolupracujúci partneri:	Sociálni partneri – tretí sektor, štát a štátne inštitúcie, okolité obce
Cieľová skupina	rôzne špecifické komunity: seniori, ľudia so špeciálnymi potrebami, ľudia ohrození vylúčením a pod.	
Očakávaný dopad	Napĺňanie potrieb rôznych skupín obyvateľov šitých na mieru prostredníctvom sociálnych a komunitných služieb. Zlepšenie ich podmienok pre život a pre sebarealizáciu.	
Väzba na ostatné ciele PHRSR		
Nadväzuje a dopĺňa ostatné špecifické ciele priority 2. Tiež súvisí s 3. prioritou, dôležitý je princíp participácie – mnohé z inovatívnych riešení môžu zahŕňať napr. určité formy susedskej alebo komunitnej výpomoci.		

Špecifický cieľ 2.2 Vytvárať podmienky a zázemie pre rozvoj detí a mládeže

Tento cieľ sa sústreďí na všetky aktivity súvisiace so špecifickou skupinou detí a mládeže, ich rodičov. Obec Šenkvice má kapacitné problémy zabezpečenia dostupnej a kvalitnej služby pre predškolské vzdelávanie ako aj pre primárne vzdelávanie. Tiež sa to týka ďalších obslužných zariadení (jedálne, telocvičňa, ihriská). Rastie aj potreba napr. založenia ZUŠ a rozšírenia možností pre rozvoj detí a mládeže v mimoškolských aktivitách. Významnou časťou budú aj aktivity zamerané na rozvoj mládeže, pretože v obci absentujú možnosti pre rozvoj tejto špecifickej skupiny.

Doba realizácie	2024 – 2030	
Partneri pre implementáciu PHRSR:	hlavní partneri:	Samospráva
	spolupracujúci partneri:	Tretí sektor, občianske iniciatívy a pod.
Cieľová skupina	Deti, mládež, rodičia	
Očakávaný dopad	Vytvorené podmienky pre rozvoj detí a mládeže	
Väzba na ostatné ciele PHRSR		
Nadväzuje a súvisí s 3. prioritou, dôležitý je princíp participácie – mnohé z inovatívnych riešení budú realizované samotnými obyvateľmi, či iniciatívami a pod. V prípade environmentálne ladených aktivít súvisí aj so ŠC 1.4.		

Špecifický cieľ 2.3 Vytvárať podmienky pre zlepšenie podmienok podnikateľov či ekonomicky aktívnych ľudí v obci a pre rozvoj cestovného ruchu so zameraním na destinačný manažment

V nasledujúcich rokoch bude potrebné riešiť aj služby, ktoré samospráva síce nemá v kompetencii, ale ktoré prispievajú k celkovému rozvoju obce a hlavne k napĺňaniu potrieb obyvateľov, návštevníkov, podnikateľov. Obec bude pomáhať vytvárať prostredie, v ktorom sa komerčným službám, malým podnikateľom, či zamestnancom s prácou z domu, bude dariť. Takto bude podporený aj ekonomický rozvoj obce, ktorý v konečnom dôsledku bude mať pozitívny dopad na celkový rozvoj obce.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Doba realizácie	2024 – 2030	
Partneri pre implementáciu PHRSR:	hlavní partneri:	Samospráva
	spolupracujúci partneri:	Podnikatelia, tretí sektor, občianske iniciatívy a pod.
Cieľová skupina	Podnikatelia, obyvatelia, návštevníci	
Očakávaný dopad	Úspešné komerčné služby, vytvorené podmienky pre pracujúcich z domu, pre lokálnych výrobcov a poskytovateľov služieb.	
Väzba na ostatné ciele PHRSR		
Ostatné ŠC priority 2, ŠC 1.1 týkajúca sa rozvoja cyklotrás, priority 3.		

Špecifický cieľ 2.4. Zabezpečiť kvalitnejšie služby pre obyvateľov a lepšiu a efektívnu samosprávu

Samospráva vykonáva mnohé kompetencie a zodpovedá za celkový koordinovaný rozvoj. Cieľom je vytvorenie a schválenie strategických dokumentov, v rámci ktorých budú presne vymedzené pravidlá a možnosti ďalšieho sídelného rozvoja, krajiny tvorby, služieb zabezpečovaných obcou a pod. Ďalej sa ŠC zameria aj na zavádzanie inovatívnych foriem poskytovania služieb so zameraním sa na priblíženie sa k občanovi, k budovaniu vzťahu dôvery občanov, podnikateľov k samospráve.

Doba realizácie	2024 – 2030	
Partneri pre implementáciu PHRSR:	hlavní partneri:	samospráva
	spolupracujúci partneri:	Dotknuté inštitúcie, experti v oblastiach plánovania
Cieľová skupina	Podnikatelia, obyvatelia, návštevníci	
Očakávaný dopad	Zabezpečenie koordinovaného rozvoja.	
Väzba na ostatné ciele PHRSR		
Výsledok ŠC je kľúčovým pre všetky ďalšie priority, v oblasti územných investícií a investícií do budov, v oblasti komunitných a sociálnych služieb, odpadového hospodárstva a pod.		

PRIORITA 3 Rozvoj komunity

STRATEGICKÝ CIEĽ 3 Vytvárať podmienky pre aktívny život a participáciu obyvateľov, vytvárať priestor pre sebarealizáciu.

Poslednou oblasťou, reflektuje potrebu sebarealizácie a kvalitného trávenia voľného času, budovania komunity, dobrých susedských aj komunitných vzťahov. Dôsledkom bude sieťovanie, vytváranie sociálneho a kreatívneho kapitálu. Pretože obec ako celok funguje ako mechanizmus, kde keď jedna z jej častí nefunguje, celý systém je ohrozený. Táto priorita je založená na základnom princípe PARTICIPÁCIE.

Špecifický cieľ 3.1 Podporovať rozvoj športových aktivít, možností pre rozvoj športov

V obci Šenkvice majú zázemie a históriu viaceré športy. Toto zázemie však nie je dostatočné, súčasné potreby si vyžadujú rozšírenie a skvalitnenie možností pre rôzne športy – tréningy, súťaže, aj pre krúžky alebo rekreačné účely. Obmedzené priestory ako aj zdroje obce budú vyžadovať spoluprácu jednotlivých klubov a pod.

Doba realizácie	2024 – 2030	
Partneri pre implementáciu PHRSR:	hlavní partneri:	samospráva
	spolupracujúci partneri:	Zástupcovia športových klubov a iniciatív
Cieľová skupina	súčasní a budúci obyvatelia, návštevníci, podnikatelia	

Očakávaný dopad	Vytvorené podmienky pre kvalitný a moderný rozvoj športových aktivít.
Väzba na ostatné ciele PHRSR	
ŠC 2.2, rozvoj cyklodopravy ŠC 1.1, priorita 3	

Špecifický cieľ 3.2 Podporovať rozvoj kultúrnych, spoločenských a komunitných aktivít

V obci rastie množstvo obyvateľov, mnohí obyvatelia majú záujem svojím spôsobom prispieť k rozvoju v obci – k riešeniu špecifických otázok / problémov, k rozvoju niektorých skupín obyvateľstva a k celkovému rozvoju v obci. Cieľ sa bude zameriavať práve na tieto aktivity a na vytvorenie takých podmienok a takých nástrojov, ktoré podporia aktivitu obyvateľov a zvýšia ich participatívnosť. A to nielen pri príprave strategických dokumentov, ale aj pri rozhodovaní o aktivitách, ktoré by sa mali realizovať, a aj pri ich realizácii a pri ich hodnotení.

Doba realizácie	2024 – 2030	
Partneri pre implementáciu PHRSR:	hlavní partneri:	samospráva
	spolupracujúci partneri:	Tretí sektor, iniciatívy, obyvatelia
Cieľová skupina	súčasní a budúci obyvatelia, návštevníci	
Očakávaný dopad	Zvýšený počet aktivít.	
Väzba na ostatné ciele PHRSR		
Všetky		

Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHRSR

Celá stratégia je nastavená spôsobom, aby vďaka spolupráci; prepájaniu rôznych aktérov a ich zapojenia do rozhodovacích procesov; vďaka využívaniu najnovších poznatkov a skúseností z praxe, inovatívnych riešení, technológií, obec Šenkvice dosiahla pokrok a priblížila sa k naplneniu vízie.

Napĺňanie stratégie stojí na 3 pilieroch - prioritách. Koncept stojí na myšlienke, že územie Šenkvic sa môže rozvíjať len pokiaľ bude postavený na všetkých 3 pilieroch, a nezabudne sa ani na jednu z nich. Aktivity, ktoré budú realizované postupne, budú postupne vďaka svojim výstupom a výsledkom prispievať k naplneniu špecifických cieľov. Dopady týchto aktivít sa prejavujú naplnením strategických cieľov, prispievajú k posilneniu priorít a hlavného cieľa.

Tabuľka 28 Partneri a ich úloha v napĺňaní stratégie

Partner	Úloha v napĺňaní stratégie
Samospráva	Nositel projektov v rámci všetkých SC, schvaľuje stratégiu prostredníctvom obecného zastupiteľstva, zároveň je cieľovou skupinou projektov ŠC 2.1.4.
Občania	Nositelia projektov SC 3 a zároveň cieľová skupina väčšiny cieľov. Z tejto skupiny tvorí špecifickú skupinu skupina proaktívnych občanov – tí sa stávajú nositeľmi niektorých aktivít a tiež vstupujú do koordinácie celého regionálneho rozvoja prostredníctvom pracovných skupín.
Podnikatelia	Nositelia projektov SC 2 a zároveň cieľová skupina väčšiny aktivít.
Tretí sektor/MVO	Nositelia projektov v rámci všetkých SC a zároveň cieľová skupina. Očakáva sa, že budú aktívne vstupovať najmä do naplnenia ŠC 1.3, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2.
Komunity	Nositelia projektov ŠC 1.3, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2. a zároveň cieľová skupina väčšiny cieľov
Návštevníci	Sú cieľovou skupinou niektorých cieľov, najmä ŠC 2.3, ale využívajú výsledky projektov ostatných cieľov. Ovplyvňujú existenciu, dostupnosť a kvalitu služieb,

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

	ktoré sú spojené s cestovným ruchom a zároveň aj s lokálnou spotrebou, bez ich prítomnosti by niektoré subjekty v regióne neexistovali. Na druhej strane však prinášajú nadmerné náklady, spojené najmä s nárazovým masovým turizmom.
Štátne inštitúcie	Štátne inštitúcie v území ovplyvňujú realizáciu investícií, štátne inštitúcie na národnej úrovni – sú partnermi pre diskusiu ohľadom municipalizácie, efektívnej verejnej správy, a zabezpečovania kompetencií v území ako sú sociálne a komunitné služby, zdravotné služby či školstvo.
Experti	Odborníci v určitých oblastiach, ktorí sú potrební najmä pri príprave strategických dokumentov, či niektorých strategických projektov a investícií.

Zdroj: vlastné spracovanie

2.3.2 Vázby na nadradené a sektorálne stratégie

Strategický rámec obce Šenkvice pre obdobie rokov 2024 – 2030 nadväzuje aj na nadradené strategické dokumenty kraja, nižšie v tabuľke sú identifikované tieto väzby na príslušné ciele stratégií.

Tabuľka 29 Vázby na nadradené strategické dokumenty

PHRSR obce Šenkvice	Strategický rámec PRSR BSK ²⁸	Sektorové strategické dokumenty BSK
Priorita 1 Spravovanie prírodnej a kultúrnej krajiny		
ŠC 1.1 Zabezpečiť dopravnú dostupnosť a bezpečnosť	Priorita 1 Udržateľná mobilita Priorita 7 Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí ²⁹ Strategický cieľ 1 Zlepšenie kvality ovzdušia, zníženie uhlíkovej stopy a zvýšenie priestorovej efektivity dopravy Strategický cieľ 2 Zvýšenie výkonnosti, spoľahlivosti a dostupnosti verejnej dopravy Strategický cieľ 3 Zvýšenie bezpečnosti Strategický cieľ 4 Zvýšenie finančnej udržateľnosti ³⁰ Hlavná (kmeňová) cyklistická trasa 3. Senecká (28,015 km) ³¹
ŠC 1.2 Zabezpečiť dostupnosť a funkčnosť prvkov základnej infraštruktúry	Priorita 7 Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí ²⁹
ŠC 1.3 Zveľaďovať životné prostredie a chrániť jeho zložky, vytvárať preventívne opatrenia a efektívne budovať odpadové hospodárstvo	Priorita 2 Kvalitné a udržateľné životné prostredie	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva ²⁹
Priorita 2 Napĺňanie potrieb, ekonomický rozvoj		
SC 2 Vytvárať podmienky pre napĺňanie rôznych potrieb špecifických skupín a podmienok pre rozvoj podnikania v obci.		1.4 Podpora inovatívnych prístupov vo sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu 3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb ²⁹
ŠC 2.1 Zabezpečiť kvalitné a dostupné verejné a komunitné služby pre špecifické skupiny obyvateľov	Priorita 5 Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť Priorita 6 Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť	Oblasť 1. Zabezpečenie dostupnosti a finančnej udržateľnosti sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity a na základe individuálnych potrieb jednotlivca Oblasť 2. Podpora prechodu poskytovania sociálnych služieb z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť. Vytváranie podmienok pre dôstojne prežitý, nezávislý, aktívny a plnohodnotný život, podporovanie činností, ktoré pozitívne ovplyvňujú začleňovanie ľudí so zdravotným postihnutím a zvlášť seniorov do spoločnosti a ktoré odstraňujú stereotypy

²⁸ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030)

²⁹ Stratégia rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015 – 2020

³⁰ Regionálny plán udržateľnej mobility BSK

³¹ Konceptia územného rozvoja cyklotrás BSK vo vzťahu k integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu – Aktualizácia č. 2

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

		spojené so zdravotným postihnutím a vekom Oblasť 3. Zvyšovanie a posilňovanie kvality a efektívnosti poskytovaných sociálnych služieb Oblasť 4. Podpora rozvoja sociálnych služieb vedúcich k odstraňovaniu sociálnych bariér a sociálneho vylúčenia, k zmierneniu nepriaznivej sociálnej situácie občanov a za účelom odstraňovania marginalizácie a jej dôsledkov pre osoby zotrvávajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby ³²
ŠC 2.2 Vytvárať podmienky a zázemie pre rozvoj detí a mládeže	Priorita 3 Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie	
ŠC 2.3 Vytvárať podmienky pre zlepšenie podmienok podnikateľov či ekonomicky aktívnych ľudí v obci a pre rozvoj cestovného ruchu so zameraním na destinačný manažment	Priorita 4 Udržateľný turizmus a rozmanitá kultúra	Aktivity zamerané na rozvoj: → vinárskeho a vinohradníckeho turizmu na území Malokarpatskej vinohradníckej oblasti → sadovníctva → gastronomického turizmu → lokálnej tvorby produktov → územia CHKO Malé Karpaty → pešieho turizmu a cykloturizmu na území Malých Karpát → oblasti Geopark Malé Karpaty a zachovanie huncokárskych usadlostí → pamiatkovo historických centier s unikátnym zastúpením meštianskych a sakrálnych objektov na úpätí Malých Karpát → siete kaštieľov, zámkov, kúrií, hradísk, hradov a iných archeologických nálezísk → Kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda, Vinárskej cesty Malých Karpát a Cesty šľachtických rodov ³³ 3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb ²⁹
ŠC 2.4 Zabezpečiť kvalitnejšie služby pre obyvateľov a lepšiu a efektívnu samosprávu	Priorita 8 Efektívne financovanie a komplexný rozvoj regiónu	
Priorita 3 Rozvoj komunity		
ŠC 3.1 Podporovať rozvoj športových aktivít, možností pre rozvoj športov	Priorita 3 Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie	
ŠC 3.2 Podporovať rozvoj kultúrnych, spoločenských a komunitných aktivít	Priorita 4 Udržateľný turizmus a rozmanitá kultúra	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva 9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry ²⁹

Zdroj: vlastné spracovanie

³² Konceptia rozvoja sociálnych služieb v kompetencii Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2018 – 2023

³³ Konceptia rozvoja cestovného ruchu v Bratislavskom kraji do roku 2030

3 IMPLEMENTAČNÝ PLÁN A PLÁN MONITOROVANIA

3.1 NÁSTROJE NA IMPLEMENTÁCIU STRATÉGIE

Implementačný plán predstavuje popis postupu, zodpovednosti jednotlivých aktérov a kontroly napĺňania stratégie, aby bol dosiahnutý želaný pokrok v rozvoji obce Šenkvice. Stanovené ciele (hlavný cieľ, strategické ciele a špecifické ciele) sú postupne napĺňané prostredníctvom realizácie rôznych nástrojov – integrovaných projektových balíkov (IPB), opatrení, alebo aktivít (projektov). V priebehu trvania stratégie, teda obdobia rokov 2024 – 2030, bude potrebné realizovať rôznorodé projekty, za ktoré budú zodpovedné rôzne subjekty z obce ako i mimo neho. Všetky aktivity by však mali viesť k napĺňaniu jednotlivých cieľov. Mnohé z aktivít sú multidisciplinárne a ich realizáciou sa napĺňajú viaceré ciele. V tejto kapitole sú bližšie špecifikované nástroje, ktoré budú použité pre naplnenie cieľov stratégie.

PRIORITA 1 Spravovanie prírodnej a kultúrnej krajiny

STRATEGICKÝ CIEĽ 1 Prostredníctvom dobrého spravovania prírodnej a kultúrnej krajiny vytvárať bezpečné zázemie, ktoré je nevyhnutné pre život a rozvoj v obci Šenkvice.

Špecifický cieľ 1.1 Zabezpečiť dopravnú dostupnosť a bezpečnosť			
IPB: Bezpečné cesty a chodníky	Charakteristika	Realizované budú projekty týkajúce sa rekonštrukcie, dobudovania či opráv miestnych komunikácií a chodníkov, verejných priestranstiev v okolí, osadenie bezpečnostných prvkov a pod.	
	Význam nástroja	kľúčový	
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, dotknuté inštitúcie	
	Potreba zdrojov	Objem	Väzba na programový rozpočet
		1 250 000,00 €	2. Úlohy samosprávy a služby obce
	Merateľné ukazovatele	Názov	Hodnota
		Počet realizovaných opatrení	3
		Dĺžka zrekonštruovaných/ dobudovaných chodníkov a miestnych komunikácií	
IPB: Parkovanie	Charakteristika	Investície do vytvorenia nových parkovacích miest	
	Význam nástroja	Synergia s IPB: Efektívna verejná doprava	
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, dotknuté inštitúcie	
	Potreba zdrojov	Objem	Väzba na programový rozpočet
		1 500 000,00 €	2. Úlohy samosprávy a služby obce
	Merateľné ukazovatele	Názov	Hodnota
		Počet vytvorených parkovacích miest	150
IPB: Cyklodoprava	Charakteristika	Vybudovanie cyklotrasy v rámci plánovanej Seneckej hlavnej (kmeňovej trasy) ¹ , vybudovanie cyklochodníka v obci pre posilnenie pracovnej mobility, nadväzujúci mobiliár pre cyklodopravu	
	Význam nástroja	Nadregionálny význam, synergia s rozvojom cestovného ruchu	
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, BSK, regionálne združenia obcí	
	Potreba zdrojov	Objem	Väzba na programový rozpočet
		1 600 000,00 €	2. Úlohy samosprávy a služby obce
	Merateľné ukazovatele	Názov	Hodnota
		Počet realizovaných opatrení	2
		Dĺžka dobudovaných cyklotrás	

IPB: Efektívna verejná doprava	Charakteristika	Cieľom je vytvoriť funkčný, prepojený systém železničnej, autobusovej / cestnej, cyklistickej dopravy na základe vytvoreného grafikonu, a na to nadväzujúcich spojení.	
	Význam nástroja	kľúčový	
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, ŽS SR, BSK, okresné mesto Pezinok, prevádzkovatelia autobusovej prepravy	
	Potreba zdrojov	Objem	Väzba na programový rozpočet
		Bude	2. Úlohy samosprávy

¹ Konceptia územného rozvoja cyklotrás BSK vo vzťahu k integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu – Aktualizácia č. 2

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

		stanovený		a služby obce	
	Merateľné ukazovatele	Názov			Hodnota
		Počet realizovaných opatrení			2
		Priemerná dĺžka cestovania do práce pri využití verejnej dopravy v min.			
		Počet cestujúcich hromadnou dopravou			

Špecifický cieľ 1.2 Zabezpečiť dostupnosť a funkčnosť prvkov základnej infraštruktúry

IPB: Technická infraštruktúra	Charakteristika	Investície do rekonštrukcií, modernizácií a dostavbe kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV a ďalších prvkov technickej infraštruktúry okrem dopravnej infraštruktúry.		
	Význam nástroja	kľúčový		
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, dotknuté inštitúcie		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		650 000,00 €	EÚ, vlastné	1. Správa obce, 5. Rozvoj obce
	Merateľné ukazovatele	Názov		Hodnota
		Počet zrealizovaných opatrení		2
		Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí napojených na ČOV, cez ktoré odteká komunálna odpadová voda do ČOV		
		Celková kapacita ČOV		
		Podiel obyvateľov pripojených aspoň na sekundárne čistenie odpadových vôd %		
IPB: Ostatné prvky základnej vybavenosti	Charakteristika	Rekonštrukcia, modernizácia, dobudovanie alebo vybudovanie kamerových systémov, osvetlenia, rozhlasu a investície do zlepšenia stavu budov a zariadení pre verejné účely (energetické úspory, modernizácia a pod.)		
	Význam nástroja			
	Zodpovedný za realizáciu	obec		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		1 205 000,00 €	EÚ, vlastné	2. Úlohy samosprávy a služby obce
	Merateľné ukazovatele	Názov		Hodnota
		Počet zrealizovaných opatrení		5
		Počet obyvateľov, ktorí môžu využívať výsledky realizovaných aktivít		

Špecifický cieľ 1.3 Zveľaďovať životné prostredie a chrániť jeho zložky, vytvárať preventívne opatrenia a efektívne budovať odpadové hospodárstvo

IPB: Odpadové hospodárstvo	Charakteristika	Projekty zamerané na zefektívnenie odpadového hospodárstva a zvyšovania environmentálneho povedomia obyvateľov		
	Význam nástroja	Synergický s IPB Zelené Šenkvice, so ŠC 2.2		
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, vzdelávacie org., záujmové združenia a komunity		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		700 000,00 €	EÚ, vlastné	2. Úlohy samosprávy a služby obce
	Merateľné ukazovatele	Názov		
		Počet zrealizovaných opatrení		
		Kapacita zberného dvora		
		Počet obyvateľov zapojených do enviro-projektov		
		Počet obyvateľov, ktorí môžu využívať výsledky realizovaných aktivít		
IPB: Opatrenia na znížovanie dopadov klimatických zmien	Charakteristika	Investície do opatrení, ktoré udržia vodu v krajine a opatrenia na zníženie dopadov klimatických zmien		
	Význam nástroja	Kľúčový		
	Zodpovedný za realizáciu	Obec		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		300 000,00 €	EÚ, vlastné	2. Úlohy samosprávy a služby obce
	Merateľné ukazovatele	Názov		
		Počet realizovaných opatrení reagujúcich na zmenu klímy		
IPB: Zelené Šenkvice	Charakteristika	Projekty a aktivity zamerané na výsadbu v obci s ohľadom na tradičné hospodárenie v regióne, nadstavbové aktivity spracovania a využitia plodov (tradičné ovocné stromy a výrobky z plodov)		
	Význam nástroja	Synergický s IPB Vodozádržné opatrenia, IPB Odpadové hospodárstvo, so ŠC 2.2. 3.2		
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, vzdelávacie org., záujmové združenia a komunity		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		80 000,00 €	vlastné, nadácie/granty, sponzoring a pod.	2. Úlohy samosprávy a služby obce
	Merateľné ukazovatele	Názov		
		Počet vysadených stromov		
		Počet zrealizovaných opatrení		

PRIORITA 2 Napĺňanie potrieb, ekonomický rozvoj

STRATEGICKÝ CIEĽ 2 Vytvárať podmienky pre napĺňanie rôznych potrieb špecifických skupín a podmienok pre rozvoj podnikania v obci.

Špecifický cieľ 2.1 Zabezpečiť kvalitné a dostupné verejné a komunitné služby pre špecifické skupiny obyvateľov			
IPB: Sociálne a komunitné služby	Charakteristika	Projekty a investície súvisiace so zvýšením kvality a dostupnosti sociálnych a komunitných služieb	
	Význam nástroja	kľúčový	
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, záujmové org&., MVO z oblasti, inštitúcie št. správy	
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje
		2 250 000,00€	EÚ, vlastné
	Merateľné ukazovatele	Väzba na programový rozpočet	
		2. Úlohy samosprávy a služby obce	
		Názov	
IPB: Zdravotníctvo	Charakteristika	Projekty a investície súvisiace so zvýšením kvality a dostupnosti zdravotných služieb	
	Význam nástroja	kľúčový	
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, inštitúcie št. správy	
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje
		2 000 000,00 €	EÚ, vlastné
	Merateľné ukazovatele	Väzba na programový rozpočet	
		2. Úlohy samosprávy a služby obce	
		Názov	
IPB: Sociálne a komunitné služby	Merateľné ukazovatele	Počet zrealizovaných opatrení	
		3	
		Počet klientov, ktorí využívajú sociálne a komunitné služby	
IPB: Zdravotníctvo	Merateľné ukazovatele	Počet zrealizovaných opatrení	
		1	
		Počet klientov využívajúcich zdravotné služby	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

Špecifický cieľ 2.2 Vytvárať podmienky a zázemie pre rozvoj detí a mládeže				
IPB: Predškolské vzdelávanie a základné	Charakteristika	Projekty a investície do predškolského vzdelávania a vzdelávania na základných školách		
	Význam nástroja	Synergický s IPB: Mimoškolské aktivity, so ŠC 1.3		
	Zodpovedný za realizáciu	Obec, št. inštitúcie, mimovládne org.		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		1 730 000,00 €	EÚ, vlastné	4. Vzdelávanie
	Merateľné ukazovatele	Názov		Hodnota
		Počet zrealizovaných aktivít		6
		Počet detí a mládeže, ktorí môžu využívať výsledky aktivít		
IPB: Mimoškolské aktivity	Charakteristika	Projekty a aktivity zamerané na zmysluplné trávenie voľného času detí a mládeže		
	Význam nástroja	Synergický s IPB: Predškolské vzdelávanie a základné školy, so ŠC 1.3, 3.1, 3.2		
	Zodpovedný za realizáciu	Komunity, mimovládne org.		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		priebežne	vlastné, nadácie/granty, sponzoring, obecné	3. Kultúra, šport a iné záujmové činnosti, 4. Vzdelávanie
	Merateľné ukazovatele	Názov		Hodnota
		Počet zrealizovaných aktivít		1
		Počet detí a mládeže, ktorí môžu využívať výsledky aktivít		

Špecifický cieľ 2.3 Vytvárať podmienky pre zlepšenie podmienok podnikateľov či ekonomicky aktívnych ľudí v obci a pre rozvoj cestovného ruchu so zameraním na destinačný manažment

IPB: Ekonomický rozvoj	Charakteristika	Aktivity, ktoré budú vytvárať priaznivé podmienky pre vznik pracovných miest v obci, podporia podnikateľov v obci, vytvoria vhodné podmienky pre pracujúcich v obci		
	Význam nástroja	Synergický s IPB: Rozvoj cestovného ruchu, so ŠC 2.2, 3.1. 3.2		
	Zodpovedný za realizáciu	Súkromný sektor, obec, mimovládne org., komunity		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		priebežne	vlastné, nadácie/granty, sponzoring, obecné	Nie je
	Merateľné ukazovatele	Názov		
		Počet vytvorených pracovných miest v obci		
		Počet lokálnych podnikateľov využívajúcich výsledky projektov		
IPB: Rozvoj cestovného ruchu	Charakteristika	Projekty a aktivity zamerané na rozvoj cestovného ruchu prostredníctvom spolupráce v rámci regiónu, podpory lokálnych výrobcov a poskytovateľov služieb v CR		
	Význam nástroja	Synergický s IPB: Ekonomický rozvoj, so ŠC 2.4		
	Zodpovedný za realizáciu	Súkromný sektor, obec, OOCR Malé Karpaty, mimovládne org.		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		priebežne	vlastné, nadácie/granty, sponzoring, obecné	Nie je
	Merateľné ukazovatele	Názov		
		Počet zrealizovaných aktivít		
		Počet návštevníkov obce		
		Počet produktov a služieb regionálnej značky		

Špecifický cieľ 2.4 Zabezpečiť kvalitnejšie služby pre obyvateľov a lepšiu a efektívnu samosprávu

IPB: Koncepcie, plány	Charakteristika	Aktivity strategického plánovania špecifických oblastí, ktorých výsledkom budú strategické dokumenty – koncepcie, plány, programy (Územný plán, Komunitný plán, Program odpadového hospodárstva, Koncepcia kultúry a cestovného ruchu)			
	Význam nástroja	Synergický so všetkými ostatnými ŠC			
	Zodpovedný za realizáciu	Obec + participácia všetkých dotknutých inštitúcií			
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet	
		20 000,00 €	vlastné, nadácie/granty, sponzoring, obecné	1. Správa obce	
Merateľné ukazovatele	Názov		Hodnota		
	Počet vytvorených koncepcných dokumentov		4		
IPB: Marketing, komunikácia	Charakteristika	Projekty a aktivity zamerané na zlepšenie komunikácie obce, zefektívnenie poskytovaných služieb			
	Význam nástroja	Synergický so všetkými ostatnými ŠC			
	Zodpovedný za realizáciu	Obec			
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet	
		20 000,00 €	vlastné, nadácie/granty, sponzoring, obecné	1. Správa obce	
	Merateľné ukazovatele	Názov		Hodnota	
		Počet zrealizovaných aktivít		3	
Počet digitalizovaných služieb					
IPB: Partnerstvá	Charakteristika	Projekty a aktivity zamerané na budovanie partnerstiev v rámci obce a aj smerom von – regionálne, národné a medzinárodné partnerstvá			
	Význam nástroja	Synergický so všetkými ostatnými ŠC			
	Zodpovedný za realizáciu	Obec			
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet	
		priebežne	vlastné, nadácie/granty, sponzoring, obecné	1. Správa obce	
	Merateľné ukazovatele	Názov		Hodnota	
		Počet partnerstiev		3	
Počet zrealizovaných aktivít					

PRIORITA 3 Rozvoj komunity

STRATEGICKÝ CIEĽ 3 Vytvárať podmienky pre aktívny život a participáciu obyvateľov, vytvárať priestoru pre sebarealizáciu.

Špecifický cieľ 3.1 Podporovať rozvoj športových aktivít, možností pre rozvoj športov				
IPB: Partnerstvá	Charakteristika	Investície a aktivity pre rozvoj rôznych športových aktivít, prepájanie športových komunít, vytváranie podmienok pre šport aj pre mládež		
	Význam nástroja	Synergický so ŠC 2.2, 3.1. 3.2		
	Zodpovedný za realizáciu	obec, mimovládne org., komunity		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		3 175 000,00	EÚ, vlastné, nadácie/granty, sponzoring, súkromné	3. Kultúra, šport a iné záujmové činnosti
	Merateľné ukazovatele	Názov		
		Počet realizovaných aktivít		
		Počet obyvateľov, klubov, komunít využívajúcich výsledky projektov		

Špecifický cieľ 3.2 Podporovať rozvoj kultúrnych, spoločenských a komunitných aktivít				
IPB: Kultúrne priestory	Charakteristika	Investičné aktivity pre vytvorenie priestorov pre rozvoj kultúry		
	Význam nástroja	Synergický s IPB: Kultúrno-spoločenský a komunitný život, so ŠC 2.2, 3.1.		
	Zodpovedný za realizáciu	obec, mimovládne org., komunity		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		4 000 000,00 €	EÚ, vlastné, nadácie, granty, sponzoring	3. Kultúra, šport a iné záujmové činnosti
	Merateľné ukazovatele	Názov		
		Počet zrealizovaných aktivít		
		Kapacita priestorov pre realizáciu kultúrnych a spoločenských, či komunitných aktivít		
IPB: Kultúrno-spoločenský a komunitný život	Charakteristika	Projekty a aktivity zamerané na rozvoj kultúrneho, spoločenského a komunitného života, zvyšovanie participácie obyvateľov		
	Význam nástroja	Synergický s IPB: Kultúrne priestory, so ŠC 2.1, 2.2, 3.1		
	Zodpovedný za realizáciu	Mimovládne org., komunity, jednotlivci, obec		
	Potreba zdrojov	Objem	Zdroje	Väzba na programový rozpočet
		priebežne	vlastné, nadácie, granty, sponzoring, obecné	3. Kultúra, šport a iné záujmové činnosti
	Merateľné ukazovatele	Názov		
		Počet zrealizovaných aktivít		
		Počet obyvateľov, ktorí participujú na aktivitách (v organizačných tímoch, dobrovoľníci a pod.)		

3.2 INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC, RIADENIE IMPLEMENTÁCIE

Samospráva obce Šenkvice vystupuje ako subjekt koordinujúci proces regionálneho rozvoja v rámci územia obce. Je nositeľom tohto strategického dokumentu a zároveň je aj vo väčšine prípadov realizátorom projektov. Koordinuje aj ostatných aktérov

v území. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šenkvice po ukončení procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie. Následne je potrebné zabezpečiť monitorovanie, raz ročne obec pripraví monitorovaciu správu, ktorú predkladá BSK. Starosta/starostka má výkonnú moc, ale môže stanoviť aj svojho zástupcu, ktorý bude dohliadať na koordináciu aktivít na napĺňanie stratégie, bude zodpovedný za prípravu podkladov pre monitorovaciu, príp. hodnotiacu, správu. Vhodné bude zostavenie pracovných skupín (PS) pre jednotlivé oblasti z radov aktívnych občanov. PS môžu prizývať aj expertov z externého prostredia podľa potrieb. Raz ročne pripraví správu, ktorú predkladajú obecnému zastupiteľstvu na schválenie. Správa okrem zhodnotenia a monitorovania napĺňania cieľov stratégie bude obsahovať aj plán na ďalšie obdobie (min. 1 roka). Jednotlivé PS sa budú stretávať podľa okolností, min. však 2-krát do roka. Min. 1-krát do roka bude prebiehať spoločné stretnutie všetkých pracovných skupín, ktoré sa bude týkať zdieľania skúseností a spoločných tém. Pokiaľ nebude možné vytvoriť pracovné skupiny, budú stanovení zástupcovia, ktorí budú mať na starosti jednotlivé oblasti.

3.3 SYSTÉM MONITOROVANIA HODNOTENIA STRATÉGIE

Monitorovanie realizácie projektov bude prebiehať počas celej doby implementácie, pričom monitorovacie správy budú predkladané raz ročne obecnému zastupiteľstvu. Monitorovacia správa bude obsahovať:

- Zhodnotenie doterajších aktivít v nadväznosti na stanovenú stratégiu, zdôvodnenie a návrh odporúčaní pre ďalšie obdobie min. 1 roka (ale odporúča sa aj dlhšie)
- Priebežné hodnotenie monitorovacích ukazovateľov výsledkových a dopadových. Výsledkové ukazovatele sa sledujú po ukončení projektu/ aktivity, a dopadové indikátory sa sledujú raz ročne.

Monitorovacie správy sú schvaľované obecným zastupiteľstvom raz ročne.

V priebehu implementácie PHRSR prebieha hodnotenie cca. v strede obdobia implementácie stratégie (t.j. odporúčané v 2026/2027), pokiaľ sa však vyskytnú prekážky v implementácii, ktoré obec nijak nemohla ovplyvniť (napr. lock-down, oneskorenie v schvaľovaní žiadostí o nenávratný finančný príspevok či žiadostí o platbu), je možné tento termín prispôbiť okolnostiam. Hodnotenie sa zameriava na zhodnotenie v pokroku celkového rozvoja v obci, s ohľadom na širšie súvislosti, pričom sa vychádza z priebežných monitorovacích správ. Odporúča sa zopakovať dotazníkový prieskum verejnej mienky a následne upraviť nastavenie strategického rámca podľa nových okolností. Po ukončení implementácie stratégie (rok 2030) prebehne záverečné hodnotenie implementácie, ktoré sa zameriava nielen na vyhodnotenie, koľko projektov z implementačného plánu sa realizovalo, ale hodnotí sa najmä dopad týchto aktivít na rozvoj územia a vplyv ďalších faktorov, ktoré výrazne ovplyvnili regionálny rozvoj v obci. Záverečná hodnotiacia správa predstavuje zároveň vstupnú správu pre prípravu novej stratégie na ďalšie obdobie. Hodnotiace správy vypracováva človek, resp. skupina ľudí (odporúča sa aj expert z vonkajšieho prostredia), poverený starostom/starostkou. Hodnotiace správy sú predkladané na schválenie obecnému zastupiteľstvu.

Tabuľka 30 Systém monitorovacích ukazovateľov

ŠC	Indikátory viažuce sa ku špecifickému cieľu		
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie
1.1	Počet zrealizovaných opatrení	výsledkový	interné zdroje obce
	Dĺžka zrekonštruovaných/ dobudovaných chodníkov a miestnych komunikácií	výsledkový	interné zdroje obce
	Počet vytvorených parkovacích miest	výsledkový	interné zdroje obce

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ŠENKVICE

	Dĺžka dobudovaných cyklotrás	výsledkový	interné zdroje obce
	Priemerná dĺžka cestovania do práce pri využití verejnej dopravy v min.	dopadový	interné zdroje obce
	Počet cestujúcich hromadnou dopravou	dopadový	interné zdroje obce
1.2	Počet zrealizovaných opatrení		interné zdroje obce
	Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí napojených na ČOV, cez ktoré odteká komunálna odpadová voda do ČOV	výsledkový	interné zdroje obce
	Celková kapacita ČOV	výsledkový	interné zdroje obce
	Podiel obyvateľov pripojených aspoň na sekundárne čistenie odpadových vôd %	dopadový	interné zdroje obce, MŽP SR
	Počet obyvateľov, ktorí môžu využívať výsledky realizovaných aktivít	dopadový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
1.3	Počet zrealizovaných opatrení	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Kapacita zberného dvora	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Miera skládkovania komunálneho odpadu %	dopadový	interné zdroje obce, ŠÚ SR
	Počet obyvateľov zapojených do enviro-projektov	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet obyvateľov, ktorí môžu využívať výsledky realizovaných aktivít	dopadový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet realizovaných opatrení reagujúcich na zmenu klímy	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet vysadených stromov	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
2.1	Počet zrealizovaných opatrení	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet klientov, ktorí využívajú sociálne a komunitné služby	dopadový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Zriadenie/ dobudovanie objektov sociálnej infraštruktúry	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet podporených služieb	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet vytvorených pracovných príležitostí	dopadový	interné zdroje obce
	Počet klientov využívajúcich zdravotné služby	dopadový	interné zdroje novovzniknutých ambulancií
2.2	Počet zrealizovaných aktivít	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet detí a mládeže, ktorí môžu využívať výsledky aktivít	dopadový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
2.3	Počet vytvorených pracovných miest v obci	dopadový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet lokálnych podnikateľov využívajúcich výsledky projektov	dopadový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet zrealizovaných aktivít	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet návštevníkov obce	dopadový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet produktov a služieb regionálnej značky	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
2.4	Počet vytvorených koncepčných dokumentov	výsledkový	interné zdroje obce
	Počet zrealizovaných aktivít	výsledkový	interné zdroje obce
	Počet digitalizovaných služieb	výsledkový	interné zdroje obce
	Počet partnerstiev	výsledkový	interné zdroje obce
3.1	Počet realizovaných aktivít	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Počet obyvateľov, klubov, komunit využívajúcich výsledky projektov	dopadový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
3.2	Počet zrealizovaných aktivít	výsledkový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov
	Kapacita priestorov pre realizáciu kultúrnych a spoločenských, či komunitných aktivít	výsledkový	interné zdroje obce
	Počet obyvateľov, ktorí participujú na aktivitách (v organizačných tímoch, dobrovoľníci a pod.)	dopadový	interné zdroje obce, štatistika nositeľov projektov

Zdroj: vlastné spracovanie

3.4 PLÁN VYUŽITIA ZDROJOV VRÁTANE FINANČNÉHO PLÁNU

Pre implementáciu stratégie je potrebné analyzovať lokálne zdroje, ktoré sú k dispozícii a zistiť dostupnosť zdrojov z vonkajšieho prostredia.

Zdroje možno rozdeliť na:

- **Materiálne** – predstavujú materiálne vybavenie – tak hnutelných ako aj nehnuteľných vecí, môžu to byť napr. nevyužívané priestory (väčšinou obecné, ale budú analyzované aj iné priestory v súkromnom vlastníctve podľa charakteru projektu), ďalej hnutelné veci, ktoré sú v regióne k dispozícii – stroje, zariadenia, spotrebný tovar apod. Snaha bude využívať lokálne zdroje, jednak kvôli efektívnosti, ale aj z environmentálneho hľadiska
- **Ľudské** – najdôležitejší zdroj rozvoja. Celá stratégia je postavená na spolupráci, aktívnom prístupe a na inováciách. Nositeľom týchto princípov je vždy spoločnosť, stratégia bude vo veľkej miere využívať ľudský, sociálny aj kreatívny kapitál. Tento zdroj je však veľmi špecifický a bez zapojenia samotných ľudských zdrojov aj do rozhodovacích procesov nebude možné ho využiť. Je nutné nastaviť rámec využívania tohto zdroja.
- **Znalostné** – priamo súvisia s ľudskými zdrojmi, keďže ľudia sú nositelia myšlienok a znalostí. Budú využívané v rámci princípu inovatívnosti naprieč celým spektrom aktivít. Na využívanie znalostí je nutná spolupráca a s výskumnými a akademickými inštitúciami, s expertmi so špecifických oblastí, aby mohli byť úspešne aplikované.
- **Finančné** – existujú rôzne zdroje a v rámci nastavenia stratégie ich môžeme rozdeliť na externé (investície mimo regiónu) a interné (vlastné zdroje nositeľov projektu, granty z lokálnych zdrojov – napr. spoločný fond, rozpočty obcí); nenávratné (najčastejšie EŠIF, nadácie, granty) alebo návratné (bankové úvery). Stratégia sa snaží riešiť ich limitovanosť práve využívaním ostatných zdrojov. Tieto pomôžu znižovať potrebu finančných zdrojov, a zároveň nie sú tak limitované pre potreby stratégie, pokiaľ sa zvolí správny prístup.

Tabuľka nižšie popisuje alokované zdroje na jednotlivé ciele stratégie s tým, že výška alokovaných zdrojov sa môže meniť podľa reálnej implementácie. Odráža súčasný odhad finančných prostriedkov.

Tabuľka 31 Finančný plán využitia zdrojov

Ciele	2024/2025	2026/2027	2028/202	2029/2030	Spolu
PRIORITA 1 Spravovanie prírodnej a kultúrnej krajiny					7,065,000.00
ŠC 1.1	1,025,000.00	2,525,000.00	300,000.00	300,000.00	4,150,000.00
ŠC 1.2	1,161,250.00	661,250.00	6,250.00	6,250.00	1,835,000.00
ŠC 1.3	425,000.00	452,000.00	102,000.00	101,000.00	1,080,000.00
PRIORITA 2 Napĺňanie potrieb, ekonomický rozvoj					6,100,000.00
ŠC 2.1	1,125,000.00	1,795,000.00	670,000.00	660,000.00	4,250,000.00
ŠC 2.2	210,000.00	210,000.00	695,000.00	695,000.00	1,810,000.00
ŠC 2.3					-
ŠC 2.4	10,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00	40,000.00
PRIORITA 3 Rozvoj komunity					7,175,000.00
ŠC 3.1	562,500.00	902,500.00	855,000.00	855,000.00	3,175,000.00
ŠC 3.2	1,500,000.00	1,500,000.00	500,000.00	500,000.00	4,000,000.00
Spolu	6,018,750.00	8,055,750.00	3,138,250.00	3,127,250.00	20,340,000.00

		0			
--	--	---	--	--	--

Zdroj: vlastné spracovanie

3.5 RIZIKÁ IMPLEMENTÁCIE A ICH PREVENCIA

V rámci manažmentu rizík boli identifikované vonkajšie a vnútorné riziká, s rôznym stupňom ohrozenia.

Tabuľka 32 Popis identifikovaných rizík

Popis rizika	Ktoej časti stratégie sa týka	Spôsob minimalizácie rizika
Vnútorné riziká		
Obecné zastupiteľstvo neschváli navrhovaný rámec	Celá stratégia	Schvaľovaciemu procesu bude predchádzať komunikácia s poslancami, kde budú vysvetlené všetky nedorozumenia.
Neochota prinášať inovatívne riešenia	Celá stratégia	Predstaviť aktérom rôzne príklady dobrej praxe, návšteva iných obcí a rozvoj partnerskej spolupráce.
Neochota obyvateľov podieľať sa na plnení cieľov	Celá stratégia	Aplikovať nástroje na šírenie povedomia medzi obyvateľmi o stratégii, propagáciu. Účelové vyhľadávanie prirodzených lídrov v území a ich oslovenie, stanovenie vhodnej stratégie na komunikáciu s rôznymi typmi ľudí.
Nedostatočný záujem zo strany podnikateľov	P1	Nastavenie motivačných nástrojov ekonomického a sociálneho charakteru.
Neochota komunikovať zo strany aktérov CR	P1	Realizácia spoločných stretnutí, oslovenie a stanovenie vhodnej komunikačnej stratégie.
Nedostatok finančných prostriedkov	Celá stratégia	Diverzifikácia zdrojov, vyhľadávanie rôznych možností financovania.
Nedostatok pozemkov a budov vo vlastníctve obce	P2, P3	Začať jednania s majiteľmi o možnom odkúpení nehnuteľností
Vonkajšie riziká		
Legislatívne obmedzenia	Celá stratégia	Komunikácia so ZMOS-om, právne analýzy, alternatívne riešenia, audit.
Svetové bezpečnostné riziká (vojny, ktoré majú vplyv na globálny vývoj)	Celá stratégia	Alternatívne riešenie tých aktivít, ktoré bude možné riešiť – úprava akčného plánu. Zo strany obce nie je možné ovplyvniť toto riziko.
Neukončený proces prípravy strategických dokumentov a implementačného rámca pre EŠIF	Celá stratégia	Hľadanie alternatívnych zdrojov, príp. časové preloženie projektu na neskoršie obdobie. Zo strany obce nie je možné ovplyvniť toto riziko.
Neschopnosť realizovať niektoré investície v dôsledku dopadu prírodných živlov	P1, P2	Realizáciou preventívnych opatrení, ktoré sú plánované aj v stratégií sa minimalizuje toto riziko.

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šenkvice predstavuje strategický dokument zameraný na spoločné manažovanie regionálneho rozvoja na obdobie rokov 2024 – 2030.

Proces tvorby stratégie začal v prvej polovici roku 2024, kedy prebehli stretnutia s jednotlivými komisiami, konkrétne:

- Socio-ekonomický a územný rozvoj
- Doprava a udržateľná mobilita
- Životné prostredie a klimatická zmena
- Bezpečnosť, civilná ochrana a občianska participácia
- Školstvo a vzdelávanie, práca s mládežou
- Kultúra, médiá, kreatívny priemysel a cestovný ruch
- Zdravotníctvo, sociálne veci a inklúzia
- Šport a voľnočasové aktivity.

Zároveň prebiehal dotazníkový prieskum, ktorého sa zúčastnilo 258 obyvateľov. Následne počas prvého polroka prebiehalo zber údajov a postupne bola spracovaná analýza a návrh stratégie, ktorá bola predstavená v júni 2024. Po odsúhlasení strategického rámca bol dopracovaný celý dokument. Pri jeho spracovávaní boli využité primárne aj sekundárne zdroje informácií: štatistiky, dotazníkový prieskum, priamy brainstorming s predstaviteľmi obce, údaje z obce a ďalších organizácií.

Proces viedol k nastaveniu stratégie – vízie, hlavného cieľa, priorít a na ne nadväzujúcich strategických a špecifických cieľov. Obec Šenkvice sa zameria v budúcnosti na 3 kľúčové oblasti:

Priorita 1 Spravovanie prírodnej a kultúrnej krajiny

Priorita 2 Napĺňanie potrieb, ekonomický rozvoj

Priorita 3 Rozvoj komunity

V obci Šenkvice sú priority postavené aj na základe aplikovanej známej Maslowovej pyramídy potrieb. Táto sa skladá z potrieb, ktoré môžeme nazývať základné, a to sú fyziologické potreby a potreby bezpečia. Vytvárajú určité zázemie, základy na ktorých je možný ďalší rozvoj. Prvá priorita strategického rámca sa týka práve tejto oblasti – je to zázemie, ktoré je tvorené prírodnou a kultúrnou krajinou, environmentom. Ďalšími stupňami Maslowovej hierarchie sú sociálne potreby a potreba úcty – tieto potreby budú v Šenkviaciach zabezpečované a rozvíjané v rámci druhej priority. Na vrchole potrieb je potreba seberealizácie a táto potreba spolu s potrebou úcty bude napĺňaná v rámci tretej priority zameranej na osobnostný a komunitný rozvoj. Spoločne, napĺňaním všetkých týchto oblastí, ktoré sú navzájom poprepájané, bude možné zabezpečiť naplnenie strategického cieľa.

Pre úspešnú implementáciu stratégie sú stanovené tieto odporúčania:

- Nadväzovať svojím smerovaním na nadradené dokumenty a tiež pripomienkovať smerovanie, pokiaľ sa odkloní od smerovania.
- Vyhľadávať občanov, komunity, ktoré majú záujem proaktívne sa zapájať do rozvoja a hľadať možnosti spolupráce.

Vďaka dobrej spolupráci v obci medzi rôznymi aktérmi, hľadaniu inovatívnych riešení a dodržiavania strategického rámca obec Šenkvice dosiahne pokrok k rozvoji a naplní sa hlavný cieľ: *„Koordinovaný rozvoj v obci Šenkvice zabezpečí zachovanie krajinného rázu a využívania jednotlivých zložiek životného prostredia udržateľným spôsobom s ohľadom na tradíciu v regióne a klimatické podmienky. Obyvateľom obec zabezpečí dobré zázemie – základné predpoklady pre život v obci, bude vytvárať podmienky pre pocit bezpečia a stability,*

napĺňanie sociálnych a komunitných potrieb. Vďaka participácii obyvateľov bude v obci budovaný veľmi aktívny komunitný, športový a kultúrny život.“, čím sa obec posunie k naplneniu vízie:

„Tak jedinečná ako je vyšľachtená odroda vína Devín, tak jedinečná je aj obec Šenkvice. Pre svojich obyvateľov predstavuje zázemie pre spokojný život, pre návštevníkov zážitok v podobe príjemne prežitých chvíľ a kvalitných vínnych a iných tradičných produktov. Rozvinuté a kvalitné služby, úspešne sa rozvíjajúce tradičné odvetvia a bohatý spoločenský život robia zo Šenkvíc príjemné miesto pre život.“

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Zoznam tabuliek a obrázkov

Príloha 2 Formulár dotazníka

Príloha 3 Akčný plán

Príloha 1 Zoznam tabuliek a obrázkov

Číslo tabuľky	Názov tabuľky
Tabuľka 1	Vybrané klimatické charakteristiky klimatickej stanice Modra
Tabuľka 2	Štruktúra využitia pôdy v katastri obce Šenkvice v rokoch 2009-2022 (v ha)
Tabuľka 3	Vývoj vybraných charakteristík obyvateľstva v obci Šenkvice v rokoch 1996 - 2022
Tabuľka 4	Vývoj pohybu obyvateľstva v obci Šenkvice v rokoch 1996 - 2022
Tabuľka 5	Štruktúra obyvateľov obce podľa stupňa ukončeného vzdelania
Tabuľka 6	Štruktúra obyvateľov obce podľa národnosti v rokoch 2011-2021 (v %)
Tabuľka 7	Štruktúra obyvateľov obce podľa náboženského vierovyznania v rokoch 2011-2021 (v %)
Tabuľka 8	Vývoj počtu právnických osôb podľa ziskovosti v rokoch 2005-2022
Tabuľka 9	Vývoj počtu fyzických osôb - podnikateľov v rokoch 2005-2022
Tabuľka 10	Ekonomická aktivita obyvateľov v obci v rokoch 2011-2021
Tabuľka 11	Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie v meste v rokoch 2005 -2022
Tabuľka 12	Ekonomicky aktívne osoby podľa odvetvia ekon. činností v roku 2021
Tabuľka 13	Prijmy bežného rozpočtu obce Šenkvice za obdobie rokov 2016 – 2022 (v tis. €)
Tabuľka 14	Výdavky bežného rozpočtu obce Šenkvice za obdobie rokov 2016 – 2022 (v tis. €)
Tabuľka 15	Kapitálový rozpočet obce Šenkvice za obdobie rokov 2016 – 2022 (v tis. €)
Tabuľka 16	Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia obce Šenkvice za obdobie rokov 2016 – 2022 (v tis. €)
Tabuľka 17	Hodnota a štruktúra aktív obce Šenkvice v roku 2022
Tabuľka 18	Hodnota a štruktúra pasív obce Šenkvice v roku 2022
Tabuľka 19	Počet bytov podľa vlastníctva v rokoch 2011 a 2021
Tabuľka 20	Celková podlahová plocha trvalo obývaných bytov v m ² v roku 2011 a 2021
Tabuľka 21	Počet domov v obci v rokoch 2011 a 2021
Tabuľka 22	Forma vlastníctva domového fondu v obci v roku 2011 a 2021
Tabuľka 23	Obdobie výstavby domového fondu v meste v roku 2011 a 2021
Tabuľka 24	Počet detí v materskej škole
Tabuľka 25	Počet žiakov v základnej škole
Tabuľka 26	Počet žiakov v ŠKD
Tabuľka 27	SWOT analýza
Tabuľka 28	Partneri a ich úloha v napĺňaní stratégie
Tabuľka 29	Väzby na nadradené strategické dokumenty
Tabuľka 30	Systém monitorovacích ukazovateľov
Tabuľka 31	Finančný plán využitia zdrojov
Tabuľka 32	Popis identifikovaných rizík

Číslo obrázku	Názov obrázku
Obrázok 1	Geografická poloha obce Šenkvice
Obrázok 2	Opevnenie okolo kostola
Obrázok 3	Šenkvičský ľudový kroj
Obrázok 4	Jednotlivé súčasti šenkvičského ľudového kroja
Obrázok 5	Rímskokatolícky kostol sv. Anny
Obrázok 6	Kamenný kríž
Obrázok 7	Kaplnka na Cerovom
Obrázok 8	Kaplnka na Hornom cintoríne
Obrázok 9	Socha sv. Jána Nepomuckého
Obrázok 10	Socha sv. Urbana
Obrázok 11	Trojička na rázcestí
Obrázok 12	Trojička na Cerovskej ulici
Obrázok 13	Prícestný kríž pri hradskej do Pezinka

Príloha 1 Zoznam tabuliek a obrázkov

Obrázok 14	Pamätný kríž na rázcestí ciest
Obrázok 15	Pomník padlým vojakom
Obrázok 16	Obecný dom
Obrázok 17	Erb obce Šenkvice
Obrázok 18	Vlajka obce Šenkvice
Obrázok 19	Štruktúra priorít, cieľov a opatrení PHRSR Šenkvice 2017-2023
Obrázok 20	Zhodnotenie investícií podľa opatrení PHRSR Šenkvice 2017 - 2023
Obrázok 21	Spotreba pitnej vody v obci Šenkvice v období rokov 2007-2022
Obrázok 22	Šenkvický háj
Obrázok 23	Martinský les
Obrázok 24	Využitie pôdneho fondu v obci Šenkvice k 31.12.2022 (v %)
Obrázok 25	Vývoj počtu obyvateľov v obci Šenkvice v rokoch 1996-2022
Obrázok 26	Podiel základných vekových skupín v obci Šenkvice v roku 2022
Obrázok 27	Veková pyramída obyvateľstva v obci Šenkvice v roku 2022
Obrázok 28	Štruktúra bežných príjmov obce Šenkvice v roku 2022 (v %)
Obrázok 29	Štruktúra bežných výdavkov obce Šenkvice v roku 2022 (v %)
Obrázok 30	Napojenie domov na kanalizačnú sieť v % v roku 2021
Obrázok 31	Napojenie domov na plyn v % v roku 2021
Obrázok 32	Napojenie domov na verejnú vodovodnú sieť v % v roku 2021
Obrázok 33	Štruktúra respondentov podľa pohlavia a veku v %
Obrázok 34	Štruktúra respondentov podľa dosiahnutého vzdelania a sociálneho statusu
Obrázok 35	Štruktúra respondentov podľa miesta ekonomických aktivít a dĺžky života v obci
Obrázok 36	Spokojnosť s poskytovaním služieb v obci
Obrázok 37	Dostupnosť a kvalita niektorých špecifických sociálnych služieb
Obrázok 38	Odpovede na otázku: Čo sa Vám páči resp. nepáči na živote v obci
Obrázok 39	Spokojnosť s pracovnými príležitosťami v obci a dôvody nevznikania nových pracovných príležitostí
Obrázok 40	Najpotrebnejší vznik nových pracovných príležitostí
Obrázok 41	Hodnotenie susedských vzťahov a komunity
Obrázok 42	Participácia obyvateľov na živote v obci Šenkvice
Obrázok 43	Hodnotenie výrokov
Obrázok 44	Možnosti obyvateľov zapojiť sa do projektov obce
Obrázok 45	Možnosti využitia finančných prostriedkov pre rozvoj obce
Obrázok 46	Vízia obce
Obrázok 47	Strom problémov a cieľov obce
Obrázok 48	Schéma strategického rámca

DOTAZNÍK PRE PRÍPRAVU PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ŠENKVICE

Vážená občanica, vážený občan,

naša obec Šenkvice potrebuje vypracovať nový strategický dokument, v ktorom bude plánovaný ďalší rozvoj. Preto sa na Vás obraciam s prosbou o spoluúčasť a spoluprácu pri získavaní Vašich názorov, skúseností, postojov a predstáv o ďalšom smerovaní rozvoja tohto územia, v ktorom žijete, pracujete a trávite voľný čas. Vďaka týmto informáciám bude možné vypracovať dokument, ktorý pomôže riešiť Vami stanovené problémy a rozvíjať oblasti, ktoré sú podľa Vás dôležité pre rozvoj.

Vyplnený dotazník, prosím, odovzdajte do zberného boxu, ktorý sa nachádza na obecnom úrade najneskôr do 11. 2. 2024. Dotazník je možné vyplniť aj elektronicky. Online formulár je dostupný na webovej stránke obce Šenkvice – www.senkvice.eu v sekcii Oznamy.

Ak sa chcete aktívne zapojiť do realizácií, uveďte, prosím, svoj kontakt (meno, e-mail, tel. č.)

A. OSOBNÉ INFORMÁCIE

1. Pohlavie/vek	Žen a	Mu ž
18-24		
25-34		
35-44		
45-54		
55-64		
65 a viac		

2. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	
Základné	
Stredoškolské – bez maturitou	
Stredoškolské – s maturitou	
Vysokoškolské – Bc., Ing, Mgr.	
Vysokoškolské – 3. st. a vyššie	

3. Sociálny status	
Zamestnanec	
Podnikateľ:	
- vlastník firmy pôsobiacej v obci	
- vlastník firmy nepôsobiacej v obci	
- SZČO (živnostník)	
- SHR	
Nezamestnaný	
Dôchodca	
Študent	
Rodičovská	
dovolenka	
Iné (konkretizujte):	

6. Máte trvalý pobyt v Šenkviaciach?	
Áno	
Nie	

V prípade, že ste odpovedali Nie, prosím uveďte dôvod:

4. Miesto ekonomických aktivít	
Pracujem v obci.	
Dochádzam za prácou:	
- v rámci okresu	
- v rámci kraja	
- mimo územie kraja	
Pracujem viac ako 3 dni v týždni z domu.	
Iné:	

5. Ako dlho v obci žijete?	
Vyrastal som v obci	
Prišľahoval som sa v posledných 5 rokoch	
Prišľahoval som sa pred viac ako 5 rokmi	

B. ZÁKLADNÉ ŽIVOTNÉ POTREBY

7. Označte, prosím, úroveň spokojnosti s poskytovaním služieb v obci (Ohodnoťte na stupnici od 1 „nespokojný“ po 5 „spokojný“)			
7.1 Dopravná dostupnosť obce		7.18 Dostupnosť a kvalita predškolských zariadení	
7.2 Technický stav autobusových zástaviek		7.19 Dostupnosť a kvalita vzdelávania na ZŠ	
7.3 Stav chodníkov		7.20 Dostupnosť a kvalita sociálnych zariadení	
7.4 Stav miestnych komunikácií		7.21 Možnosti športového vyžitia	
7.5 Zimná údržba komunikácií		7.22 Dostupnosť a kvalita voľne dostupných športovísk, ihrísk a pod.	
7.6 Stav pouličného osvetlenia		7.23 Možnosti kultúrneho vyžitia	
7.7 Vybavenosť obce kanalizáciou		7.24 Množstvo kultúrno-spoločenských aktivít	
7.8 Vybavenosť obce verejným vodovodom		7.25 Dostupnosť zdravotnej starostlivosti (pediater, všeobecný lekár, zubár)	
7.9 Vybavenosť obce plynom		7.26 Dostupnosť veterinárnych služieb	
7.10 Vybavenosť obce elektrinou		7.27 Dostupnosť poštových služieb	
7.11 Dostupnosť miestnym rozhlasom		7.28 Dostupnosť polície	
7.12 Dostupnosť internetovým pripojením		7.29 Stav domu smútku	
7.13 Dostupnosť signálom mobilných operátorov		7.30 Možnosti stravovania a pohostinstva	
7.14 Stav a udržiavosť verejných priestranstiev		7.31 Možnosti komerčných služieb (napr. poštové a fin.	
7.15 Systém zberu komunálneho odpadu			
7.16 Možnosť separácie odpadov			

7.17 Dostupnosť zberného dvora		služby, skrášľovacie sl., auto-moto servisy pod.)	
--------------------------------	--	---	--

8. Dostupnosť a kvalita niektorých špecifických sociálnych služieb:	Momentálne je nedostupná a mala by byť k dispozícii	Služba je dostupná (Ohodnoťte na stupnici od 1 „nespokojný“ po 5 „spokojný“)
8.1 Opatrovateľská služba		
8.2 Pre seniorov – denné stacionáre, zariadenia pre seniorov		
8.3 Rehabilitačné stredisko		
8.4 Prepravná služba		
8.5 Zariadenie podporovaného bývania		
8.6 Sociálna služba v teréne		
8.7 Osobná asistencia		
8.8 Denné centrum pre deti a rodinu		
8.9 Odborné opravárenské, údržbárske práce		
8.10 Sociálne služby poskytované elektronicky (napr. SOS náramky pre seniorov)		

9 Doplníte, prosím, ktoré služby sú podľa Vás nedostatočné a chýbajú Vám:

.....

.....

C. PRÁCA

10. V ktorom odvetví by podľa Vás bol najpotrebnejší vznik nových pracovných príležitostí?	
10.1 V poľnohospodárstve a lesníctve	
10.2 V potravinárskom sektore	
10.3 V priemysle	
10.4 V stavebníctve	
10.5 V remeselnej výrobe	
10.6 V obchode a komerčných službách	
10.7 V cestovnom ruchu	
10.8 Vo verejnej správe	
10.9 V sociálnej oblasti	
10.10 V inej sfére:	

11. Ste spokojný(á) s pracovnými možnosťami v obci? (Prosím ohodnoťte na stupnici od 1 „nespokojný“ po 5 „spokojný“)	
11.1 Pre mladých (vo veku do 26 rokov)	
11.2 Pre ženy	
11.3 Pre mužov	

12. Prečo podľa Vás nevznikajú uvedené príležitosti?	
12.1 Zlá dostupnosť regiónu	
12.2 Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra potrebná	
12.3 Nedostatočná kvalita pracovnej sily pre podnikanie	
12.4 Legislatívne bariéry	
12.5 Nezáujem zo strany podnikateľov	
12.6 Nezáujem obce	
12.7 Iné:	

13. Ocenili by ste možnosti pre vytváranie pracovných príležitostí v obci pre uplatnenie obyvateľov obce?	Áno určite	Nie je to potrebné
13.1. Výrobné priestory, resp. pre služby vyžadujúce väčší priestor		
13.2. Administratívny priestor s vybavením pre začínajúcich podnikateľov (typu co-workingu, so spoločne zdieľanými zariadeniami – ako multifunkčné zariadenie, zasadacie priestory a pod.)		
13.3. Priestor pre komerčné služby v obci		

D. SOCIÁLNY PRIESTOR

14. Ako by ste charakterizovali: (Prosím ohodnoťte na stupnici od 1 „nespokojný“ po 5 „spokojný“)	
14.1 medziľudské vzťahy v obci	
14.2 vaše susedské vzťahy	

15. Zaujímate sa o dianie v obci?	
Áno, aktívne.	
Áno, často.	
Sporadicky	
Nie	

16. Zakrúžkujte odpoveď		
16.1 Poznáte svojich priamych susedov?	Áno	Nie
16.2 Navštevujete sa	občas	často
16.3 Poznáte ľudí z vašej ulice?	Áno	Nie

Vami poskytnuté údaje budú použité len pre analytické účely za účelom spracovania výsledkov dotazníkového prieskumu pre vypracovanie rozvojovej stratégie obce

16.4 Pomáhate si?	Áno	Nie
16.5 Máte vytvorenú vo svojom okolí svoju komunitu priateľov, známych?	Áno	Nie
16.6 Realizujete spoločné aktivity?	Áno	Nie

Ak áno, ako?:

Ak áno, ako?:

17. Prosím, vyjadrite sa k týmto výrokom podľa situácie vo Vašom okolí	Súhlasím	Nesúhlasím
17.1 Obyvatelia majú dostatok príležitostí k spoločenským kontaktom.		
17.2 Obyvatelia majú dostatok možností na sebarealizáciu.		
17.3 Obyvatelia sú aktívni a snažia sa zatraktívniť život v obci, či spríjemniť prostredie.		
17.4 V obci existuje len pár jedincov, ktorí sa snažia, ale väčšina obyvateľstva je pasívna a nezaujíma sa o život v obci.		
17.5 Obyvatelia sú väčšinou k svojmu okoliu ľahostajní.		
17.6 Niektorí obyvatelia kazia snahu iných.		

18. Odkiaľ získavate väčšinu informácií o dianí v obci?	
18.1 Z obecného rozhlasu, úradnej tabule	
18.2 Zo zastupiteľstiev, verejných zhromaždení	
18.3 Od starostu a poslancov	
18.4 Na ulici, v obchode, od susedov, v kostole	
18.5 Z internetu, tlačovín	
18.6 Iné:	

19. Ste ochotný(á) podieľať sa na aktivitách v obci?	
19.1 Áno, a aj som aktívny(a) v spolku, združení	
19.2 Áno, som ochotný(á), ale zatiaľ aktívny(a) nie som.	
19.3 Bol by som ochotný(á), ale neviem, ako by som sa mohol (mohla) podieľať.	
19.4 Nie, je mi to jedno.	

20. Aké združenia sú aktívne vo vašom okolí?

.....

E. MIESTO BÝVANIA

21. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci najviac páči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
21.1 Život je tu pokojnejší ako v meste.			
21.2 Ľudia sa tu viac zaujímajú jeden o druhého ako v meste.			
21.3 Môžem sa tu lepšie realizovať, naplňovať svoje plány.			
21.4 Blízky kontakt s prírodou.			
21.5 Mám tu rodinu a blízkych priateľov.			
21.6 Iné:			

22. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci, naopak, nepáči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
22.1 Horšia kvalita a nedostatok služieb a tovarov ako v meste.			
22.2 Za všetkým treba dochádzať do mesta.			
22.3 Znečistené životné prostredie.			
22.4 Iné:			

F. ROZVOJ

23. Ako si predstavujete budúcnosť obce?	
23.1 Obec bude známa v širokom okolí vďaka rozvinutému cestovnému ruchu založenom na lokálnych produktoch a službách. Domácim obyvateľom bude poskytovať príjemný priestor pre bývanie.	
23.2 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúro-spoločenským životom.	

23.3	Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami s dostatkom pracovných príležitostí pre domácich obyvateľov.	
23.4	Ak máte inú predstavu, uveďte ju prosím:	

24. Na čo by ste prednostne využili finančné prostriedky obce? (Prosím, označte 5 investícií, ktoré by mali byť prioritne riešené)		
24.1	Na vybudovanie, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry – miestne komunikácie	
24.2	Na vybudovanie, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry – chodníky, chodník pre cyklistov	
24.3	Na rekonštrukciu námestia a blízkeho okolia	
24.4	Na vybudovanie miestnej tržnice – pevných stánkov	
24.5	Na vybudovanie kultúrneho domu	
24.6	Na rekonštrukciu verejného osvetlenia	
24.7	Na vybavenie verejných priestranstiev kamerovým systémom	
24.8	Na zabezpečenie internetovej dostupnosti	
24.9	Na vybudovanie, resp. rekonštrukciu školských zariadení	
24.10	Na rekonštrukciu telocvične	
24.11	Na vybudovanie, resp. rekonštrukciu sociálnych služieb (Stacionár, Domov dôchodcov)	
24.12	Na vytvorenie podmienok pre kultúrno-spoločenskú vybavenosť	
24.13	Na vytvorenie podmienok pre športovú vybavenosť	
24.14	Na vytvorenie oddychovej zóny - parku	
24.15	Na zabezpečenie opatrovateľskej služby	
24.16	Na odkúpenie pozemkov za účelom výstavby domov	
24.17	Na rekonštrukciu domu smútku a chodníkov na cintoríne	
24.18	Na vybudovanie urnových miest	
24.19	Na vybudovanie náučného chodníka	
24.20	Na zlepšenie životného prostredia	
24.21	Na vybudovanie zberného dvora	
24.22	Na podporu rozvoja cestovného ruchu a rekreáciu	
24.23	Na rozvoj špecifických sociálnych skupín (mládež, dôchodcovia, nezamestnaní a pod.)	
24.24	Na komunitné aktivity a podporu aktívnych občanov, príp. aktívnych skupín, združení	
24.25	Iné (uveďte):	

25. Ako viem ja ako obyvateľ prispieť k realizácii projektov?	Mám návrhy riešení.	Zapojím sa.	Toto je oblasť, kde neviem nijak prispieť.
25.1	Ochrana životného prostredia (pôda, voda, vzduch, fauna, flóra)		
25.2	Znižovanie emisií (energetické úspory, využívanie obnoviteľných zdrojov energie)		
25.3	Znižovanie spotreby a záťaž životného prostredia		
25.4	Obmedzenie tvorby odpadov		
25.5	Separácia odpadov		
25.6	Iné v oblasti životného prostredia		
25.7	Rozvoj kultúry (hudba, tanec, divadlo, výtvarné umenie, folklór, moderné umenie atď.)		
25.8	Rozvoj športu a telesnej kultúry (kluby, organizácia športových podujatí, výchova detí a mládeže k športu)		
25.9	Rozvoj spoločenského a komunitného života (aktivizácia obyvateľov, organizovanie podujatí a pod.)		
25.10	Propagácia územia a života v obci		
25.11	Krajinotvorba, architektúra, vytváranie rázu územia (obhospodarovanie pôdy, investičné aktivity, architektonické prvky a pod.)		
25.12	Rozvoj sociálnych aktivít zameraných na špecifické skupiny obyvateľstva (nezamestnaní, osamelí, seniori, zdravotne postihnutí a pod.)		
25.13	Socializácia detí a mládeže, osveťa, odovzdávanie tradícií, skúseností a praktických zručností		
25.14.	Iné:		

Vami poskytnuté údaje budú použité len pre analytické účely za účelom spracovania výsledkov dotazníkového prieskumu pre vypracovanie rozvojovej stratégie obce

Ďakujeme za Vašu spoluprácu, trpezlivosť a Vaše podnetné návrhy.

.....

Priradenie k cieľom	Projekt	Termín realizácie (od - do)	Predpokladaná suma celkom	Zdroje financovania
PRIORITA 1 SPRÁVOVANIE PRÍRODNEJ A KULTÚRNEJ KRAJINY				
ŠC 1.1	Zabezpečiť dopravnú dostupnosť a bezpečnosť			
1.1	Kompletná prestavba verejného priestranstva na Jánskej ulici a taktiež dostavba chodníka v chýbajúcom úseku na Chorvátskej ulici v križovaní s Jánskou.	2025 - 2030	400 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.1	Zrekonštruovať a dobudovať chodníky a verejné priestranstvá pozdĺž hlavných ciest v obci (ulice Cerovská, Horná, Modranská)	2025 - 2027	350 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.1	Opravy miestnych komunikácií v obci (Vinohradská, Chorvátska pri bowlingu, Lúčna koniec, Medzicesty, ...)	2025 - 2027	500 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.1	Dobudovanie parkovacieho domu k dopravnému terminálu Šenkvice (prízemie, dve poschodia, cca 150 nových parkovacích miest)	2026 - 2027	1 200 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.1	Odkúpenie pozemku pri pumpe Jurki pre vytvorenie parkovacích miest	2026 - 2027	300 000,00 €	úver
1.1	Vybudovanie cyklo/chodníka do priemyselného parku na Cerovskej ulici	2025 - 2030	800 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.1	Regionálna cyklotrasa Pezinok – Viničné – Senec	2025 - 2027	800 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.1	Posilnenie vlakov, presun konečnej stanice z Pezinku do Šenkvíc	2024 - 2025	-	ŽSR
1.1	Úprava dostupnosti vlakovej dopravy	2024 - 2025	-	ŽSR
ŠC 1.2	Zabezpečiť dostupnosť a funkčnosť prvkov základnej infraštruktúry			
1.II	Dobudovanie kanalizácie a verejného vodovodu	2025 - 2027	300 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.II	ČOV rozšírenie kapacity + stáčacia stanica	2025 - 2026	350 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.II	Dobudovať kamerový systém	2025 - 2027	80 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.II	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2025 - 2026	100 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.II	Cintoríny - rozšírenie + osvetlenie, chodníky, WC, urnové steny	2025 - 2027	500 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.II	Dom smútku - rekonštrukcia na Cintorínskej + havária na Cerovom	2024 -2025	500 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.II	Dobudovať technické zázemie DHZ Šenkvice	2025 - 2030	25 000,00 €	vlastné zdroje

Príloha č. 3 Akčný plán

Priradenie k cieľom	Projekt	Termín realizácie (od - do)	Predpokladaná suma celkom	Zdroje financovania
ŠC 1.3	Zveľaďovať životné prostredie a chrániť jeho zložky, vytvárať preventívne opatrenia a efektívne budovať odpadové hospodárstvo			
1.III	Zberný dvor - zvýšenie kapacity (lis na plasty, drvička na drevo, nákladné autá)	2024 - 2027	700 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.III	Zapájanie verejnosti do nenáročných enviroprojektov (pri prechádzke poliať strom a pod.)	2025 - 2030		vlastné, nadácie, granty, sponzoring
1.III	Vzdelávanie a zvyšovanie environmentálneho povedomia	2025 - 2030	-	vlastné, nadácie, granty, sponzoring
1.III	Vodozadržné opatrenia, vsakovacie systémy, využívanie dažďovej vody	2024 - 2030	300 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.III	Opätovná výsadba ovocných stromov	2026 - 2030	80 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
1.III	Obnova ovocinárskej tradície, obnova tradičného čerešňobrania	2025 - 2030		vlastné, nadácie, granty, sponzoring

Priradenie k cieľom	Projekt	Termín realizácie (od - do)	Predpokladaná suma celkom	Zdroje financovania
PRIORITA 2 NAPŔLNANIE POTRIEB, EKONOMICKÝ ROZVOJ				
ŠC 2.1	Zabezpečiť kvalitné a dostupné verejné a komunitné služby pre špecifické skupiny obyvateľov			
2.I	Výhľadové zvýšenie kapacity Centra sociálnych služieb (CSS)	2027 - 2030	2 000 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
2.I	Posilnenie opatrovateľskej a terénnej služby (nákup vozidiel, bezbariérovosť obce)	2025-2026	250 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
2.I	Vybudovanie možností štartovného bývania pre mladých, ako aj formát tzv. „podporovaného bývania“ pre sociálne vylúčených	2025 - 2030		
2.I	Rekonštrukcia budovy zdravotného strediska, prehodnotenie členenia jej priestorov a zriadenie gynekologickej ambulancie	2025 - 2027	2 000 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
ŠC 2.2	Vytvárať podmienky a zázemie pre rozvoj detí a mládeže			
2.II	Získanie logopedičky a inkluzívneho tímu pre materskú školu	2026 - 2028		
2.II	Zrekonštruovať vonkajšie priestory – ihriská, aby tam mohol fungovať ŠKD	2025 - 2030	600 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
2.II	Vybudovať vonkajšie učebne v priestore medzi telocvičňou a školou	2025 - 2030	100 000,00 €	nadácie a granty
2.II	Vybudovať ZUŠ	2024 - 2026	30 000,00 €	vlastné zdroje
2.II	Zabezpečenie financií na uspokojenie dopytu po školskom autobuse i umiestnení detí do školského klubu detí (ŠKD)	2024 - 2026	20 000 €/ročne	vlastné zdroje
2.II	Výstavba nového pavilónu v areáli základnej školy (zázemie pre ŠKD, vznikajúcu ZUŠ i inkluzívny tím, ktoré je nutné postupne personálne rozširovať)	2028 - 2030	1 000 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
2.II	Bezbariérové priestory pre materské/rodinné centrum	2024 - 2026		

Priradenie k cieľom	Projekt	Termín realizácie (od - do)	Predpokladaná suma celkom	Zdroje financovania
ŠC 2.3	Vytvárať podmienky pre zlepšenie podmienok podnikateľov či ekonomicky aktívnych ľudí v obci a pre rozvoj cestovného ruchu so zameraním na destinačný manažment			
2.III	Vybudovať zázemie pre miestnych umelcov - prepojenie na tvoriacu sa ZUŠ	2024 - 2030		
2.III	Podpora miestnych podnikateľov (synergický efekt)	2024 - 2030		
2.III	Zvyšovanie atraktivity pre kvalifikovaných zamestnancov zamestnať sa v tunajších firmách a podnikoch	2024 - 2030		
2.III	Podpora zážitkového CR	2024 - 2030		
2.III	Vytvoriť komplexný produkt cr na udržanie návštevníkov v obci na krátkodobý pobyt alebo zážitkovú turistiku (možno aj na regionálnej úrovni v spolupráci so susednými obcami)	2024 - 2030		
2.III	Zvýšiť informovanosť o ostatných pamiatkach v obci	2024 - 2030		
2.III	Tvorba a zavádzanie regionálnej značky	2024 - 2030		
ŠC 2.4	Zabezpečiť kvalitnejšie služby pre obyvateľov a lepšiu a efektívnu samosprávu			
2.IV	Obstaranie nového územného plánu obce, vrátane nadväzujúcich regulatívov	2024 - 2026	20 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
2.IV	Vytvoriť Koncepciu rozvoja kultúry a cestovného ruchu v obci	2024 - 2026		
2.IV	V nadväznosti na finalizáciu PHRSR vykonať aktualizáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce Šenkvice	2024 - 2026		
2.IV	Vypracovať stratégiu – program odpadového hospodárstva	2024 - 2026		
2.IV	Digitalizácia služieb poskytovaných samosprávou	2024 - 2030	20 000,00 €	nadácie a granty
2.IV	Spracovanie a prijatie štatútu obecného časopisu Šenkvičan	2024 - 2026		
2.IV	Zriadenie Facebook stránky obce, SMS informátora	2024 - 2026		
2.IV	Oživenie partnerstva s mestom Hrvatska Kostajnica	2024 - 2026		
2.IV	Obnova partnerstva s mestom Sisak	2024 - 2026		
2.IV	Rozširovanie partnerstva s mestom Velké Bílovice	2024 - 2026		

Priradenie k cieľom	Projekt	Termín realizácie (od - do)	Predpokladaná suma celkom	Zdroje financovania
PRIORITA 3 ROZVOJ KOMUNITY				
ŠC 3.1	Podporovať rozvoj športových aktivít, možností pre rozvoj športov			
3.I	Majetkovoprávne vysporiadanie športového areálu (Domovina) a skapacitnenie ulice pre väčšiu dopravnú premávku	2024 - 2030	600 000,00 €	vlastné
3.I	Vybudovať športový areál a športovej haly vrátane zázemia zhruba pre 600 - 700 športovcov pre rôzne komunity (dzh, športový klub a pod.)	2026 - 2030	1 000 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
3.I	Vyriešenie otázky prípravy výstavby nového športového areálu, vrátane Národnej motokrosovej akadémie (v chotárnej časti Zemanské), vybudovanie bežeckej dráhy	2025 - 2030	1 500 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
3.I	Využívanie športovísk rôznymi skupinami (aj telocvične a ihriská zš)	2024 - 2030	-	
3.I	Spájanie a sieťovanie prevádzkovateľov športovísk a zariadení pre šport pre koordinovaný rozvoj	2024 - 2030	-	
3.I	Detské ihrisko na Cerovom	2025 - 2027	75 000,00 €	národné a vlastné zdroje
ŠC 3.2	Podporovať rozvoj kultúrnych, spoločenských a komunitných aktivít			
3.II	Kompletná rekonštrukcia budovy Kultúrneho a informačného strediska (KIS), vrátane „hotela“ a príprava jej prístavby (kapacitne dostatočná sála a klubovne pre tunajšie spolky a organizácie – chýbajúca funkcia spoločenského domu)	2025 - 2030	2 000 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
3.II	Rekonštrukcia Obecného domu a v ňom obnova niekdajšej obradnej siene (zníženie vyťaženia budovy KIS)	2025 - 2027	2 000 000,00 €	EU fondy + vlastné zdroje
3.II	Zachovávanie tradícií (nárečia a pod.)	2024 - 2030		
3.II	Podpora krúžkov - aktívnych občanov	2024 - 2030		
3.II	Odvzdávanie skúsenosti starších mladším	2024 - 2030		
3.II	Obnova regionálnej výchovy	2024 - 2030		